

1.Εισαγωγή.....	1
2.Σώματα Κειμένων	3
2.1 Κατηγορίες Σωμάτων Κειμένων.....	6
2.2 Σώματα κειμένων και γνωστικά πεδία της Γλωσσολογίας.....	12
2.3 Τα Σώματα κειμένων σήμερα	15
3. Ανάλυση λόγου- Η γλώσσα των πολιτικών.....	18
4. Κατασκευή Σώματος Κειμένων Πολιτικού Λόγου..	24
5. Συμπέρασμα	41
6.Βιβλιογραφία	42
7.Παράρτημα (Δείγματα του Σώματος Κειμένων).....	45

1. Εισαγωγή

Τα σώματα κειμένων εντάσσονται στο κλάδο της υπολογιστικής γλωσσολογίας και η χρήση τους έχει να κάνει κυρίως με ζητήματα ανάλυσης, αναπαράστασης, και επεξεργασίας της γλώσσας. Όπως είναι γνωστό τα σώματα κειμένων (Text Corpora), παρέχοντας μεγάλου όγκου αυθεντικό γλωσσικό υλικό, έχουν ήδη αποκτήσει σημαντική θέση στη μελέτη και διδασκαλία των γλωσσών, γεγονός που φαίνεται από την ανάδυση και ταχεία ανάπτυξη του οικείου επιστημονικού κλάδου, γνωστού διεθνώς ως Corpus Linguistics.

Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί η δημιουργία της βάσης κατασκευής ενός δυναμικού σώματος κειμένων έχοντας επιλεγθεί ως περιοχή ο πολιτικός λόγος. Στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας έχω ασχοληθεί με ένα συγκεκριμένο πολιτικό πρόσωπο, την κα Μαριέττα Γιαννάκου. Αν και το αντιπροσωπευτικό υλικό των δηλώσεών της υπουργού που έχει συγκεντρωθεί καταλαμβάνει ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό των δηλώσεών της είναι δύσκολο να κάνουμε λόγο για πλήρη εξάντληση του υλικού καθώς τα σώματα κειμένων απαιτούν συνεχή διόρθωση, ανανέωση και συμπλήρωση. Το σώμα κειμένων όμως ως δυναμικό μπορεί να μην περιοριστεί μόνο στο συγκεκριμένο πρόσωπο αλλά σε επόμενο στάδιο μπορεί να εμπλουτισθεί και να προστεθούν και άλλα πολιτικά πρόσωπα.

Πρωταρχικός σκοπός του συγκεκριμένου σώματος κειμένου είναι η δημιουργία της βάσης κατασκευής σώματος κειμένων καθώς και η συλλογή των δηλώσεων ενός πολιτικού προσώπου με πληρότητα ακρίβεια και ταχύτητα χωρίς να στοχεύει στην απόδοση διαφόρων συμπερασμάτων. Σε αυτό το στάδιο περιοριζόμαστε μόνο στην κατασκευή της βάσης και στην συλλογή του υλικού και δεν προχωράμε σε ανάλυση του πολιτικού λόγου ή περαιτέρω μελέτης και γλωσσολογικών αναλύσεων. Ωστόσο το γεγονός ότι πρόκειται για δυναμικό σώμα κειμένων δίνει την ευκαιρία σε μελλοντικούς «ερευνητές» είτε να εμπλουτίσουν το σώμα με νέα πολιτικά πρόσωπα είτε να προχωρήσουν και να εργασθούν πάνω στο ίδιο σώμα κάνοντας πληθώρα αναλύσεων. Έχοντας ως βάση τις ήδη υπάρχουσες δηλώσεις μπορούν να ασχοληθούν αργότερα εξετάζοντας την σύνταξη, την μορφολογία, την ανάλυση λόγου κ.α.

Στην εργασία που παρατίθεται εκτός από την λεπτομερειακή περιγραφή της κατασκευής της βάσης του σώματος κειμένων γίνεται και αναλυτική περιγραφή και ανάλυση γενικά των σωμάτων κειμένων, παρουσιάζονται απόψεις ερευνητών σχετικά με τα σώματα , περιγράφονται οι κατηγορίες τους καθώς και η σχέση τους με κλάδους της γλωσσολογίας. Επίσης γίνεται λόγος και για την χρήση των σωμάτων κειμένων σε ηλεκτρονική μορφή, παρουσιάζονται σημαντικά σώματα κειμένων που βρίσκονται σε πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Τέλος, αναφέρονται στοιχεία σχετικά με μια νέα προσέγγιση στην έρευνα των κοινωνικών επιστημών, την ανάλυση λόγου , η οποία διαφοροποιείται από άλλες ερευνητικές προσεγγίσεις των κοινωνικών επιστημών οι οποίες επίσης επεξεργάζονται το λόγο. Επίσης, γίνεται λόγος για τα αντικείμενα που εξετάζονται στα πλαίσια της ανάλυσης λόγου. Επιπλέον αναφέρονται κάποια από τα χαρακτηριστικά που περιλαμβάνει η γλώσσα των πολιτικών.

2. Σώματα Κειμένων

Ως **σώμα κειμένων** (*corpus*, πληθ. *corpora*) ορίζεται ένα αντιπροσωπευτικό σύνολο κειμένων, το οποίο χρησιμοποιείται ως δείγμα με αντικείμενο τη γλωσσολογική ανάλυση.

Τα σώματα κειμένων παρέχουν στους γλωσσολόγους τη δυνατότητα για επιστημονικές παρατηρήσεις σχετικά με τη συχνότητα χρήσεως ενός τύπου, το συμφραστικό περιβάλλον του, καθώς και —στη διαχρονική γλωσσολογική ανάλυση— σχετικά με την πρώτη εμφάνιση ή σημασία ενός τύπου και τις μετέπειτα αλλαγές του. Η έκταση ενός σώματος ποικίλλει ανάλογα με τις πηγές και τον σκοπό για τον οποίο έχει παραχθεί: υπάρχουν σώματα κειμένων που καλύπτουν ολόκληρες γραμματειακές περιόδους (όπως την Αρχαία Ελληνική και Λατινική γραμματεία) και άλλα, πιο περιορισμένα, που επιχειρούν να αποδώσουν στοιχεία τού προφορικού λόγου ή κοινωνιολέκτους. Ειδικά σώματα κειμένων αντλούν επιλεκτικά στοιχεία από έντυπο ή προφορικό λόγο, με σκοπό τη μελέτη ορισμένης γλωσσικής λειτουργίας.

Στη σύγχρονη εποχή τα σώματα κειμένων αποτελούν αντικείμενο της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας. Με την ανάπτυξη ειδικού προηγμένου λογισμικού η καταχώριση ενός κειμένου στο σώμα συνοδεύεται από κατάλληλη *σήμανση* (*tagging*), η οποία παρέχει τη δυνατότητα αναλύσεως της δομής τής γλώσσας και βοηθεί στην άντληση φωνολογικών, γραμματικών και συντακτικών πληροφοριών από το κείμενο. Ουσιαστικά, λόγω της έκτασης των πληροφοριών και της ταχείας πρόσβασης σε αυτές, δεν είναι πλέον δυνατόν να εκπονηθεί αξιόπιστη γλωσσολογική μελέτη ούτε να συνταχθεί ποιοτικό λεξικογραφικό έργο, αν δεν έχουν ληφθεί υπ' όψιν τα δεδομένα που παρέχουν τα *corpora*.

Όπως και κάθε άλλη επιστημονική μέθοδος, τα σώματα κειμένων έχουν περιορισμούς. Όσο εκτενής και αν είναι η κάλυψή τους, χρειάζονται διαρκώς διόρθωση, ανανέωση και συμπλήρωση. Επιπλέον, τα στοιχεία τους, όταν πρόκειται για σύγχρονες, ζωντανές γλώσσες, χρειάζονται διασταύρωση και επιβεβαίωση από υλικό που προέρχεται από ιθαγενείς ομιλητές τής γλώσσας. (Ajmer K. & Altenberg B. 1991)

Η λέξη “corpus” (πληθυντικός corpora) η οποία προέρχεται από την λατινική γλώσσα και σημαίνει «σώμα» όταν χρησιμοποιείται στην γλωσσολογία αναφέρεται σε συλλογή κειμένων σε γραπτή ή προφορική μορφή. Στην σύγχρονη γλωσσολογία ο όρος αναφέρεται σε μια μεγάλη συλλογή κειμένων που αποτελεί δείγμα συγκεκριμένης ποικιλίας (ή συγκεκριμένων ποικιλιών) της γλώσσας, με σκοπό την παρουσίαση της χρήσης της γλώσσας. Η ηλεκτρονική μορφή στην οποία και βρίσκονται τα σύγχρονα σώματα κειμένων έχουν σκοπό την καλύτερη αποτελεσματικότερη ανάλυση του υλικού της γλώσσας. Τα σώματα κειμένων μπορούν σήμερα πλέον να περιέχουν εκατομμύρια ή και δισεκατομμύρια λέξεων σε ηλεκτρονική μορφή οι αναλύσεις των οποίων χρησιμοποιούνται για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την γλώσσα και την χρήση της για συγκεκριμένους σκοπούς (McEnery και Wilson 1996, Kennedy 1998).

Ο Crystal (Crystal, 1992) ορίζει το σώμα κειμένων σαν μια συλλογή γλωσσικών στοιχείων είτε γραπτών κειμένων είτε καταγεγραμμένων ομιλιών. Ο βασικός σκοπός ενός σώματος κειμένων είναι να ελεγχθεί μια υπόθεση για την γλώσσα-παραδείγματος χάριν, για να καθορίσει πως η χρήση ενός ιδιαίτερου ήχου, μιας λέξης, ή μιας συντακτικής κατασκευής μπορεί να διαφέρει στις διάφορες ποικιλίες της γλώσσας. Οι ερευνητές και χρήστες των σωμάτων κειμένων εξετάζουν τις αρχές και την πρακτική της χρησιμοποίησης των σωμάτων στη γλωσσική μελέτη. Ένα σώμα κειμένων σε ηλεκτρονική μορφή είναι ένα μεγάλο σώμα αποθηκευμένο στον υπολογιστή που έχει σαν αποτέλεσμα όλα τα πλεονεκτήματα που ακολουθούν την επεξεργασία από τον υπολογιστή σε σχέση με αυτήν της «δια χειρός» επεξεργασίας.

Σύμφωνα με τον John Sinclair (Sinclair ,1991) σώμα κειμένων είναι μια συλλογή από κείμενα της γλώσσας επιλεγμένα και ταξινομημένα σε σχέση με σαφή γλωσσολογικά κριτήρια που σκοπό έχουν να χρησιμοποιηθούν ως δείγματα της γλώσσας.

Απ’ την άλλη ο C.J.Fillmore που θα (Fillmore,1992) υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να υπάρξει σώμα κειμένων (οσοδήποτε μεγάλο) που να μπορεί να περιέχει οποιοδήποτε λεκτικό ή γραμματικό φαινόμενο της αγγλικής που θα επιθυμούσε να ερευνήσει. Ωστόσο κάθε σώμα κειμένων (οσοδήποτε μικρό) που μελέτησε του έδωσε στοιχεία και πληροφορία που όπως υποστηρίζει δεν θα έβρισκε με άλλο τρόπο.

Τέλος, βασικό στοιχείο ενός σώματος κειμένων είναι το γεγονός ότι δεν είναι απλά μια συλλογή πληροφοριών , μια αναπαράσταση της γλώσσας και της ποικιλίας της γλώσσας (Kennedy Graeme, 1998). Όλοι οι τομείς της γλωσσολογίας επικεντρώνονται στην περιγραφή και στην επεξήγηση φαινομένων της γλώσσας. Τα σώματα κειμένων είναι περισσότερο τρόπος μεθοδολογίας και δεν αποτελεί ξεχωριστό κλάδο της γλωσσολογίας. Είναι ένα εργαλείο, μια μεθοδολογία που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σχεδόν σε όλους τους τομείς της γλωσσολογίας βοηθώντας την διαδικασία μελέτης των φαινομένων της γλώσσας . Είναι ένας τρόπος να εξακριβώσουμε μια σειρά από προβλήματα που σχετίζονται με τη γλωσσολογία και να κάνουμε μια εμπειρική ανάλυση.(Build a corpus- Boston).

2.1 Κατηγορίες σωμάτων κειμένων.

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της γλώσσας είναι η ποικιλομορφία της. Η γλώσσα ως δυναμικό σύνολο αποτελούμενη από μια τόσο μεγάλη ποικιλία θα ήταν θεωρητικά αδύνατο να μπορεί να αντιπροσωπευτεί από ένα μόνο είδος σώματος κειμένων. Η χρήση των σωμάτων κειμένων δεν περιορίζεται μόνο για την εξέταση των διαφόρων γλωσσών αλλά θέτει ως σκοπό της και την καλύτερη περιγραφή της κάθε γλώσσας ξεχωριστά. Για να οδηγηθεί σ' αυτό το επίπεδο πρέπει να λάβει υπόψη της την ύπαρξη ποικιλιών, ιδιωμάτων, διαλεκτικών στοιχείων καθώς επίσης την χρήση της σε διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις (παρατηρούμε ανθρώπους να χρησιμοποιούν διαφορετικό λεξιλόγιο και τρόπο ομιλίας ανάλογο με το πρόσωπο που επικοινωνούν π.χ φίλος, δάσκαλος κτλ). Τέλος, πρέπει να ληφθεί υπόψη και η διαχρονική γλωσσική αλλαγή (παρατηρούμε αλλαγή στον τρόπο ομιλίας με το πέρασ των αιώνων). Με βάση τα προαναφερθέντα λοιπόν καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη διαφορετικών ειδών σωμάτων κειμένων τα οποία κατασκευάζονται με διαφορετικά κριτήρια και εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.

Τα σώματα κειμένων έχουν κατηγοριοποιηθεί σε επτά κατηγορίες οι οποίες είναι ο ακόλουθες:

➤ *Μονόγλωσσα – Πολύγλωσσα Σώματα Κειμένων:*

Ως *μονόγλωσσα σώματα κειμένων* (monolingual corpora) χαρακτηρίζονται εκείνα που ανήκουν σε μια γλώσσα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν :

- *Oslo Corpus of Bosnian text* (Oslo Corpus of Bosnian text, 1990). Πρόκειται για ένα σώμα βοσνιακών κειμένων που αναπτύχθηκε αρχικά στο Πανεπιστήμιο Στουτγάρδης και στη συνέχεια στο Πανεπιστήμιο του Όσλο. Το σώμα περιέχει περίπου 1,5 εκατομμύρια λέξεις και περιλαμβάνει πληθώρα θεμάτων.
- *Contemporary Portuguese Corpus* (Contemporary Portuguese Corpus, 1998). Πρόκειται για σώμα κειμένων της πορτογαλικής γλώσσας που περιλαμβάνει

γραπτά κείμενα 40 εκατομμυρίων λέξεων διαφόρων τύπων γραπτών κειμένων π.χ εφημερίδες, οικονομικό , διδακτικό κτλ και προφορικά κείμενα 1,5 εκατομμυρίων λέξεων επίσημου και ανεπίσημου λόγου.

- *Εθνικός θησαυρός Ελληνικής γλώσσας*. Το συγκεκριμένο ελληνικό σώμα κειμένων αποτελείται από 32 εκατομμυρίων λέξεων και εμπλουτίζεται συνεχώς, η δειγματοληψία αφορά ποικίλες πηγές της σύγχρονης ελληνικής αποκλειστικά γραπτών κειμένων.

Αντίθετα, ως *πολύγλωσσα σώματα κειμένων* (multilingual corpora) χαρακτηρίζονται εκείνα που ανήκουν σε περισσότερες από μια γλώσσες και διακρίνονται στις ακόλουθες δύο κατηγορίες α) παράλληλα σώματα κειμένων (parallel Corpus) και β) συγκρίσιμα σώματα κειμένων (comparable Corpus) , αναλυτικότερα,

- Τα *παράλληλα σώματα κειμένων* είναι εκείνα που διαθέτουν μια συλλογή κειμένων μαζί με τις μεταφράσεις τους σε μια ή περισσότερες γλώσσες. Η κατεύθυνση της μετάφρασης δεν παίζει βασικό ρόλο καθώς μπορεί να είναι μίας φορές ή και αμφίδρομη. Πιο σύνθητες είναι το φαινόμενο του *ευθυγραμμισμένου σώματος κειμένου*, του κειμένου εκείνου δηλαδή που παρέχει τις αντιστοιχίες σχετικά με την μετάφραση των κειμένων σε προτασιακό, λεξιλογικό και σε παράγραφο. Το ευθυγραμμισμένο σώμα προτιμάται λόγω της ευκολίας που παρέχει στο χρήστη.
- Τα *συγκρίσιμα σώματα κειμένων* είναι εκείνα που αποτελούνται από μια συλλογή κειμένων η οποία διαθέτει αφενός ένα σύνολο παρόμοιων κειμένων αφετέρου όμως τα κριτήρια διάκρισης τους δεν είναι ευδιάκριτα λόγω του ότι τα κείμενα αυτά προέρχονται από διαφορετικές γλώσσες ή γλωσσικές ποικιλίες . Αυτού του είδους τα σώματα κειμένων θέτουν ως στόχο την σύγκριση των γλωσσών και των γλωσσικών ποικιλιών δίνοντας έμφαση στις παρόμοιες επικοινωνιακές καταστάσεις .

➤ *Γραπτού – Προφορικού λόγου.*

Για τον σχεδιασμό και την δημιουργία ενός σώματος κειμένου η δειγματοληψία μπορεί να γίνει είτε από γραπτά κείμενα είτε από τον προφορικό λόγο.

Έτσι λοιπόν *σώμα γραπτού λόγου* (text ή written) είναι το σώμα εκείνο που περιέχει αποκλειστικά και μόνο γραπτά κείμενα , το οποία αποτελούν και την πλειοψηφία. π.χ Corpus of written British Creole (Corpus of written British Creole,1999).

Όσον αφορά το *σώμα προφορικού λόγου* (speech, transcribed) είναι αρκετά απαραίτητο στους γλωσσολόγους αφού βοηθάει σε μεγάλο βαθμό τις ερευνά τους για τα χαρακτηριστικά του προφορικού λόγου γενικά καθώς επίσης στην προφορά και τις διαλέκτους της γλώσσας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το Corpus of Spoken , Professional American-English (Corpus of Spoken , Professional American-English,)

➤ *Γενικής γλώσσας –Υπόγλωσσας/ Γλώσσας για ειδικούς σκοπούς.*

Σώματα κειμένων γενικής γλώσσας (general Language corpora): Αυτός ο τύπος σωμάτων κειμένων μπορεί να περιέχει γραπτό και προφορικό λόγο αφού εξυπηρετεί γενικούς σκοπούς όπως για παράδειγμα τη καθημερινή γλώσσα. Ως κύριο στόχο θέτει την αναπαράσταση της φυσικής γλώσσας. Ο χαρακτηρισμός αυτός βέβαια αποτελεί λεπτό ζήτημα καθώς η γενική γλώσσα έχει τέτοια έκταση που δύσκολα θα μπορούσε να πει κανείς ότι ένα σώμα κειμένων μπορεί να την αντιπροσωπεύσει. Π.χ Oslo Bosnian Corpus of Bosnian text (Oslo Bosnian Corpus of Bosnian text,1990).

Σώματα κειμένων υπόγλωσσας (sublanguage corpora): Είναι ο τύπος κειμένων που χρησιμοποιείται για να κάνει αναφορά σε συγκεκριμένες περιοχές και σε συγκεκριμένη διάλεκτο.

Σώματα κειμένων γλωσσών για ειδικούς σκοπούς (language for special purposes corpora –LSP): Τα σώματα κειμένων τέτοιου τύπου χρησιμοποιούνται όταν θέλουμε να αναφερθούμε σε συγκεκριμένες χρήσεις της γλώσσας δηλαδή σε ειδικούς σκοπούς. Π.χ Air Traffic Control Corpus (Air Traffic Control Corpus)

➤ **Μη επισημειωμένα- επισημειωμένα σώματα κειμένων**

Βασικό στοιχείο ένταξης ενός σώματος κειμένου στην συγκεκριμένη κατηγορία αποτελεί η πρόσθεση ή μη περαιτέρω πληροφορίας σε αυτό. Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω εάν προστεθεί σε αυτά κάποια πληροφορία τότε έχει ως αποτέλεσμα την κατηγοριοποίηση του σώματος σε μη επισημειωμένο και επισημειωμένο.

Όταν ένα σώμα κειμένου υποστεί αλλαγές σε άλλα επίπεδα όπως για παράδειγμα στην μορφολογία δεν αλλά δεν έχει υποστεί αλλαγή σε γραμματικό, συντακτικό και σημασιολογικό επίπεδο τότε το σώμα κειμένου θεωρείται *μη επισημειωμένο* (un-annotated, ή untagged).

Σε περίπτωση όμως που προστεθεί κάποια από την παραπάνω πληροφορία τότε αυτομάτως το σώμα κειμένου παύει να είναι μη επισημειωμένο και θεωρείται *επισημειωμένο σώμα κειμένου*. Τα επισημειωμένα σώματα κειμένων με την σειρά τους διακρίνονται σε τρεις επιπλέον κατηγορίες , ανάλογα με το είδος της πληροφορίας που έχει προστεθεί.

Έτσι λοιπόν έχουμε την πρώτη κατηγορία η οποία είναι και η πιο συνηθισμένη σήμερα όπου το κείμενο είναι *επισημειωμένο με γραμματική πληροφορία* (part-of-speech tagged) δηλαδή οι επισημειώσεις του αφορούν γραμματική πληροφορία και η κάθε λέξη αποκτά μια ετικέτα επιθέτου ουσιαστικού κτλ.

Στη δεύτερη κατηγορία συναντάμε επισημειώσεις συντακτικής πληροφορίας , π.χ υποκείμενο, ρήμα, αντικείμενο σ' αυτή τη περίπτωση το κείμενο θεωρείται *επισημειωμένο με συντακτική πληροφορία* (parsed).

Τέλος, οι επισημειώσεις της τρίτης κατηγορίας αφορούν σημασιολογική πληροφορία. Η πληροφορία αυτή είναι συνήθως δύο τύπων :

- α) Δίνει της σημασιολογικές σχέσεις μεταξύ λέξεων ή φράσεων του κειμένου.
- β) Αποδίδει την σημασία των λέξεων του κειμένου.

Όταν τα σώματα κειμένων δεν επιδέχονται καμία επεξεργασία καμίας μορφής ούτε εξωτερικής μορφής αλλά ούτε και ουσίας δηλαδή συντακτικές γραμματικές επισημειώσεις τότε ανήκουν στα *ακατέργαστα σώματα κειμένων* (raw corpora).

➤ *Συγχρονικά - Διαχρονικά Σώματα Κειμένων*

Τα *συγχρονικά σώματα κειμένων* περιλαμβάνουν στοιχεία μιας γλώσσας τα οποία έχουν κοινό σημείο αναφοράς δηλαδή αναφέρονται σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο με χαρακτηριστικό παράδειγμα το British National Corpus (BNC) (British National Corpus, 1991).

Στον αντίποδα τα *διαχρονικά σώματα κειμένων* αναφέρονται και περιγράφουν μια μεγάλη χρονική περίοδο. Ένα τέτοιο σώμα είναι και το Helsinki Corpus of English Texts (Helsinki Corpus of English Texts, 1984).

➤ *Ανοικτά – Κλειστά Σώματα Κειμένων*

Όταν μιλάμε για *ανοικτά σώματα κειμένων* αναφερόμαστε στα συνεχώς εξελισσόμενα σώματα τα οποία εμπλουτίζονται με νέα στοιχεία. Τέτοια σώματα συναντάμε κυρίως στον τομέα της λεξικογραφίας όπου παρέχετε στους κατασκευαστές των λεξικών η δυνατότητα να προσθέτουν νέες λέξεις ή έννοιες ακόμη και να αλλάζουν την σειρά με την οποία δίνονται οι σημασίες των λέξεων. Το πιο γνωστό ανοικτό σώμα κειμένων είναι το Bank of English Corpus.

Όσο για τα *κλειστά σώματα κειμένων* είναι εκείνα τα οποία δεν επιδέχονται καμία περαιτέρω αναθεώρηση αφότου ολοκληρωθεί η διαδικασία σύνταξής τους. Παράδειγμα κλειστού σώματος κειμένου αποτελεί το Brawn Corpus (Brawn Corpus of Standard American English, 1961).

➤ *Σώματα κειμένων μάθησης*

Τα *σώματα κειμένων μάθησης* τα συναντάμε ως επί των πλείστων στον εκπαιδευτικό τομέα. Πρόκειται για κείμενα τα οποία είναι γραμμένα από αλλοδαπούς μαθητές. Η χρησιμότητα τέτοιου είδους σωμάτων είναι διττή, διότι αφενός οι καθηγητές μπορούν να εντοπίσουν καλύτερα τα λάθη των μαθητών τους και αφετέρου να βελτιώσουν την ύλη και τον τρόπο διδασκαλίας τους . (Martin, Rety, Bensimon, 2002, International Corpus of Learner English 1990).

2.2 Σώματα κειμένων και γνωστικά πεδία της γλωσσολογίας

Σώματα κειμένων και η σχέση τους με την Γλωσσολογία.

Τα σώματα κειμένων δεν αποτελούν κλάδο της γλωσσολογίας , πρόκειται για μια μεθοδολογία η οποία βρίσκει εφαρμογή σε όλους τους τομείς της γλωσσολογίας. Εντούτοις η σύγχρονη γλωσσολογία χρησιμοποιεί τα σώματα κειμένων επειδή με αυτόν τον τρόπο επισημαίνεται η αποδοτικότερη και καλύτερη επεξεργασία των σωμάτων κειμένων. Συγκεκριμένα όταν γίνεται λόγος για σώματα κειμένων στην σύγχρονη γλωσσολογία , πρόκειται για μια συλλογή από προφορικά ή γραπτά κείμενα που αποτελούν δείγμα κάποιων συγκεκριμένων γλωσσικών ποικιλιών που με αυτό το τρόπο παρουσιάζουν την χρήση της γλώσσας. Εμφανίζονται σε ηλεκτρονική μορφή , αφού περιέχουν εκατομμύρια λέξεων και με την ανάπτυξη της τεχνολογίας επιτυγχάνονται πιο αποτελεσματικές αναλύσεις και συμπεράσματα σχετικά με την ίδια την γλώσσα και τις διάφορες χρήσεις της.

Σώματα κειμένων και η σχέση τους με την Λεξικογραφία.

Ένα από τα πρώτα πεδία στα οποία χρησιμοποιήθηκαν τα σώματα κειμένων ήταν ο τομέας της λεξικογραφίας. Η χρήση αυτών στο συγκεκριμένο τομέα έγινε πριν ακόμη κάνουν την εμφάνισή τους σε ηλεκτρονική μορφή. Με την ανάπτυξη της τεχνολογίας εμφανίζονται σε ηλεκτρονική μορφή και συντελούν αρκετά στην πληρέστερη και ακριβέστερη ανάλυση (ετυμολογική και γραμματική) των λέξεων. Οι γλωσσολόγοι πραγματοποιούν με ταχύτερους ρυθμούς την παραγωγή και διόρθωση των λεξικών αφού με αυτή τη μεθοδολογία είναι σε θέση να χρησιμοποιούν πληθώρα παραδειγμάτων μιας λέξης ή μιας φράσης από πολλά εκατομμύρια των λέξεων του κειμένου σε μερικά μόνο δευτερόλεπτα. Με αυτόν τον τρόπο οι πληροφορίες που παρέχονται για τη γλώσσα είναι εγκυρότερες και αποφεύγονται τα πολλά λάθη. (Biber, Conrad, και Reppen, 1998)

Σώματα κειμένων και η σχέση τους με την Γραμματική/Συντακτικό.

Τα σώματα κειμένων χρησιμοποιούνται συχνά σε γραμματικές και συντακτικές έρευνες όπου αποτελούν και ένα από τα σημαντικότερα ίσως και το πιο χρήσιμο εργαλείο. Παρατηρείται ευρεία εφαρμογή τους αφού είναι σε θέση να προσφέρουν τον αντιπροσωπευτικό καθορισμό της ποσότητας μιας μεγάλης ποικιλίας της γλώσσας . Εξίσου σημαντικός είναι και ο ρόλος τους ως εμπειρικά στοιχεία για τη δοκιμή των υποθέσεων που παράγονται από την γραμματική. Τέλος, πολλές γραμματικές μελέτες στην προσπάθειά τους να ισχυροποιήσουν την θέση τους χρησιμοποιούν και την ποσοτική ανάλυση των στοιχείων που χρησιμοποιηθήκαν. (Mc Enery και Wilson, 1996)

Σώματα κειμένων και η σχέση τους με την Ιστορική Γλωσσολογία.

Η εφαρμογή των σωμάτων κειμένων δεν θα μπορούσε να λείπει από τον τομέα της ιστορικής γλωσσολογίας. Η χρησιμότητά τους είναι αρκετά σημαντική σε κείμενα ιστορικών περιόδων ή μιας “νεκρής” γλωσσικής μορφής. Σε αυτή την περίπτωση οι ειδικοί χρησιμοποιώντας κλειστά σώματα πραγματοποιούν αναθεωρήσεις άγνωστων χειρόγραφων ή βιβλίων. Σε πολλές έρευνες χρησιμοποιείται ολόκληρο το κλειστό σώμα, χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η έρευνα για την αρχαία ελληνική γλώσσα. Στην πραγματικότητα όμως η ιστορική γλωσσολογία δεν στηρίζεται σε ένα ακριβές γλωσσικό παράδειγμα για να βρει τα χαρακτηριστικά ενός ιδιαίτερου φαινομένου αλλά ακολουθεί μια προσεκτική προσπέλαση στα εμπειρικά στοιχεία. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η μελέτη που χρησιμοποιείται τόσο στα ιστορικά όσο και στα σύγχρονα σώματα κειμένων είναι ποιοτικά παρόμοια .(Kennedy, 1998)

Σώματα κειμένων και η σχέση τους με την Πραγματολογία.

Η πραγματολογία είναι ένας κλάδος της γλωσσολογίας όπου παρατηρείται το μικρότερο ποσοστό χρήσης των σωμάτων κειμένων. Ο λόγος που τα σώματα κειμένων χρησιμοποιούνται σχετικά λίγο είναι διότι οι ερευνητές συναντούν αρκετά μεγάλες δυσκολίες για τον εντοπισμό του κατάλληλου υλικού δεδομένου ότι για αναλύσεις τέτοιου τύπου τα δείγματα των κειμένων τα οποία δεν εμφανίζονται και σε ικανοποιητικό βαθμό τείνουν να βγαίνουν από τα κοινωνικά και κειμενικά πλαίσια τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η χρήση του London- Lund Corpus of Spoken English (London- Lund Corpus of Spoken English, 1959). Στόχος αυτής της έρευνας ήταν να εξεταστεί ο ρόλος λεξικολογικών αντικειμένων και φράσεων που χρησιμοποιούνται στην κατανόηση της συνομιλίας.

Σώματα κειμένων και η σχέση τους με την Ψυχολογολογία.

Ακόμη και στην ψυχολογολογία η οποία χαρακτηρίζεται ως εργαστηριακό θέμα η συμβολή των σωμάτων κειμένων είναι αρκετά σημαντική αφού είναι ικανά να αποτελέσουν πηγή στοιχείων από την οποία μπορούν να αναπτυχθούν τα εργαστηριακά πειράματα. Συγκεκριμένα, αντικείμενο της ψυχολογολογίας είναι η ενασχόλησή της με διανοητικές διαδικασίες όπως για παράδειγμα η μέτρηση της χρονικής διάρκειας που χρησιμοποιεί ένα άτομο ώστε να ολοκληρώσει την ανάλυση και την κατανόηση μιας πρότασης, η παρατήρηση των μετακινήσεων των ματιών κατά την διάρκεια της ανάγνωσης κ.α. Η εφαρμογή των σωμάτων κειμένων στο συγκεκριμένο τομέα μπορεί να βοηθήσει στην δημιουργία μια υπόθεσης για τον τρόπο με τον οποίο η γλώσσα απορρέει από το μυαλό. Είναι όμως σημαντικό να υπάρχει μια ξεκάθαρη εικόνα των δομικών και τυπικών διαφορών μεταξύ της γλωσσικής βλάβης και του γλωσσικού τύπου ώστε να αναλύσει μια συγκεκριμένη γλωσσική βλάβη.

2.3 Τα σώματα κειμένων σήμερα

Όπως προαναφέραμε ένα corpus δεν είναι παρά μία συλλογή κειμένων σε ηλεκτρονική μορφή προσβάσιμη από το χρήστη. Ένα από τα σημαντικότερα corpora που βρίσκονται σε δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι το British National Corpus. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με corpora στο (<http://info.ox.ac.uk/bnc/corpora.html>). Πόσες φορές σάς έχει τύχει ν' αναζητείται επί ματαίω ένα χωρίο της Αγίας Γραφής που έτυχε σε μία μετάφραση προς ευρέσεως τής επίσημης ελληνικής εκδοχής; Αυτό το πρόβλημα το λύνει ένας concordancer (εργαλείο ευρετηρίου) που εκτός της Αγίας Γραφής συμπεριλαμβάνει και κάποια άλλα αγγλικά κείμενα (Για να κατεβάσετε παρόμοια εργαλεία, καθώς και εργαλεία μεταφραστικών μνημών πηγαίνετε στη σελίδα Translation Memory Tools). Αν θα θέλετε όμως κάτι που να περιλαμβάνει ακόμα περισσότερα κείμενα δεν έχετε παρά να πάτε στη διεύθυνση (<http://clwww.essex.ac.uk/>) να επιλέξετε το On Line Services / Experimental WWW access to corpora / search engine / Limited Access / corpus / The Gutenberg Project. Κατόπιν θα έχετε τη δυνατότητα να επιλέξετε ένα ή περισσότερα κείμενα από τις εκατοντάδες ηλεκτρονικά βιβλία του Gutenberg Project και να κάνετε μια έρευνα για μια λέξη ή φράση κλειδί. Το μόνο μειονέκτημα είναι ότι, καθώς δεν μας δίνονται βιβλιογραφικές πληροφορίες, τα ευρήματα μπορεί να προέρχονται από οποιοδήποτε από τα βιβλία που είχαμε επιλέξει. Για όσους θέλουν τα αυτούσια ηλεκτρονικά κείμενα και δεν ενδιαφέρονται για αναζήτηση, μπορούν απλά να πάνε στον κόμβο του Gutenberg Project και να τα κατεβάσουν ως αρχεία κειμένου. Για να κατεβάσετε ένα txt αρχείο με την Αγία Γραφή στο πεδίο « title» γράψτε Bible και θα βρείτε διαφορετικές μεταφράσεις της Αγίας Γραφής στα αγγλικά αλλά και σε άλλες γλώσσες. Την Αγία Γραφή μπορείτε να βρείτε σε ακόμα περισσότερες γλώσσες. Ένα πρόγραμμα μελέτης και ανεύρεσης εδαφίων της Αγίας Γραφής το οποίο εμπεριέχει αρχαίο κείμενο, μετάφραση του Νεόφυτου Βάμβα και αγγλικό (King James version) θα βρείτε στον τόπο <http://www.christianity.gr/>. Περισσότερες εκδοχές της Αγίας Γραφής στα ελληνικά θα βρείτε στη σελίδα λήψης Αγίας Γραφής του translatum καθώς και στη σελίδα αναζήτησης Αγίας Γραφής.

Το καλύτερο δίγλωσσο corpus (Αγγλικά και Γαλλικά) το οποίο είναι προσβάσιμο δωρεάν από το διαδίκτυο είναι το Hansard Corpus και περιέχει τα πρακτικά της

Βουλής του Καναδά (Δυστυχώς έχει πάψει να είναι δωρεάν αλλά μπορείτε να επωφεληθείτε από την δωρεάν δοκιμή μιας εβδομάδας που παρέχεται στους εγγεγραμμένους χρήστες). Αν γράψετε μια έκφραση στα Γαλλικά ή τα Αγγλικά το πρόγραμμα θα εντοπίσει τα συμφραζόμενα και στις δύο γλώσσες και θα σας τα παρουσιάσει. Έτσι, ακόμα και άτομα που μεταφράζουν από τα Γαλλικά ή τα Αγγλικά μπορούν να ωφεληθούν αρκεί να γνωρίζουν και τις δύο γλώσσες. Αν για παράδειγμα συναντήσουν μια αγγλική λέξη ή φράση που δεν βρίσκεται στα λεξικά και περιέχεται μεταφρασμένη στο corpus, τότε, λόγω της «απλοποίησης» που γίνεται σε κάποιες ιδιοματικές εκφράσεις στη γαλλική απόδοση, θα μπορέσουν να συναγάγουν σχετικά εύκολα το ελληνικό ισοδύναμό της. Αν πάρουμε για παράδειγμα την αγγλική έκφραση *pie in the sky* και κάνουμε μια έρευνα στο Hansard, θα διαπιστώσουμε ότι στα Γαλλικά έχει μεταφραστεί με τους ακόλουθους τρόπους: «belles promesses», «irréalisable», «vœux pieux», «chimériques», «promesses en l'air». Έτσι, ακόμα και αν κανείς ξέρει ελάχιστα έως καθόλου Γαλλικά θα μπορέσει να συναγάγει από τις λέξεις που έχουν κοινές ρίζες με τα Αγγλικά (στη συγκεκριμένη περίπτωση ακόμα και με τα Ελληνικά καθώς έχουμε τη λέξη «chimériques») το νόημα της ζητούμενης έκφρασης. Το ΙΕΛ (Ινστιτούτο Επεξεργασίας της Γλώσσας) Το ΙΕΛ, το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Τεχνολογίας αποτελεί τον σημαντικότερο οργανισμό ο οποίος ασχολείται με τη γλωσσική τεχνολογία στη χώρα μας. Οι δραστηριότητες του ΙΕΛ συμπεριλαμβάνουν την έρευνα πάνω στην αυτόματη μετάφραση, την τεχνολογία φωνής, την ηλεκτρονική λεξικογραφία, την εκπαιδευτική τεχνολογία και τις γλωσσικές εφαρμογές γραφείου που μας ενδιαφέρουν περισσότερο. Κρατικός οργανισμός ον, ουδένα εκπλήσσει το ότι έχει ήδη καθυστερήσει αρκετά στη εμπορική διάθεση των ιδιαίτερα αξιόλογων εφαρμογών του. Το ΙΕΛ διαθέτει στο διαδίκτυο ένα σώμα ελληνικών κειμένων γενικής γλώσσας συνολικού μεγέθους 20 εκατομμυρίων λέξεων. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να καλέσει κάποιες από τις προτάσεις αυτές χρησιμοποιώντας ως κριτήρια από μία ως τρεις λέξεις ή λήμματα ή γραμματικούς προσδιορισμούς. Επιπλέον ο χρήστης μπορεί να καθορίσει τη μέγιστη απόσταση μεταξύ των ζητούμενων λέξεων καθώς και το υποσύνολο κειμένων στο οποίο θα περιοριστεί η ανεύρεση. Τέλος υπάρχουν διαθέσιμα κάποια στατιστικά στοιχεία για το γλωσσικό περιεχόμενό του καθώς και η δυνατότητα εμφάνισης συμφραστικών πινάκων για κάποια λέξη που θα καθορίσει ο χρήστης. Ίσως το σημαντικότερο προϊόν γλωσσικών εφαρμογών γραφείου του ΙΕΛ να είναι το Tr·AID, μια εφαρμογή μεταφραστικής μνήμης. Η μεταφραστική μνήμη

ενισχύει το έργο του μεταφραστή χρησιμοποιώντας ήδη μεταφρασμένο υλικό. Το Tr·AID συγκρίνει τις νέες προς μετάφραση προτάσεις με άλλες ήδη μεταφρασμένες, με στόχο να εντοπίσει παρόμοιες ή όμοιές τους και να τις προτείνει στο μεταφραστή. Καθώς πολλές μεταφραστικές εργασίες παρουσιάζουν μεγάλο ποσοστό επαναληψιμότητας, η μεταφραστική μνήμη επιταχύνει την εργασία μας και εξασφαλίζει ορολογική ομοιομορφία. Αυτή η εφαρμογή διατίθεται, προς το παρόν, μόνο από το ΙΕΛ (Επιδάυρου και Αρτέμιδος, Μαρούσι, τηλ 6800959) και κοστίζει γύρω στο 1.200.000 δρχ. Προφανώς είναι ένα προϊόν που απευθύνεται σε μεταφραστικά γραφεία που ασχολούνται με ειδικευμένα κείμενα και έχουν μεγάλο κύκλο εργασιών. Επί του παρόντος, ετοιμάζεται και μία εκδοχή για freelancers η οποία θα είναι κατά πολύ πιο προσιτή. Ανάλογα προϊόντα του εξωτερικού έχουν ήδη εκδώσει light εκδοχές πακέτων μεταφραστικής μνήμης. Ορισμένα από τα πιο γνωστά προγράμματα μεταφραστικής μνήμης είναι το Trados Translator's Workbench, το Eurolang Optimizer (δείτε και εδώ) και το IBM Translation Manager. Εκτός από το Tr·AID, το ΙΕΛ έχει κυκλοφορήσει στην αγορά την εφαρμογή ΣΥΜΦΩΝΙΑ (17.700 Παπασωτηρίου, simfonia@ilsp.gr) η οποία είναι ένας «έξυπνος» ελεγκτής ορθογραφίας ιδιαίτερα χρήσιμος σε αλλοδαπούς που έχουν προβλήματα με τους αριθμούς και τα γένη! Ελεγκτές Μετάφρασης και άλλα εργαλεία Εκτός από τη μεταφραστική μνήμη υπάρχουν και άλλα εργαλεία που μπορούν να διευκολύνουν τη δουλειά του μεταφραστή. Μια λίστα από αυτά θα βρείτε στο Πανεπιστήμιο του Μόντρεαλ. Από τα σημαντικότερα είναι οι ελεγκτές μετάφρασης οι οποίοι έχουν την ικανότητα να εντοπίζουν μεταφραστικά λάθη όπως ψευδόφιλες λέξεις, παραλείψεις και λάθη στη μεταφορά αριθμών, ημερομηνιών, καθώς και να ελέγχουν την ορολογική συνέπεια του κειμένου. Επίσης υπάρχουν διάφορα συστήματα διευκόλυνσης πληκτρολόγησης (όπως ο Προκειμενογράφος το ευφρές σύστημα πληκτρολόγησης που ετοιμάζει το ΙΕΛ) που προτείνουν στο μεταφραστή την πιθανότερη λέξη κατά τη διάρκεια της πληκτρολόγησης. Από τις εφαρμογές που θα εξελιχθούν ιδιαίτερα στο μέλλον είναι και εφαρμογές αναγνώρισης φωνής ειδικά σχεδιασμένες για τις ανάγκες των μεταφραστών. Ακολουθήστε τον σύνδεσμο για μια εκτεταμένη εισαγωγή στα εργαλεία για μεταφραστές.

3. Ανάλυση λόγου – Η γλώσσα των πολιτικών

Ανάλυση λόγου

Η ανάλυση λόγου αποτελεί μια σχετικά νέα προσέγγιση στην έρευνα των κοινωνικών επιστημών. Εστιάζει στη μελέτη της δομημένης και δομικής φύσης της ανθρώπινης γλώσσας, και στην αναζήτηση των λειτουργιών και συνεπειών της χρήσης της. Εντοπίζονται αρκετές εκδοχές όσον αφορά το τί ακριβώς συνιστά η ανάλυση λόγου και με ποιο τρόπο ο κάθε ερευνητής τη χρησιμοποιεί. Παρόλαυτα, υπάρχουν κάποια κεντρικά κοινά στοιχεία ανάμεσα σε όλες τις προσεγγίσεις. Βασικό κοινό σημείο είναι το αντικείμενο της ανάλυσης λόγου, δηλαδή η μελέτη των περιγραφών – γραπτών ή προφορικών- ενός γεγονότος, ειδικότερα όσον αφορά το περιεχόμενο και την οργάνωση τους.

Η ανάλυση λόγου διαφοροποιείται από άλλες ερευνητικές προσεγγίσεις των κοινωνικών επιστημών οι οποίες επίσης επεξεργάζονται το λόγο, καθώς αυτές τον θεωρούν ως το μέσον που θα τους μεταφέρει στην πραγματικότητα του υπό μελέτη φαινομένου: στο τί συνέβη κάπου, στο τί σκέφτεται κάποιος κτλ. Στην ανάλυση λόγου το ενδιαφέρον δεν εστιάζεται στο πώς έλαβε χώρα ένα γεγονός, αλλά στα αποτελέσματα που έχουν οι διαφορετικοί τρόποι αφήγησης και περιγραφής αυτού του γεγονότος. Η αφήγηση της πραγματικότητας συνιστά την πραγματικότητα του ερευνητή.

Επιπλέον, στην ανάλυση λόγου δίνεται σημασία στη δομημένη φύση της ανθρώπινης γλώσσας. Κάθε αφήγηση μπορεί να παρομοιαστεί με μία κατασκευή: Ο ομιλητής δομεί τη γλώσσα της αφήγησης χρησιμοποιώντας υλικά που προμηθεύεται από διάφορες γλωσσικές πηγές (γλωσσικοί όροι, αφηγηματικές δομές, γλωσσικά ρεπερτόρια κ.α.). Έχει δηλαδή τη δυνατότητα της επιλογής ανάμεσα από διάφορους τρόπους περιγραφής.

Τέλος, η ανάλυση λόγου αντιμετωπίζει το λόγο ως μορφή κοινωνικής πρακτικής. Απλούστερα, οι αφηγήσεις θεωρούνται ένα μέσο που οι άνθρωποι χρησιμοποιούν προκειμένου να καταφέρουν κάτι: να κατηγορήσουν, να απολογηθούν, να κολακεύσουν κτλ.. Κάθε αφήγηση (προφορική ή γραπτή) οργανώνεται με ρητορικό

τρόπο, δηλαδή με βασικό σκοπό να είναι πειστική. Στόχος του αναλυτή λόγου είναι να ανιχνεύσει ποιοι μηχανισμοί ενεργοποιούνται προκειμένου αυτό να γίνει εφικτό.

(Βικιπαιδεία)

Στο πλαίσιο της Ανάλυσης Λόγου εξετάζονται αποκλειστικά φυσικά δεδομένα τα οποία συλλέγονται στην περίπτωση των συνομιλιών μαγνητοφωνούνται και απομαγνητοφωνούνται στους χώρους που παράγονται. Στόχος είναι να εξετάσει το ρόλο των ομιλητών σε σχέση με τις επικοινωνιακές τους επιλογές. Δηλαδή, ως πεδίο ανάλυσης χρησιμοποιούνται αυθεντικές συνομιλίες οι οποίες, αφού απομαγνητοφωνηθούν, αναλύονται με βάση τις υποθέσεις εργασίας της εκάστοτε μελέτης.

Όσον αφορά τις συνομιλιακές επιλογές, μερικά από τα φαινόμενα που εξετάζονται αφορούν την ποιοτική και την ποσοτική διάσταση της συμμετοχής των ομιλητών σε διαφορετικές περιστάσεις επικοινωνίας, όπως τους τρόπους και την συχνότητα με την οποία διεκδικούν το λόγο, εισάγουν νέο θέμα, διακόπτουν και επικαλύπτονται, διορθώνουν, αφηγούνται, ενισχύουν, επιβραβεύουν, ή αποδοκιμάζουν το συνομιλητή τους.

Όσον αφορά τις γλωσσικές επιλογές, μερικά από τα φαινόμενα που εξετάζονται αφορούν την παράμετρο του ύφους όπως αυτό διαμορφώνεται με τη χρήση εκφραστικών/ λεξικολογικών και μορφοσυντακτικών επιλογών με τις οποίες οι ομιλήτριες-τες συγκεκριμενοποιούν το πλαίσιο της επικοινωνιακής περίπτωσης και δηλώνουν με άμεσους και έμμεσους τρόπους τον τόπο, το χρόνο και το στόχο της συνομιλίας, την ταυτότητά τους, την ταυτότητα των συνομιλητριών-τών τους, τη μεταξύ τους οικειότητα ή την απόσταση, την επισημότητα ή μη της επικοινωνιακής περίπτωσης.

Επίσης, η αντιπαραβολική μελέτη δεδομένων που προέρχονται από διαφορετικές ως προς την καταγωγή και την εθνική ταυτότητα ομιλητριών-των επιτρέπει τη σύγκριση διαφορετικών πολιτισμικών συστημάτων. Αυτή η θέση διερευνήθηκε στο πλαίσιο της Διεπιδραστικής Κοινωνιογλωσσολογίας (Interactional Sociolinguistics, Gumperz 1982), οι μεθοδολογικοί προσανατολισμοί της οποίας συνοψίζονται στα εξής:

- φυσικές συνομιλίες αποτελούν το αντικείμενο της ανάλυσης
- σε αυτές εντοπίζονται αποσπάσματα στα οποία γίνεται προφανές ότι οι συνομιλητές αντιμετωπίζουν πρόβλημα.
- το πρόβλημα εξετάζεται με βάση πολιτισμικά μοντέλα επικοινωνίας που συνδέονται με την εθνική ή/ και την κοινωνική ομάδα στην οποία ανήκουν οι ομιλητές
- στη διαδικασία της ανάλυσης εμπλέκονται και οι άνθρωποι από τους οποίους προέρχονται τα δεδομένα, καθώς και άλλα μέλη της ίδιας ομάδας(Γεωργαλίδου Μ. 2007)

Η γλώσσα των πολιτικών

Μέσα σε μια δεκαετία το σύνολο του πολιτικού κόσμου στην Ελλάδα έχει αναγάγει τα μέσα επικοινωνίας, και ιδιαίτερα την τηλεόραση, σε σημείο αναφοράς όλων των δράσεων, κινήσεων και σχεδιασμών του όσον αφορά στη δημόσια επικοινωνία του. Γι' αυτό και δεν είναι συμπτωματικό ότι στις μέρες μας τα πολιτικά κόμματα επιζητούν τις συμβουλές των ειδικών, αποσκοπώντας να βρουν με ποιο τρόπο να διασφαλίσουν την προσοχή των δημοσιογράφων και την ευνοϊκή στάση τους, καθώς και πώς να χειριστούν αποδοτικά τη διαμεσολαβημένη από τα μέσα επικοινωνίας εικόνα τους στη κοινή γνώμη.

Ωστόσο αυτό που τελικά πραγματοποιείται είναι η προσαρμογή του πολιτικού λόγου στη λογική των μέσων. Ο σύγχρονος διαμεσολαβημένος, στις περισσότερες περιπτώσεις, τηλεοπτικός πολιτικός λόγος «πρέπει» να ακολουθεί τη «γραμματική» του μέσου που χρησιμοποιεί, να είναι ανάλογα σύντομος, απλός, προσωπικός, συγκεκριμένος, ευρηματικός, σαγηνευτικός κ.ο.κ. Παράλληλα η πολιτική διαφήμιση τείνει να καταστεί η κυρίαρχη μορφή πολιτικής επικοινωνίας.

Στη χώρα μας οι πολιτικοί, οι οποίοι καλούνται εκ των πραγμάτων να αντιμετωπίσουν ένα πλήθος φορέων και μέσων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της μαζικής επικοινωνίας, δείχνουν να επιδιώκουν εναγωνίως την προβολή τους, ιδίως διαμέσου των τηλεοπτικών καναλιών, θεωρώντας προφανώς ότι με τον τρόπο αυτόν επαυξάνουν το κύρος, τη δημοτικότητα και την πολιτική τους ορατότητα. Με γνώμονα τις αντιλήψεις αυτές, τα κόμματα και οι πολιτικοί προσπαθούν, μέσα στο πλαίσιο του νέου επικοινωνιακού περιβάλλοντος, να προσαρμόσουν τις τακτικές τους, με αποτέλεσμα να αλλάζουν οι στόχοι και οι προτεραιότητές τους.

Από την άλλη πλευρά, η μεταβολή της στάσης του πολιτικού κόσμου προκαλεί σύγχυση, καθώς υποκατέστησε τον πολιτικό λόγο και την πολιτική δράση με τις εικόνες και τις εντυπώσεις που απορρέουν από τα μέσα επικοινωνίας. Κατά την τελευταία δεκαετία οι πολιτικοί, όχι μόνο στην Ελλάδα, καταβάλλουν αγωνιώδεις προσπάθειες να «διακοινωνήσουν» τη δράση και τα έργα τους στην κοινή γνώμη. Για να το επιτύχουν αυτό, δαπανούν συχνά μεγάλο μέρος του χρόνου τους ώστε να καλλιεργήσουν και να προβάλουν την εικόνα τους. Αυτό όμως οδηγεί σταδιακά σε αναπόφευκτες συνέπειες:

Πρώτον, καθώς τα κόμματα έχουν χάσει την παραδοσιακή επαφή με τους πολίτες-ψηφοφόρους, οι πολιτικοί στρέφονται αναγκαστικά προς έναν ατέρμονο

«επικοινωνισμό». Με άλλα λόγια, οι περισσότεροι θεωρούν ότι με το να έχουν μια «έξυπνη» επικοινωνιακή στρατηγική θα προσελκύσουν τους πολίτες, οι οποίοι παραμένουν κατά κανόνα αδιάφοροι. Αποτέλεσμα αυτής της εμμονής είναι, σε περίπτωση αποτυχίας, να επιρρίπτουν την αποτυχία στις μεθόδους ή/και στα μέσα επικοινωνίας, καθώς και σε όσους ασχολούνται σοβαρά με το πεδίο της επικοινωνίας και όχι σε τυχόν λάθη του πολιτικού τους προγράμματος. Βεβαίως, η εστίαση στον «επικοινωνισμό», που συνδέεται με την ανάγκη των κομμάτων, των κυβερνήσεων ή των πολιτικών να διατηρήσουν την υποστήριξη ή την ανοχή του κοινού, τους οδηγεί σε ένα είδος συνεχούς προεκλογικής καμπάνιας, καθηλώνοντάς τους στην ολοένα και μεγαλύτερη ανάγκη για προβολή.

Δεύτερον, οι κυβερνήσεις καθίστανται όλο και πιο ορατές στο κοινό, λόγω της έντονης τηλεοπτικής κάλυψης και των συχνά αφόρητων πιέσεων για γρήγορες αντιδράσεις και απαντήσεις. Η πιθανή αποτυχία των κυβερνώντων να παρέχουν γρήγορες λύσεις ή να εμφανίζονται δραστήριοι μπορεί να προκαλέσει την έλλειψη υποστήριξης ή και δυσφορία από ένα ανικανοποίητο κοινό, αποξενωμένο από τα πολιτικά κόμματα.

Τρίτον, για να διατηρούνται «ζωντανοί» ο πολιτικός διάλογος και οι κομματικές αντιπαραθέσεις, συντηρείται ένας διαρκής αρνητισμός που εντέλει κουράζει τους πολίτες και τους αποστρέφει από την πολιτική ενημέρωση. Συνεπώς, αντί να ενθαρρύνεται το πολιτικό ενδιαφέρον και η εμπλοκή των πολιτών στα κοινά, εντείνονται η αποξένωση και ο πολιτικός κυνισμός. (Ρόη Παναγιωτοπούλου, Στέλιος Παπαθανασίου, 2002)

Ένα χαρακτηριστικό της γλώσσας των πολιτικών είναι η συχνή χρήση της «ξύλινης γλώσσας», ο όρος αναφέρεται σε «έναν άκαμπτο, ξηρό, απαρέγκλιτο και υποταγμένο λόγο», ένα γλωσσικό ύφος το οποίο δημιουργείται από το ίδιο το περιεχόμενο του πολιτικού λόγου, παρά από αυτή μορφή της γλώσσας. Ο ελληνικός όρος «ξύλινη γλώσσα» αντιστοιχεί στους αγγλικούς όρους «gobbledygook» ή «bureaucratese» ή «officialese». Πρόκειται για λόγο γεμάτο τυποποιημένα σχήματα χωρίς φυσικότητα που σκοπεύει στο να κατακλύσει τον ακροατή με πολλές και ευμεγέθεις λέξεις και εκφράσεις καθώς και μεγάλες προτάσεις. Χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο από τις κρατικές αρχές και σε πολλές περιπτώσεις έχει τη μορφή επιστημονικής ή τεχνικής γλώσσας, τις περισσότερες φορές είναι όμως απλά δυσνόητη γλώσσα «διακοσμημένη» με επιστημονικούς ή τεχνικούς όρους .

Χαρακτηριστική περίπτωση «ξύλινης γλώσσας» στη διατύπωση ενός νόμου, είναι η χρήση αλλεπάλληλων ονομάτων στη γενική πτώση, η παρεμβολή εμπρόθετου προσδιορισμού μεταξύ άρθρου και ονόματος ή η μικτή χρήση αναφορικών προτάσεων και μετοχών:

(α) πλήρωση ιδρυομένων ή υφισταμένων θέσεων

(β)η κατά την περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 της κυρούμενης απόφασης προθεσμία

(γ) κώδικας που θα εκδοθεί με προεδρικό διάταγμα εκδιδόμενο με πρόταση του ΥΠΠΚ

Είναι προφανές ότι οι παραπάνω εκφράσεις «ξύλινης γλώσσας» στα Ελληνικά είναι προϊόν διγλωσσίας. Αυτές προέρχονται από τη μεταφορά δομών της καθαρεύουσας στη δημοτική με σκοπό την παραγωγή νομικιστικού, εντυπωσιακού και πληθωρικού λόγου. Ο λόγος αυτός στερείται σαφήνειας και ακρίβειας, αρετών που χαρακτηρίζουν γενικά το επίπεδο ύψους της νομικής επιστήμης . (Ξυδόπουλος,2005)

4.Κατασκευή σώματος Κειμένων Πολιτικού Λόγου

Τα σώματα κειμένων εντάσσονται στο κλάδο της υπολογιστικής γλωσσολογίας και η χρήση τους έχει να κάνει κυρίως με ζητήματα ανάλυσης, αναπαράστασης, και επεξεργασίας της γλώσσας. Η δημιουργία ενός σώματος κειμένων αποτελεί μια σύνθετη και συνάμα χρονοβόρα διαδικασία καθώς πρόκειται για σώματα τα οποία χαρακτηρίζονται για την μεγάλη τους έκταση. Το γεγονός ότι είναι αποθηκευμένα στην μνήμη του υπολογιστή διευκολύνει την διαδικασία δημιουργίας τους διότι ένα σώμα απαιτεί συνεχή διόρθωση, ανανέωση και συμπλήρωση. Στην συνέχεια παρουσιάζεται λεπτομερώς η διαδικασία καθώς και όλα τα στάδια που ακολουθήθηκαν για την κατασκευή σώματος κειμένου που αφορά τον πολιτικό λόγο και συγκεκριμένα δηλώσεις της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κα Μαριέττα Γιαννάκου.

Συγκεκριμένα, το υλικό που συγκεντρώθηκε προέρχεται από ομιλίες, συνεντεύξεις, και άλλες πηγές όχι μόνο από τα τελευταία έτη που κατέχει την θέση της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αλλά και από περασμένα έτη που διετέλεσε ως βουλευτής καθώς κι από τα πρώτα χρόνια της καριέρας της. Έχουν καταγραφεί ομιλίες της κας Μαριέττας Γιαννάκου από το 1998 έως και το τρέχον έτος. Συγκεκριμένα έχει συλλεχθεί υλικό από 44 ομιλίες της σε διάφορες εκδηλώσεις(π.χ εγκαίνια μουσείων, ομιλίες για την καταπολέμηση των ναρκωτικών κ.τ.λ.) καθώς και 5 ομιλίες της από τα πρακτικά της Βουλής των Ελλήνων. Ο αριθμός των δελτίων τύπων κατά τα οποία προέβη σε δηλώσεις φτάνουν τα 49. Σημαντικός είναι και ο αριθμός συνεντεύξεων και άρθρων σε εφημερίδες και περιοδικά, πρόκειται για 20 συνεντεύξεις σε εφημερίδες του Ελληνικού τύπου και 6 άρθρα της ίδιας της υπουργού. Οι συνεντεύξεις τύπου φτάνουν τις 20. Τέλος έχει καταγραφεί και μια εγκύκλιος. Στην συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά όλα τα στάδια κατασκευής της βάσης του συγκεκριμένου σώματος κειμένου που αφορά τον πολιτικό λόγο.

Το πρώτο και βασικότερο στάδιο για την κατασκευή του σώματος είναι η συλλογή του υλικού, η συγκέντρωση του υλικού μπορεί να πραγματοποιηθεί από οποιαδήποτε πηγή χωρίς να υπάρχει κάποιος περιορισμός (π.χ έντυπο υλικό, διαδίκτυο κ.τ.λ.). Για την δημιουργία του συγκεκριμένου σώματος η αναζήτηση πληροφοριών βασίστηκε

αποκλειστικά και μόνο στο διαδίκτυο. Η αναζήτηση στον παγκόσμιο ιστό αρχικά έγινε χρησιμοποιώντας λέξεις- κλειδιά ,για παράδειγμα αναζητώντας: “Γιαννάκου+ Πρακτικά Βουλής “ εντοπίστηκαν ομιλίες της Υπουργού των τελευταίων δέκα ετών. Η παραπάνω αναζήτηση αν και απέφερε σημαντικές πληροφορίες απαιτούσε αρκετό χρόνο διότι πολλές από τις ιστοσελίδες που ήταν διαθέσιμες δεν περιείχαν δηλώσεις της κας Γιαννάκου αλλά γινόταν απλή αναφορά του ονόματός της. Έτσι έπρεπε να γίνει ανάγνωση πολυσέλιδων συνεδριάσεων της Βουλής ώστε να εντοπιστούν τα σημεία που περιέχουν την δήλωσή της . Υπήρχαν περιπτώσεις όπου η δήλωσή της ήταν μονολεκτική επομένως και άνευ σημασίας για την έρευνα.

Εκτός από την προαναφερθείσα έγιναν αρκετές αναζητήσεις τέτοιου τύπου. Συγκεκριμένα στην προσπάθεια να βρεθούν δηλώσεις της Υπουργού σε εφημερίδες και περιοδικά χρησιμοποιήθηκαν οι λέξεις –κλειδιά: “Γιαννάκου +Δηλώσεις σε εφημερίδες”. Το πρόβλημα που συναντήθηκε ήταν ότι κάποιες ιστοσελίδες παρουσίαζαν ένα αποσπάσμα και όχι ολόκληρη τη δήλωση. Επίσης συχνή ήταν και η περίληψη των δηλώσεων από τους δημοσιογράφους, πράγμα που δυσκόλευε την συλλογή υλικού καθώς σκοπός της έρευνας ήταν ο εντοπισμός της αυθεντίας δήλωσης.

Με την ολοκλήρωση των γενικών αναζητήσεων η διαδικασία συλλογής του υλικού έγινε πιο συγκεκριμένη, πολύτιμη πηγή υπήρξε η προσωπική ιστοσελίδα της Υπουργού. Η καλά οργανωμένη και πλήρως ενημερωμένη ιστοσελίδα βοήθησε αρκετά στην συγκέντρωση του υλικού καθώς μεγάλο ποσοστό υλικού του σώματος προέρχεται από αυτή. Συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα εκτός των άλλων υπάρχουν μεγάλες κατηγορίες στις οποίες έχουν ταξινομηθεί οι δηλώσεις της υπουργού ανάλογα με το είδος τους (δελτίο τύπου, συνέντευξη, άρθρο κ.τ.λ). Οι κατηγορίες στις οποίες βασιστήκαμε για την έρευνα ήταν οι ακόλουθες: Πολιτική Δράση, Πολιτικός Λόγος και Δραστηριότητα.

Για να γίνει πιο κατανοητή η διαδικασία στη συνέχεια απεικονίζεται η ιστοσελίδα της Υπουργού δείχνοντας αναλυτικά την πορεία αναζήτησης και εύρεσης των πληροφοριών καθώς και όλα τα βήματα που ακολουθήθηκαν ώστε να δημιουργηθεί το σώμα. Η διαδικασία απεικόνισης πραγματοποιήθηκε με την χρήση του πλήκτρου : “Prt Sc SysRq. Συγκεκριμένα, όταν εντοπίσουμε το αντικείμενο απεικόνισης πατάμε το πλήκτρο “Prt Sc SysRq στην συνέχεια δημιουργούμε ένα έγγραφο στο πρόγραμμα του Word το ανοίγουμε και κάνοντας δεξί “κλικ” επιλέγουμε “Επικόλληση”.

Λόγω του μεγάλου όγκου της ιστοσελίδας της Υπουργού η διαδικασία συγκέντρωσης του υλικού απαιτούσε αρκετό χρόνο, έτσι προηγήθηκε η συγκέντρωση και στην συνέχεια τελεστή η απεικόνιση. Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε για την απεικόνιση δημιούργησε άλλο ένα πρόβλημα στην έρευνα, την ανανέωση της ιστοσελίδας. Έτσι πολλές από τις κατηγορίες της παλιάς ιστοσελίδας συγχωνεύτηκαν στις τρεις κατηγορίες που προαναφερθήκαν. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να γίνει μια προσεκτική ανάγνωση των νέων κατηγοριών ώστε να εντοπίσουμε ποιες από τις κατηγορίες της προηγούμενης ιστοσελίδας συγχωνεύτηκαν για παράδειγμα στην κατηγορία «πολιτικό λόγος» βρίσκουμε συνεντεύξεις και άρθρα της Υπουργού (σχήμα 1).

Τέλος, η κατηγορία “Δραστηριότητα” περιλαμβάνει δελτία και συνεντεύξεις τύπου υλικό το οποίο στην προηγούμενη ιστοσελίδα διέθετε καθένα την δική του κατηγορία και έτσι ήταν πιο εύκολος ο εντοπισμός του. Επίσης προστέθηκε και η παλιά κατηγορία «θέματα ειδικού ενδιαφέροντος» που περιλαμβάνει τις ομιλίες της υπουργού σε διάφορες εκδηλώσεις (Σχήμα 2).

Σχήμα 1

Μαριέττα Γιαννάκου - Βουλευτής Α' Αθηνών - Microsoft Internet Explorer

Αρχείο Επεξεργασία Προβολή Αγαπημένα Εργαλεία Βοήθεια

Πίσω Αναζήτηση Αγαπημένα

Διεύθυνση C:\Documents and Settings\ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ\Τα έγγραφα μου\πτυχιακή\ffffff...\Άρθρο- Βουλευτής Α' Αθηνών.htm Μετάβαση Συνδέσεις

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ 60

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ
Βουλευτής Α' Αθηνών
Υπουργός Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων

Η Ελλάδα των ίσων ευκαιριών,
της ποιότητας ζωής και της ευημερίας,
είναι ο μεγάλος, κοινός μας στόχος.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

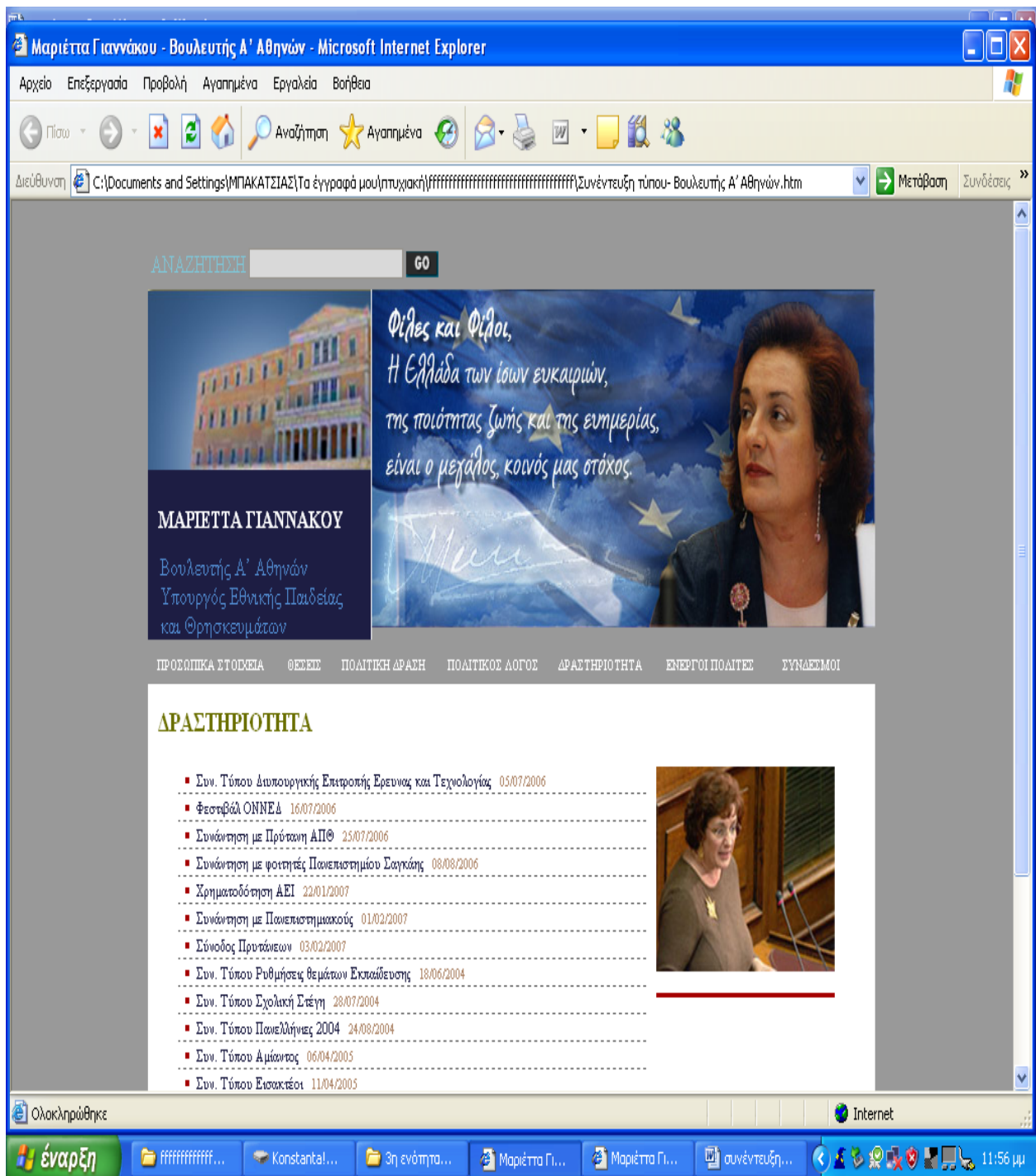
- ΑΙε TV 04/07/2006
- Άρθρο Καθημερινή 02/06/2006
- ΑΙε Radio 22/03/2006
- ΑΙε Radio 22/03/2006
- Καθημερινή 12/03/2006
- Ένωση Αναποικιστών Ξένου Τύπου 08/02/2006
- Κεντρική Επιτροπή Ν.Δ 29/01/2006
- Το Θέμα 18/03/2005
- Εραβυνή 04/03/2005
- Το Νέο 03/03/2005
- Καθημερινή 21/01/2005
- Κόσμος του Επενδυτή 24/12/2004

http://www.giannakou.gr/index.php?page=index

Internet

έναρξη Konstanta!! (E:) 3η ενότητα πτυ... άρθρο - Microso... Μαριέττα Γιαννά... 11:53 μμ

Σχήμα 2

Έχοντας ολοκληρωθεί η διαδικασία συγκέντρωσης του υλικού από το προσωπικό αρχείο της Υπουργού αλλά και από γενικές αναζητήσεις ώστε να υπάρχουν δηλώσεις

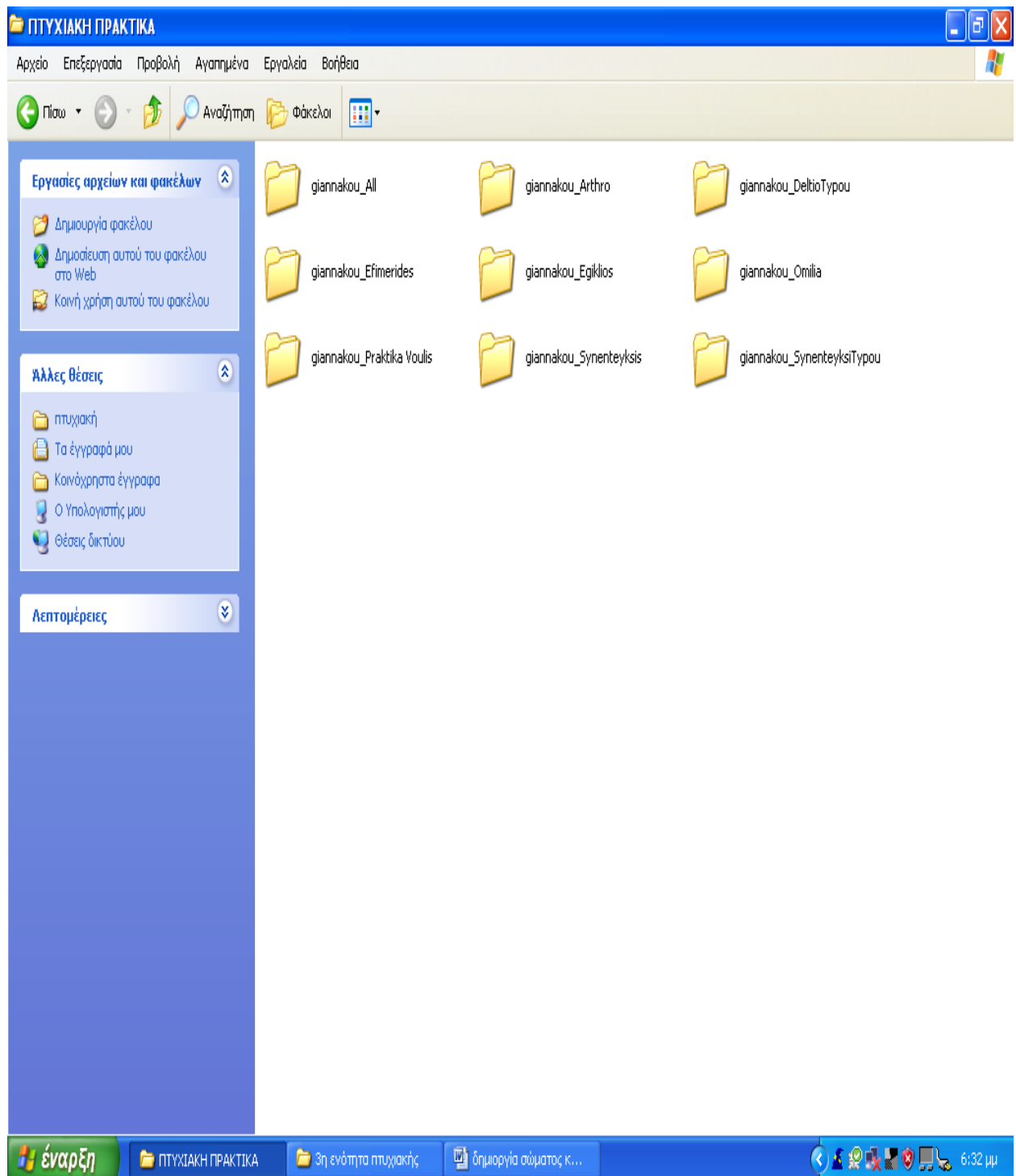
ποικίλων τύπων το επόμενο στάδιο είναι η ταξινόμησή τους. Για την ταξινόμηση του υλικού χρησιμοποιήθηκε ο συνδυασμός δύο προγραμμάτων της Microsoft Office συγκεκριμένα το Microsoft Office Word 2003 καθώς και το Microsoft Office Excel 2003.

Με την βοήθεια του πρώτου προγράμματος δημιουργήθηκαν φάκελοι στους οποίους ταξινομήθηκε το υλικό που βρέθηκε ανάλογα με το είδος του. Κάθε φάκελος έχει ονομασθεί με ένα όνομα – κωδικό ο οποίος έχει ως πρώτο συνθετικό το “giannakou_...” και ως δεύτερο το είδος της δήλωσης της υπουργού π.χ συνέντευξη, δελτίο τύπου κ.τ.λ.

Κάποιες από τις κατηγορίες που δημιουργήθηκαν ήταν προσχεδιασμένες ενώ υπήρξαν και κατηγορίες που προέκυψαν από την έρευνα. Έτσι λοιπόν δημιουργήθηκαν οι εξής οχτώ κατηγορίες :

Δελτία Τύπου (giannakou_DeltioTyrou), Ομιλία (giannakou_Omilia), Πρακτικά Βουλής (giannakou_PraktikaVoulis), Συνεντεύξεις (giannakou_Syenteyksis), Συνεντεύξεις Τύπου (giannakou_SyenteyksisTyrou), Άρθρα (giannakou_Arthro), Εφημερίδες (giannakou_Efimarides), Εγκύκλιος (giannamkou_Egiklios) , (Σχήμα 3).

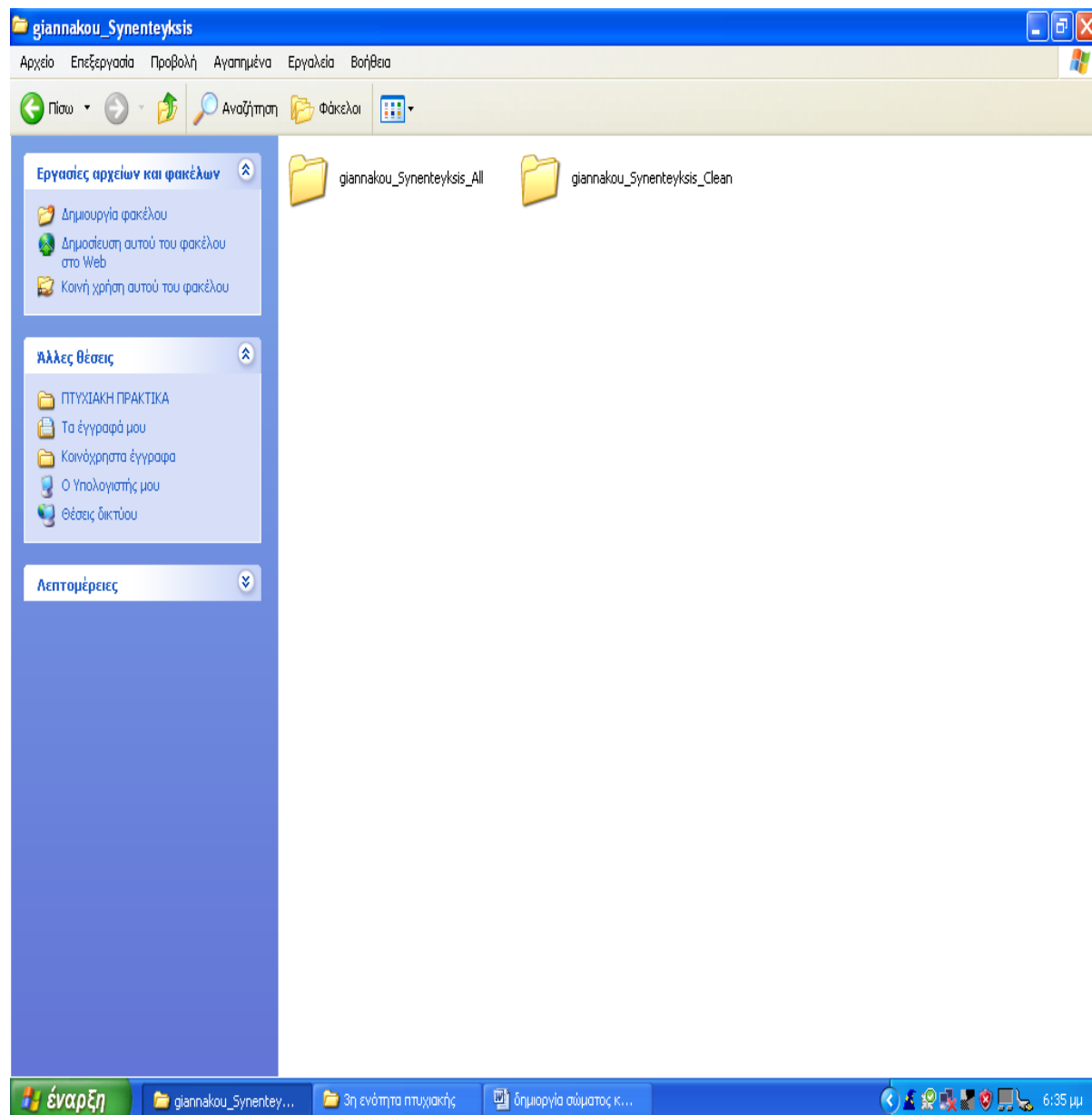
Σχήμα 3

Στις πρώτες πέντε κατηγορίες φακέλων οι οποίες περιλαμβάνουν και τις ερωτήσεις των δημοσιογράφων δημιουργήθηκαν δύο ακόμη φάκελοι .Στον πρώτο υπάρχει η δήλωση όπως ακριβώς βρέθηκε και ο δεύτερος περιλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο τις δηλώσεις της Υπουργού χωρίς να υπάρχουν άλλες παρεμβολές. Οι φάκελοι

διατηρούν την ίδια ονομασία με την μόνη διαφορά την πρόσθεση του All (στον φάκελο που περιλαμβάνει ολόκληρη την δήλωση) και το Clean (στον φάκελο που περιλαμβάνει μόνο τις δηλώσεις της Υπουργού) για παράδειγμα αν ανοίξουμε τον φάκελο giannakou_Synenteyksis θα εμφανιστούν οι δύο νέοι φάκελοι giannakou_Synenteyksis_All και giannakou_Synenteyksis_Clean. (Σχήμα 4)

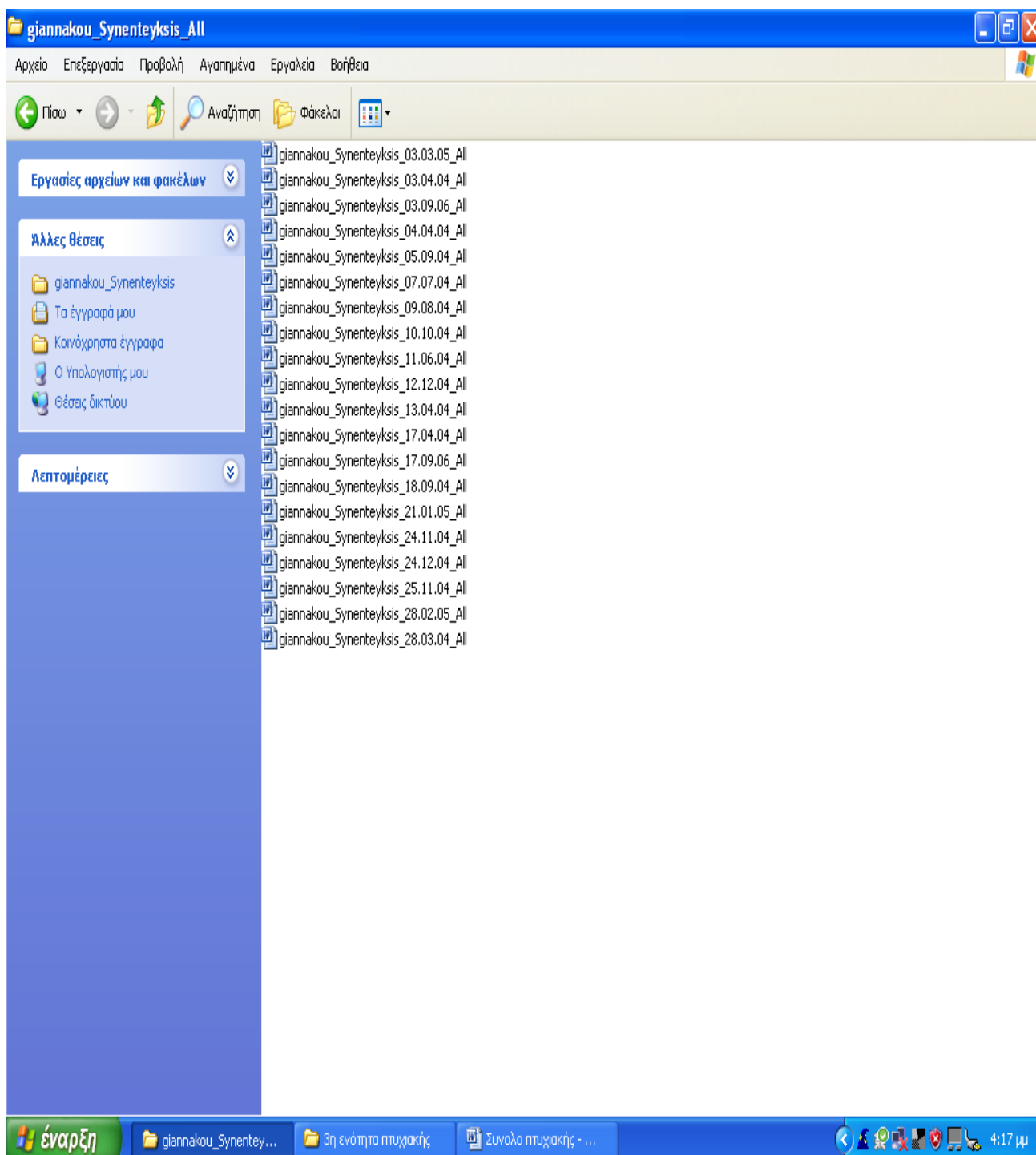
Σχήμα 4

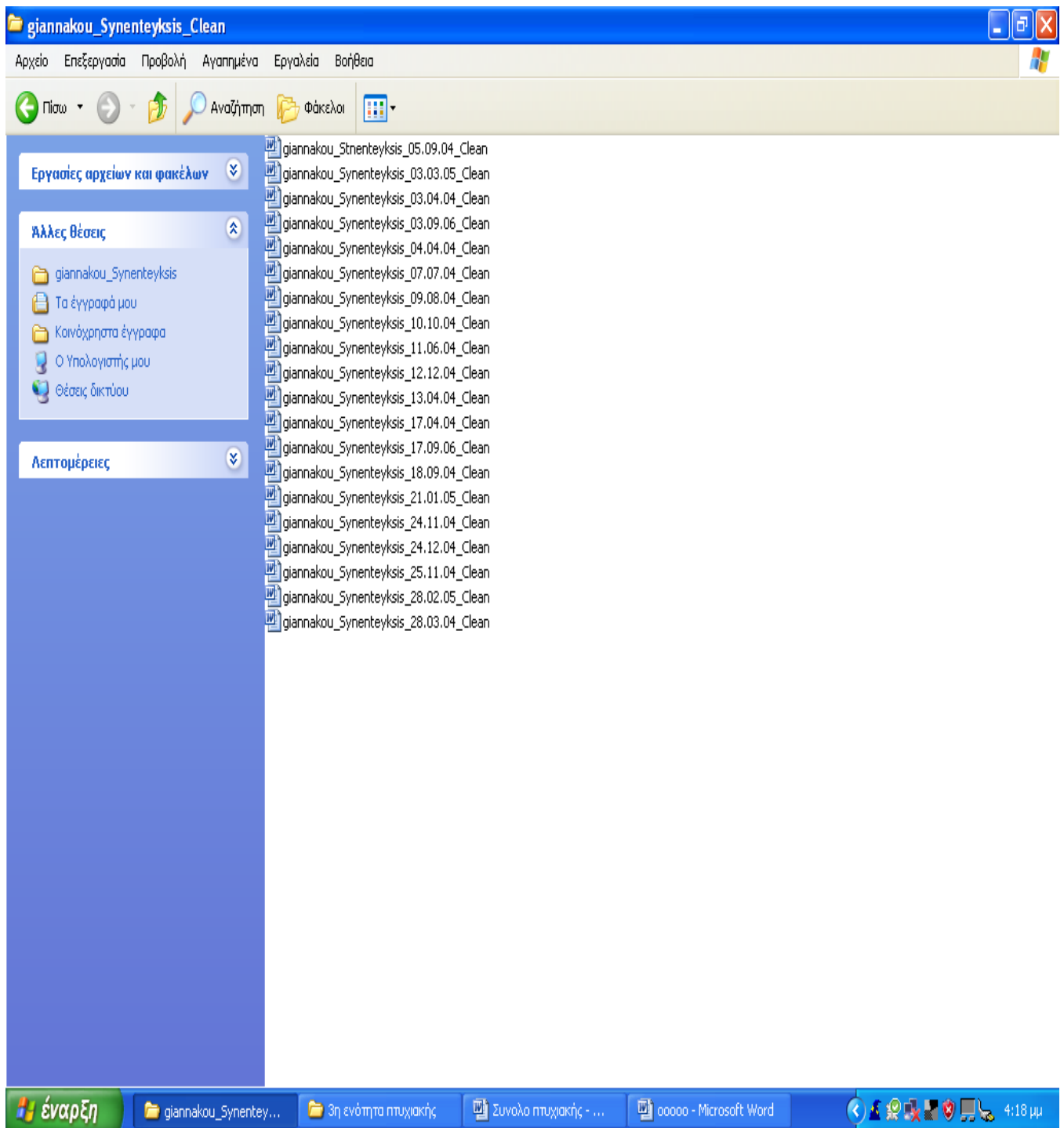

Το επόμενο «άνοιγμα» θα μας οδηγήσει στα έγγραφα του Microsoft Word στα οποία περιέχεται ολόκληρη η δήλωση . Στην ονομασία των εγγράφων εκτός από το όνομα- κωδικό και το είδος της δήλωσης αναγράφεται και η ημερομηνία καθώς και το αν πρόκειται για ολόκληρη την δήλωση (Σχήμα 5) ή μόνο τα σημεία που περιλαμβάνουν τα λόγια της Υπουργού (Σχήμα 6).

Σχήμα 5

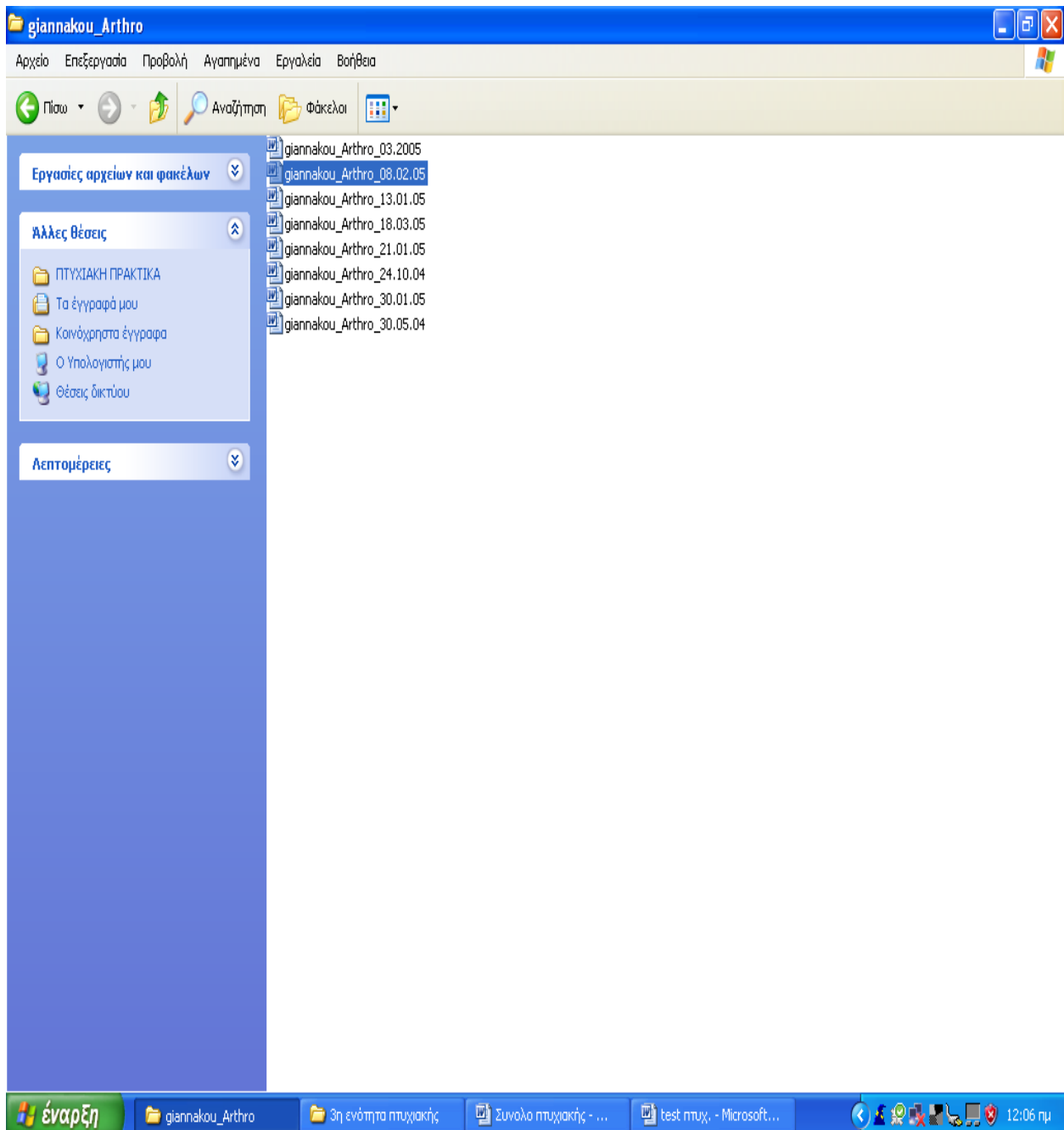

Σχήμα 6

Οι υπόλοιπες τρεις κατηγορίες :Άρθρα, Εφημερίδες, Εγκύκλιος δεν διαχωρίζονται σε περαιτέρω φακέλους αλλά αν τους ανοίξουμε μας δείχνουν τα έγγραφα του Microsoft Word με ολόκληρη την δήλωση. Η ονομασία τους είναι η ακόλουθη: π.χ για την κατηγορία άρθρο :giannakou_Arthro_8.02.05. (Σχήμα 7)

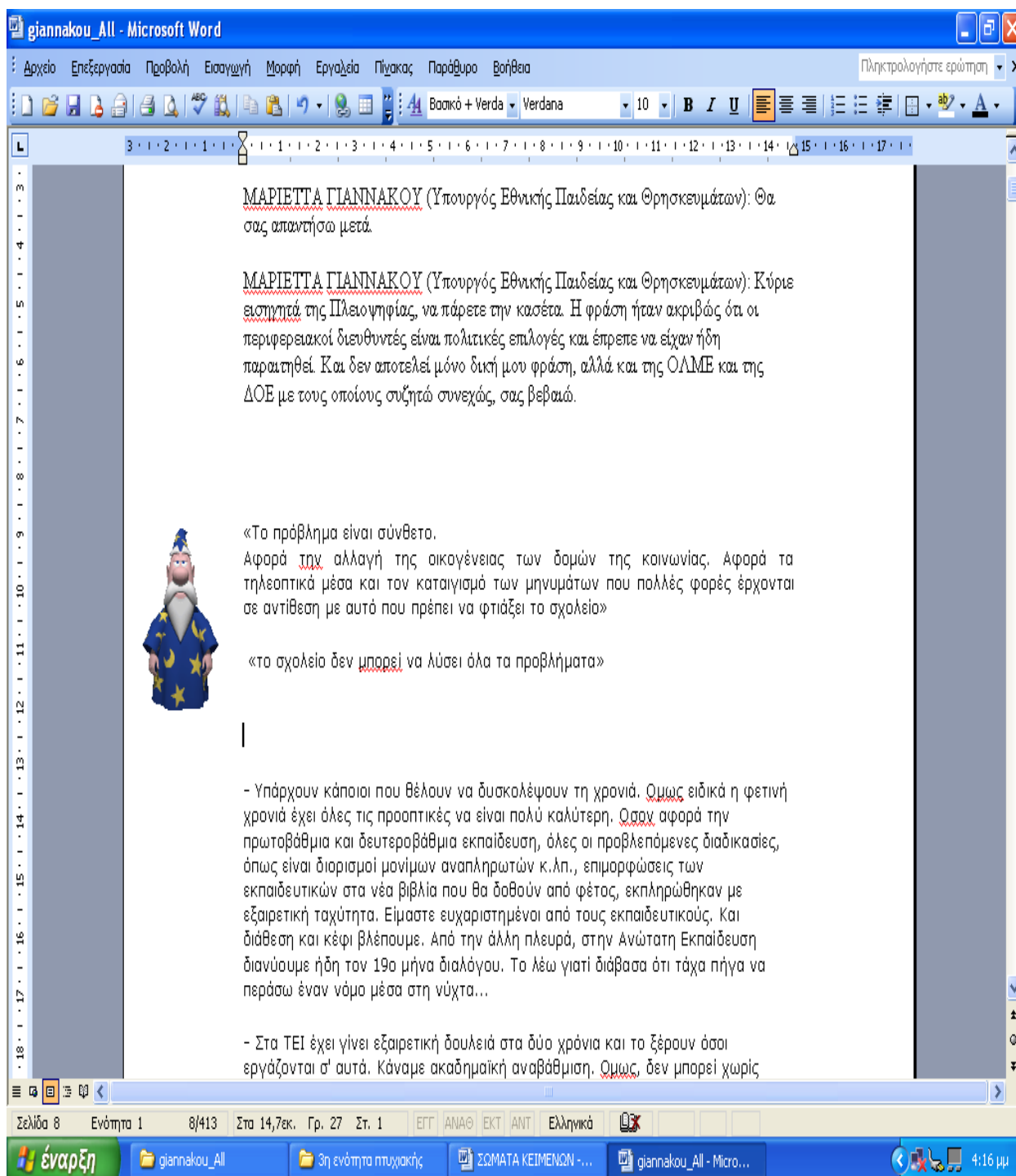
Σχήμα 7

Εκτός όμως από αυτούς τους οχτώ φακέλους υπάρχει και ένας φάκελος στον οποίο έχουν τοποθετηθεί όλες οι δηλώσεις των παραπάνω κατηγοριών ανεξαρτήτου

κατηγορίας και χωρίς να υπάρχει κάποιος περιορισμός ή κριτήριο για την τοποθέτησή τους. Η τοποθέτηση στο συγκεκριμένο φάκελο έγινε με τυχαία σειρά. Το μοναδικό κριτήριο ήταν να περιέχει αποκλειστικά και μόνο δηλώσεις της Υπουργού χωρίς να υπάρχουν για παράδειγμα άλλες παρεμβολές (π.χ ερωτήσεις δημοσιογράφων) . Αυτός ο φάκελος μετονομάστηκε σε Giannakou_All (Σχήμα 8).

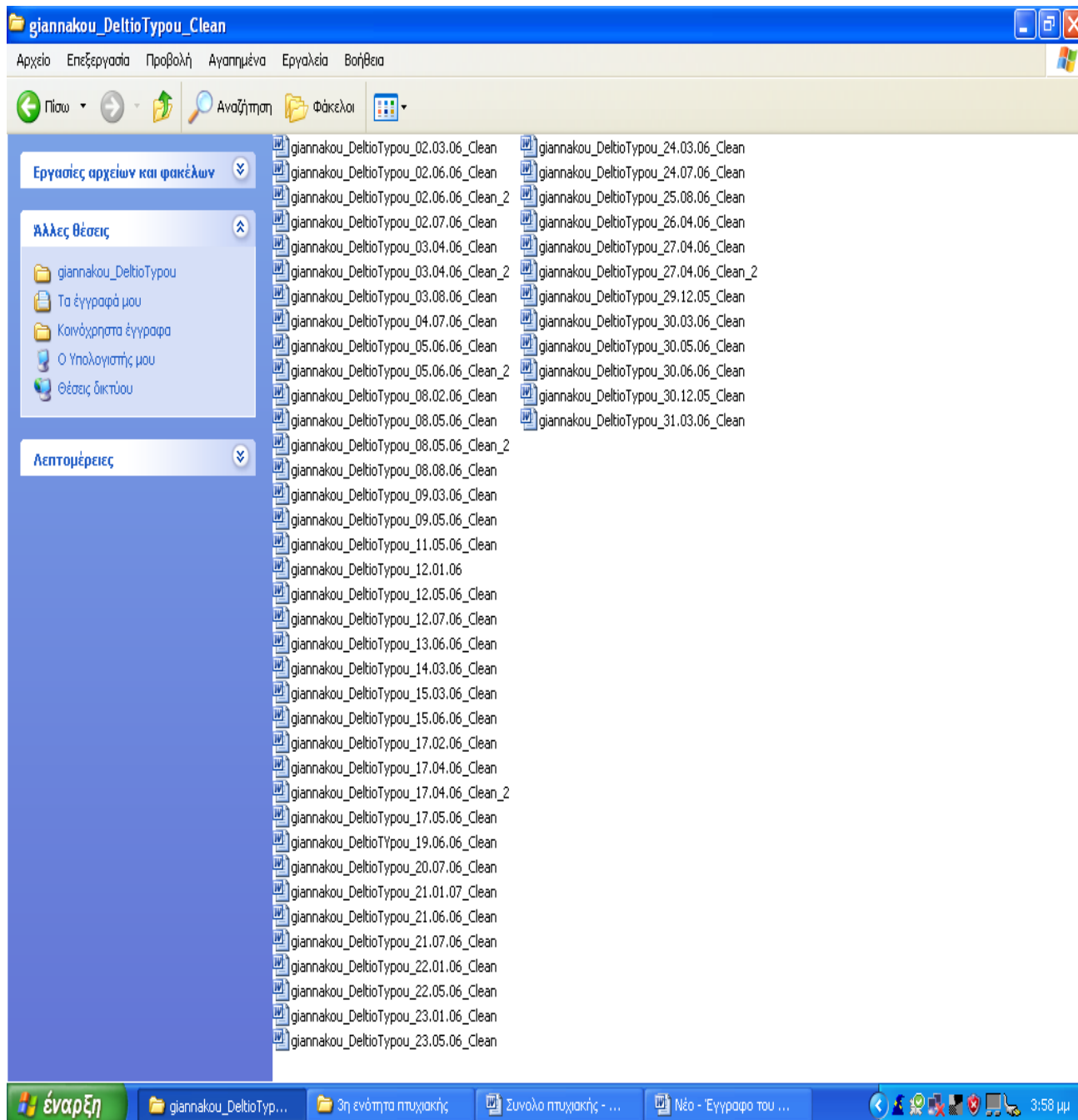
Σχήμα 8

Σε μια περίοδο αρκετά τεταμένη για την παιδεία όπως είναι φυσικό υπήρχαν και περιπτώσεις όπου η Υπουργός έκανε περισσότερες από μια δηλώσεις την ίδια μέρα. Με αποτέλεσμα όταν οι δηλώσεις υπάγονταν στην ίδια κατηγορία (συνέντευξη, δελτίο τύπου κ.τ.λ.) προκαλούσαν πρόβλημα στην ονομασία αφού για δύο δηλώσεις διαφορετικού θέματος η ημερομηνία καθώς και η κατηγορία ήταν κοινά. Έτσι για να αποφευχθούν συγχύσεις η ονομασία παρέμενε ίδια με την προσθήκη του αριθμού της δήλωσης. Επειδή δεν βρέθηκαν παραπάνω από δύο δηλώσεις την ίδια μέρα η ονομασία που προέκυψε για την δεύτερη δήλωση ήταν η ακόλουθη: π.χ giannakou_DeltioTyrou_08.05.06_All (πρώτη δήλωση)
giannakou_DeltioTyrou_08.05.06_All_2 (δεύτερη δήλωση).

Οι δύο κατηγορίες που περιλαμβάνουν δηλώσεις τέτοιου τύπου είναι τα δελτία τύπου (σχήμα 9) καθώς και οι ομιλίες.

Σχήμα 9

Η διαδικασία ταξινόμησης του υλικού όμως δεν περιορίστηκε σε αρχεία και έγγραφα του προγράμματος Microsoft Office Word . Παράλληλα με την παραπάνω διαδικασία πραγματοποιήθηκε και ταξινόμηση των στοιχείων σε πίνακα της Microsoft Office Excel . Αυτή η διαδικασία απαιτεί μεθοδικότητα και προσοχή καθώς τοποθετούνται στα πεδία του πίνακα ένα μέρος από τα στοιχεία των αρχείων

του προηγούμενου προγράμματος. Στην συγκεκριμένη εργασία η τοποθέτησή τους στον πίνακα πραγματοποιήθηκε ακριβώς μετά την ολοκλήρωση της ταξινόμησης των στοιχείων.

Έτσι έχοντας ως βάση τα στοιχεία της προηγούμενης ταξινόμησης συμπληρώνεται σταδιακά ο πίνακας ο οποίος αποτελείται από δώδεκα πεδία τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- *Δήλωση*: Ονομασία των εγγράφων του Word με το όνομα – κωδικό (giannakou + Τύπος δήλωσης+ ημερομηνία δήλωσης + Clean)
Στον πίνακα έχουν τοποθετηθεί οι ονομασίες με την ένδειξη “Clean”,
π.χ giannakou_DeltioΤυπου_21.07.06_Clean, giannakou_Arthro_30.01.05 κ.τ.λ
- *Πηγή*: Η προέλευση της δήλωσης π.χ Γραφείο τύπου, Εφημερίδες, Εισήγηση, ΥΠΕΠΘ κτλ
- *Τύπος πηγής*: Εγκύκλιος, Ομιλία, Δελτίο Τύπου, Πρακτικά Βουλής κ.τ.λ
- *Ημερομηνία δήλωσης*: Αναφέρεται η ημερομηνία που έγινε η δήλωση.
- *Ιστοσελίδα δήλωσης*: Αναφέρεται η ιστοσελίδα που βρέθηκε η δήλωση.
- *Γεγονός που προηγήθηκε*: Γεγονός που αποτέλεσε αφορμή για προβεί σε δηλώσεις
- *Ιστοσελίδα γεγονότος που προηγήθηκε*: Αναφέρεται η ιστοσελίδα που μας έδωσε τις απαραίτητες πληροφορίες.
- *Θέμα δήλωσης*: Αναφέρεται το ακριβές θέμα της δήλωσης.
- *Αριθμός λέξεων*: Καταμέτρηση των λέξεων μόνο των δηλώσεων της Υπουργού.

- *Ιδιότητα:* Το αξίωμα που κατείχε όταν έκανε την συγκεκριμένη δήλωση π.χ Υπουργός , Βουλευτής.

Η συμπλήρωση ορισμένων πεδίων δεν απαιτούσε κάποια ιδιαίτερη διαδικασία καθώς γινόταν αντιληπτή από τα υπάρχοντα στοιχεία (π.χ ημερομηνία δήλωσης, ιστοσελίδα δήλωσης κτλ). Ακόμη και η καταμέτρηση των λέξεων γινόταν απλά με την χρήση του εργαλείου «καταμέτρηση λέξεων» από την γραμμή εργαλείων . Στις κατηγορίες όπου υπήρχαν φάκελοι με την διάκριση –All και –Clean η καταμέτρηση έγινε στους φακέλους _Clean. Π.χ στις συνεντεύξεις και τα δελτία τύπου.

Υπήρχαν όμως και πεδία όπου η συμπλήρωσή τους δεν ήταν τόσο ξεκάθαρη. Αρκετές δηλώσεις δεν είχαν συγκεκριμένο θέμα οπότε έπρεπε να γίνει προσεκτική ανάγνωση και με βάση τα συμπεράσματα να καθοριστεί το θέμα.

Παρόμοιο ήταν το πρόβλημα και σε συνεντεύξεις σε εφημερίδες όπου δεν υπήρχε συγκεκριμένο θέμα συζήτησης αλλά ζητήματα της επικαιρότητας. Το ίδιο ίσχυε και για ορισμένα δελτία και συνεντεύξεις τύπου όπου η θεματολογία καθώς και τα ερωτήματα των δημοσιογράφων ήταν ποικίλης ύλης και όχι ενός συγκεκριμένου θέματος. Στα πεδία όπου ήταν αδύνατη η συμπλήρωση υπάρχει η ένδειξη N/A (non available).

Ο τελικός αριθμός των δηλώσεων που συγκεντρώθηκε και καταχωρήθηκε στον πίνακα άγγιξε τις 147 δηλώσεις. Παρακάτω παρουσιάζεται ένα μέρος του πίνακα συγκεκριμένα οι 34 πρώτες δηλώσεις. (σχήμα 10)

Σχήμα 10

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Γραμμή τύπων
1	ΔΗΛΩΣΗ	ΠΗΓΗ	ΤΥΠΟΣ ΠΗΓΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ	ΓΕΓΟΝΟΣ ΠΟΥ ΕΓΧΕΙΡΕΤΑΙ	ΣΕΛΙΔΑ ΓΕΓΟΝΟΣ	ΘΕΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	
2	giannaku_PraktikaVoulis_04.06.06	Πρακτικά Βουλή	Πρακτικά Βου	4-Ιουλ-06	http://www	Γονείς των παι	http://www	Βάση βαθμολογία	768	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
3	giannaku_DeltioTyrou_12.07.06	Δελτίο τύπου	Δελτίο τύπου	12-Ιουλ-06	http://www	Συνάντηση με	http://www	Εξέταση θεμάτων	638	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
4	giannaku_Omilias_27.06.06	Σύνοδος Υπουργ	Ομιλία	27-Ιουν-06	http://www	N/A	N/A	Θέματα Παιδείας	1388	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
5	giannaku_Omilias_15.03.05	Ομιλία	Ομιλία	15-Μαρ-05	http://www	N/A	N/A	Εγκρίνια νέου Μο	186	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
6	giannaku_Egiklios_14.12.06	ΥΠΕΠΘ	Εγκύκλιος	14-Δεκ-06	http://dak	Χρήση κινητών	N/A	Χρήση κινητών τηλ	182	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
7	giannaku_Efimerides_30.11.06	Εφ. "Ελευθεροτυπία"	Εφημερίδα	30-Νοε	http://laer	Θάνατος Χρ. Τ	http://laer	Δηλώση για τον θ	98	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
8	giannaku_PraktikaVoulis_27.07.04	Πρακτικά Βουλή	Πρακτικά Βου	27-Ιουλ-04	http://www	Άρθρα του σχ	http://www	Ρυθμίσεις του συσ	108	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
9	giannaku_Efimerides_17.11.06	Εφ. "Αυγή"	Εφημερίδα	17-Νοε-06	http://www	Πρόταση του Γ	http://www	Σχολική βία	45	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
10	giannaku_Synteneyksis_03.09.06	Εφ. "Κυριακάτικη"	Συνέντευξη	3-Σεπ-06	http://www	Αντιδράσεις γι	N/A	Αναφορά στο νέο	879	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
11	giannaku_Sinenteyksis_17.09.06	Εφ. "Εήμα"	Συνέντευξη	17-Σεπ	http://www	Κινητοποιήσεις	N/A	Κινητοποιήσεις	1992	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
12	giannaku_PraktikaVoulis_08.11.06	Πρακτικά Βουλή	Πρακτικά Βου	8-Νοε	http://www	N/A	N/A	Η πορεία της παι	2110	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
13	giannaku_PraktikaVoulis_25.05.06	Πρακτικά Βουλή	Πρακτικά Βου	25 Μαΐου 2	http://www	N/A	N/A	Κατάθεση αναφο	2888	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
14	giannaku_PraktikaVoulis_30.04.98	Πρακτικά Βουλή	Πρακτικά Βου	30-Απρ-98	http://ana	N/A	N/A	Κατάθεση αναφο	1672	Βουλευτής Α' Αθηνών	
15	giannaku_Omilias_23.10.03	Ολομέλεια Βουλή	Ομιλία	23-Οκτ-03	http://www	N/A	N/A	Διακυβερνητική Δ	3227	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
16	giannaku_Omilias_22.12.03	Ολομέλεια Βουλή	Ομιλία	22-Δεκ-03	http://www	N/A	N/A	Προϋπολογισμός	1330	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
17	giannaku_Omilias_02.10.02	Ολομέλεια Βουλή	Ομιλία	2-Οκτ-02	http://www	N/A	N/A	Καταπολέμηση τρ	1674	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
18	giannaku_Omilias_03.08.1994	Ολομέλεια Βουλή	Ομιλία	3-Αυγ-94	http://www	N/A	N/A	Αντιμετώπιση της	2721	Βουλευτής Α' Αθηνών	
19	giannaku_Omilias_09.02.1999	Ολομέλεια Βουλή	Ομιλία	9-Φεβ-99	http://www	N/A	N/A	Κύρωση της Συνθ	2888	Βουλευτής Α' Αθηνών	
20	giannaku_DeltioTyrou_21.01.07	Γραφείο τύπου Υ	Δελτίο τύπου	21-Ιαν-07	http://www	N/A	N/A	Νέες προοπτικές ει	4501	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
21	giannaku_Omilias_31.03.03	Συνεδρίαση	Ομιλία	31-Μαρ	http://www	Εκτακτη συνδ	http://www	Χιζοντας μια ειρη	1297	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
22	giannaku_Omilias_17.10.03	Εισήγηση	Ομιλία	17-Οκτ-03	http://www	7ος Οικουμενικ	http://www	Θρησκευτικές αξί	1300	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
23	giannaku_Omilias_05.05.03	Εισήγηση	Ομιλία	05 Μαΐου 2	http://www	Πανερωπαϊκά	http://www	Πανανθρώπινες αξ	456	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
24	giannaku_Omilias_29/30.08.02	Εισήγηση	Ομιλία	29/30 Αυγ	http://www	Διάλογος μετα	http://www	Η οργανωμένη κοι	1022	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
25	giannaku_Omilias_07/08.06.01	Ομιλία	Ομιλία	7/8 Ιουνίου	http://www	5ος διάλογος	http://www.giannaku.gr		774	Βουλευτής Α' Αθηνών	
26	giannaku_Omilias_08/09.06.2000	Ομιλία	Ομιλία	8/9 Ιουνίου	http://www	4ος διάλογος	http://www	Η ανάγκη της προ	1836	Βουλευτής Α' Αθηνών	
27	giannaku_Omilias_13.03.1999	Ομιλία	Ομιλία	13-Μαρ-99	http://www	3ο Πανελλήνιο	http://www	Η γυναίκα στην σ	653	Βουλευτής Α' Αθηνών	
28	giannaku_DeltioTyrou_29.12.05	Δελτίο τύπου	Δελτίο τύπου	29-Δεκ-05	http://www	Συνάντηση με	http://www	Σχολιασμός της σ	475	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
29	giannaku_DeltioTyrou_30.12.05	Δελτίο τύπου	Δελτίο τύπου	30-Δεκ-05	http://www	Κατή της πίπα	http://www	N/A	99	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
30	giannaku_DeltioTyrou_12.01.06	Δελτίο τύπου	Δελτίο τύπου	12-Ιαν	http://www	Συνέντευξη τύπου για το τ "Αθλοπαιδιές"	http://www		73	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
31	giannaku_Omilias_12.11.03	Εισήγηση	Ομιλία	12-Νοε-03	http://www	Εισήγηση στα	http://www	Η Διεθνής Διάστα	1377	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
32	giannaku_Omilias_25.09.03	Εισήγηση	Ομιλία	25-Σεπ-03	http://www	Εισαγωγική ει	http://www	Ηλεκτρονική Δημ	684	Προεδρεύουσα του Συνεδρίου	
33	giannaku_Omilias_20.04.1999	Ομιλία	Ομιλία	20-Απρ-99	http://www	Συνεδριο Πληρ	http://www	Αντιμέτωποι με τις	1407	Βουλευτής Α' Αθηνών	
34	giannaku_Omilias_10.10.03	Εισήγηση	Ομιλία	10-Οκτ-03	http://www	Εκδήλωση του	http://www	Τι κάνει η Ευρώπ	1384	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	
35	giannaku_Omilias_10.12.03	Εισήγηση	Ομιλία	10-Δεκ-03	http://www	Εισήγηση στα	http://www	Το δικαίωμα να εί	1728	Υπουργός Εθνικής Παιδείας	

5. Συμπέρασμα

Για την κατασκευή ενός σώματος κειμένων, κατά τους Biber, Conrad και Reppen (Biber, Conrad, Reppen, 1998) η δειγματοληψία, η ποικιλία και το μέγεθος του σώματος κειμένων είναι πολύ σημαντικά στοιχεία. Κατά την δειγματοληψία, βασικό στοιχείο επίσης είναι ποικιλία στον τύπο των κειμένων που περιέχονται. Για αυτό το λόγο η συγκέντρωση του υλικού για το συγκεκριμένο σώμα περιορίστηκε μεν μόνο στο πρόσωπο της κας Μαριέττας Γιαννάκου δεν περιορίστηκε όμως μόνο σε δηλώσεις της υπουργού αλλά επεκτάθηκε και σε συνεντεύξεις, δελτία τύπου, άρθρα κ.α. Παρόλο την μεγάλη έκταση του σώματος δεν έγινε εξαντλητική έρευνα αλλά η εργασία περιλαμβάνει ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό δηλώσεων. Αφού στόχος της συγκεκριμένης εργασίας είναι αφενός η δημιουργία βάσης κατασκευής σώματος κειμένου πολιτικού λόγου και αφετέρου η συλλογή στοιχείων ενός πολιτικού προσώπου. Το γεγονός ότι πρόκειται για ένα δυναμικό σώμα κειμένων αποτελεί έναυσμα για περαιτέρω επεξεργασία. Αυτή η επεξεργασία μπορεί να εμπεριέχει είτε εμπλουτισμό του σώματος με την πρόσθεση και άλλων πολιτικών προσωπικοτήτων είτε μελέτη διαφόρων γλωσσολογικών τύπων. Πιο συγκεκριμένα σε ένα δυναμικό σώμα κειμένων μπορεί σε μελλοντικό στάδιο να γίνει ανάλυση λόγου καθώς και μορφολογικές, συντακτικές, σημασιολογικές και άλλες γλωσσολογικές μελέτες.

6. Βιβλιογραφία

- Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών βιβλίων Αθήνας, ΥΠΕΠΘ- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Χρήστος Α. Τσολάκης, Κυριακή Αδάμογλου, Αύρα Αυδή, Νίκος Γρηγοριάδης, Ανθούλα Δανιήλ, Ιωάννα Ζερβού, Ελένη Λώπα, Διονύσης Τάνας,
- Βικιπαιδεία, ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια
- Ερευνητικό Πανεπιστήμιο Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Επικοινωνίας, Ζητήματα Επικοινωνίας, Ρόη Παναγιωτοπούλου, Στέλιος Παπαθανασίου. Βιβλιογραφική αναφορά: Δεμερτζής, Ν. (2002). «Εισαγωγή σε ένα νέο ερευνητικό πεδίο: Η πολιτική επικοινωνία στην Ελλάδα», σ. 15-36. Στο Ν. Δεμερτζής (επιμ.), Η πολιτική επικοινωνία στην Ελλάδα σήμερα. Αθήνα: Παπαζήσης
- Γεωργαλίδου Μ. 2007, Πανεπιστημιακές σημειώσεις μαθ. «Ανάλυση Λόγου», Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών
- Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» Λευκωσία, Κύπρος, 13-15 Νοεμβρίου 2005, Η «διπλή» γλώσσα της επικοινωνίας, Γιώργος Ι. Ξυδόπουλος
- Το Βήμα on Line- Νέες Εποχές, Ιδέες και τέχνες, Γράμματα, Πολιτισμός, Επιστήμης, Μάριος Πλωρίτης,
- Ajmer K. & Altenberg B. 1991: English linguistic corpus (London), Butler C.S. (ed.) 1992: Computers and written texts (Oxford), McTear M. 1987: The articulate computer (Oxford), Scholfield P. 1995: Quantifying language (Clevedon)
- Biber D, Conrad S, Reppen R, 1998 Corpus Linguistics - Investigating Language Structure and Use. Cambridge University Press, 1998, Cambridge, U.K.
- Build a corpus-Boston, Πληροφορίες από το site: <http://users.ox.ac.uk/~lou/wip/Boston/howto.htm>

- Corpus design : Πληροφορίες από το site :
<http://www.ltg.ed.ac.uk/~chrisbr/dilbook/node58.html>
- Corpus Linguistics-Essex : Πληροφορίες από τα site :
http://www.essex.ac.uk/linguistics/clmt/w3c/corpus_ling/content/compilation.html
http://www.essex.ac.uk/linguistics/clmt/w3c/corpus_ling/content/research/research.html
- Crystal, David. 1992. An Encyclopedic Dictionary of Language and Languages. Oxford, 85.
- Fillmore C J, 1992 Corpus Linguistics or Computer-aided armchair Linguistics in: Svartvik, Jan. (ed.) Directions in Corpus Linguistics. Berlin, New York, 35.
- Firth, J.R. 1968. In Palmer, F.R. (ed) Selected papers of J.R. Firth 1952-9. Harlow: Longman.
- Kennedy Graeme, 1998, An Introduction to Corpus Linguistics, Longman, 1998
- Jones, S. and Sinclair, J. 1974. “English Lexical Collocations: A Study in Computational Linguistics”. Cahiers de Lexicologie, 24.1 : 15-61.
- Martin, J.C. , Réty, J.H., Bensimon, N. (2002). Multimodal and Adaptative Pedagogical Resources. In Proceedings of the 3rd International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'2002), Las Palmas, Canary Islands, Spain, 29-31 may 2002
- McArthur & McArthur, 1992 ,The Oxford Companion to the English Language, Oxford.
(<http://www.cs.uwaterloo.ca/~f3peng/Lectures/corpus-based/tsld002.htm>)
- McEnery Tony & Wilson Andrew, 1996, Corpus Linguistics ,Edinburgh.
- Sinclair, J. 1991. In Sinclair, J. and Carter, R. editors, “Corpus, Concordance, Collocation”. Oxford, England: Oxford University Press
- Ajmer K. & Altenberg B. 1991: English linguistic corpus (London)

Ιστοσελίδες

<http://www.giannakou.gr>

<http://ntua.gr>

<http://diversity.commedia.net.gr>

<http://www.polydoras.gr>

<http://www.media.uoa.gr>

<http://www.eleto.gr>

<http://www.tovima.gr>

<http://www.Krassanakis.g>

<http://www.eurozine.com>

<http://www.el.wikipedia.org>

<http://www.alfavita.gr>

<http://www.kis.gr>

<http://www.laertis.blogstop.com>

<http://www.loverdost.gr>

<http://www.pormusis.gr>

7. Παράρτημα

Δείγματα του σώματος κειμένων

➤ Άρθρα

Άρθρο, 30.01.05

Στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή για την Παιδεία στις 8 Νοεμβρίου 2004, ο Πρωθυπουργός τόνισε την ανάγκη αναβάθμισης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος με στόχο την σύγκλιση προς τα ευρωπαϊκά πρότυπα, θέση με την οποία συμφώνησε η αξιωματική αντιπολίτευση. Η προτεραιότητα αυτή συνεπάγεται την υλοποίηση δεσμεύσεων τις οποίες έχει αναλάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο του συντονισμού των εκπαιδευτικών πολιτικών στην ΕΕ και ειδικότερα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ‘Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010’.

Με την έναρξη του Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία στις 21 Ιανουαρίου, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας πραγματοποιεί τη δέσμευσή του για θεσμοθετημένο διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς, ως προϋπόθεση υλοποίησης μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ο Εθνικός Διάλογος συνάδει με τη δέσμευση της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας για διαφάνεια και συναίνεση στη διακυβέρνηση της χώρας, ενώ ανταποκρίνεται στις απόψεις περί ‘νέου πολιτικού πολιτισμού’ και ‘συμμετοχικής δημοκρατίας, οι οποίες χαρακτήρισαν τον επίσημο λόγο των πολιτικών κομμάτων στις πρόσφατες εθνικές εκλογές. Η παρουσία του Πρωθυπουργού, αλλά και των προέδρων του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΝ καταδεικνύει τη σημασία που αποδίδεται από τον ευρύτερο πολιτικό κόσμο στη διαδικασία συζήτησης για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Ορισμένα από τα ζητήματα τα οποία θα συζητηθούν στον Εθνικό Διάλογο είναι:

- η αναθεώρηση της μεθόδου, των προγραμμάτων διδασκαλίας και της ύλης των μαθημάτων και η επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού στις δύο πρώτες βαθμίδες εκπαίδευσης.

- η αναβάθμιση του Λυκείου και η συζήτηση για τον τρόπο εισαγωγής στην Ανώτατη Εκπαίδευση.
- η αναβάθμιση των ΤΕΕ και η προοπτική διαμόρφωσης του Επαγγελματικού Λυκείου.
- η σύνδεση επαγγελματικών δικαιωμάτων με ακαδημαϊκούς τίτλους και προγράμματα κατάρτισης.
- θεσμικά ζητήματα λειτουργίας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- αναβάθμιση των σπουδών στην Ανώτατη Εκπαίδευση και διασφάλιση της Ποιότητας με διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης.

Ο εθνικός διάλογος θα διεξαχθεί στο **Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας**, το οποίο εξασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση των ενδιαφερόμενων φορέων στην Ολομέλεια και στα επιμέρους Συμβούλια Τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αλλά και στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής.

Βασική αρχή διεξαγωγής του διαλόγου στο ΕΣΥΠ είναι η αρχή της δημοκρατικής διαβούλευσης, η οποία θα κατευθύνει τον διάλογο μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας, των εκπροσώπων της εκπαιδευτικής κοινότητας, των πολιτικών κομμάτων και των αρμόδιων κοινωνικών φορέων. Η υιοθέτηση της αρχής αυτής εξυπηρετεί μεταξύ άλλων τους εξής στόχους :

- α) η πληρέστερη καταγραφή των προβλημάτων της Εκπαίδευσης μέσω της επεξεργασίας, κωδικοποίησης και σύνθεσης ενός ευρύτερου φάσματος προβλημάτων και προτάσεων.
- β) την ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης του διαλόγου μέσω της ανοικτής πρόσκλησης κατάθεσης προτάσεων και λύσεων,
- γ) τη δημόσια δίκαιη εξέτασή τους με γνώμονα την εξυπηρέτηση των διαπιστωμένα κοινών προβλημάτων των πολιτών,
- δ) την κωδικοποίηση προτάσεων και λύσεων με στόχο την αποτελεσματική τους αξιοποίηση από την εκτελεστική εξουσία.

Το ΕΣΥΠ θα αποτελέσει τον πρωταρχικό θεσμό για την διεξαγωγή του διαλόγου στο πλαίσιο των επιμέρους Συμβουλίων Τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα Συμβούλια αυτά πρέπει να εργάζονται στη βάση

συγκεκριμένης διάταξης θεμάτων και ορισμένου χρονοδιαγράμματος για την προετοιμασία τελικών εισηγήσεων προς την Ολομέλεια.

Ο Εθνικός Διάλογος για την Παιδεία πρόκειται να είναι ανοικτός στην ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα και γενικότερα, στην ελληνική κοινωνία. Προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός της ανοικτής διαβούλευσης, προτείνεται να δοθεί δημόσιο βήμα κατάθεσης ζητημάτων στην εκπαιδευτική κοινότητα και στην ευρύτερη κοινωνία μέσω της ενεργοποίησης ειδικής διαδικτυακής πύλης από το ΕΣΥΠ. Η πύλη αυτή θα αποτελεί βασική πηγή άμεσης ενημέρωσης για το ευρύτερο κοινό για την πορεία του εθνικού διαλόγου και τις προτάσεις-λύσεις που καταθέτουν τα διάφορα μέρη, ώστε να εξυπηρετηθεί ο σκοπός της δημοκρατικής διαφάνειας. Επιπλέον, η διαδικτυακή πύλη πρέπει να ενταχθεί σε ένα σύνολο δράσεων από την πλευρά του Υπουργείου για την δημόσια ενημέρωση επί των κοινών ευρωπαϊκών στόχων στα θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης

Κατά το στάδιο της διαβούλευσης εντός των αρμόδιων θεσμών, είναι δυνατόν να διεξάγεται ένας παράλληλος ανοικτός διάλογος στην κοινωνία με ειδικά αφιερώματα στον έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, τη διοργάνωση συζητήσεων και ημερίδων στο πλαίσιο των πανεπιστημίων, των δήμων, ερευνητικών ινστιτούτων και 'think tanks'. Το Υπουργείο θα ενθαρρύνει τέτοιες πρωτοβουλίες όμως, η ευθύνη της διοργάνωσης θα ανήκει αποκλειστικώς σε φορείς και ομάδες της κοινωνίας των πολιτών. Το ΕΣΥΠ θα ενθαρρύνει την αποστολή εκθέσεων με κωδικοποιημένες προτάσεις-συμπεράσματα που θα προκύπτουν από τέτοιες συζητήσεις, τις οποίες πιθανώς να δημοσιοποιεί στη σχετική διαδικτυακή πύλη του εθνικού διαλόγου.

Είναι ευθύνη της Πολιτείας, των πολιτικών κομμάτων, της εκπαιδευτικής κοινότητας και των κοινωνικών φορέων να αξιοποιήσουν τον Εθνικό Διάλογο για τη διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την Παιδεία, όπως επίσης, και για την εμβάθυνση της δημοκρατίας μέσω της καθιέρωσης ενός προτύπου δημοκρατικής, συμμετοχικής και διαφανούς διαμόρφωσης των δημόσιων πολιτικών. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δεσμεύεται να προσφέρει πλήρη ενημέρωση στους πολίτες για τα ζητήματα του εθνικού διαλόγου και την πορεία συζήτησής τους. . (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Άρθρο,18.03.05

Τα ζητήματα Παιδείας και Πολιτισμού αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα προσέγγισης της Ε.Ε. στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Η διδασκαλία των ευρωπαϊκών γλωσσών αποτελεί τομέα προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ περιλαμβάνεται σταθερά στα θέματα του Συμβουλίου Υπουργών Παιδείας. Το Υπουργείο Παιδείας έχει επιδείξει ιδιαίτερη μέριμνα στα θέματα της γλώσσας, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις ενδείξεις υποβάθμισης της ποιότητας της ομιλούμενης ελληνικής γλώσσας στη δημόσια ζωή. Για τους λόγους αυτούς, το Υπουργείο έχει προτείνει μέτρα βελτίωσης της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Αφετέρου, η γλώσσα αποτελεί μέσο επικοινωνίας και απόκτησης γνώσης. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τους σχετικούς κοινούς στόχους για τις πολιτικές Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε επίπεδο ΕΕ, το Υπουργείο Παιδείας προωθεί την εκμάθηση διαφορετικών ξένων γλωσσών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Είναι πεποίθησή μου ότι η Παιδεία πράγματι αποτελεί παράγοντα Πολιτισμού. Συγκεκριμένα, είναι ορθό να προτάξουμε την ιδέα της **σύζευξης Παιδείας και Πολιτισμού**. Ειδικότερα, η σύζευξη Παιδείας και Πολιτισμού ανταποκρίνεται στα εξής θεμελιώδη αιτήματα της εποχής:

- στην ανάγκη να καταστήσουμε τα αγαθά του πολιτισμού μέσω της εκπαίδευσης κοινό κτήμα όλων των πολιτών, ώστε να συμβάλουμε στον περαιτέρω εκδημοκρατισμό της κοινωνίας,
- στην ανάγκη ενίσχυσης των γνήσιων σκοπών της Παιδείας, νοούμενης ως την καλλιέργεια του ανθρώπινου πνεύματος και της ανθρώπινης δημιουργίας,
- στην ανάγκη να εγγυηθούμε για όλους τους νέους ανθρώπους την πρόσβαση σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο προάγει την ευρύτερη θεωρητική κατάρτιση και την ανάπτυξη των ικανοτήτων για κριτική γνώση,
- στην ανάγκη να αντιτάξουμε στις τάσεις πολιτισμικής αφομοίωσης και ομογενοποίησης τον πλούτο της πολιτιστικής διαφορετικότητας, πολυμορφίας και ιδιαιτερότητας,
- στην ανάγκη προσέγγισης του πολιτισμού ως διαχρονικής πηγή έμπνευσης για τον άνθρωπο και αισθητικής τελειοποίησης των έργων του,
- στην ανάγκη διαμόρφωσης μίας νέας σχέσης Κράτους-Κοινωνίας κατά την οποία η Πολιτεία προσφέρει στους πολίτες τις απαραίτητες υποδομές και συνθήκες, ενός ολοκληρωμένου οράματος ατομικής και συλλογικής προόδου το οποίο προβάλλει την ανάγκη περαιτέρω προαγωγής της Παιδείας και του Πολιτισμού στο εσωτερικό και την ανάδειξη της ιδιαιτερότητας του Ελληνισμού στο εξωτερικό.

Για τους σκοπούς αυτούς, η Ελληνική Κυβέρνηση πρότεινε και η Βουλή συνέστησε τον Φεβρουάριο 2005 Κυβερνητική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, η αποστολή της οποίας είναι αφενός, να προσφέρει μία διακριτή προσέγγιση για την πολύπλευρη ανάπτυξη της Ελλάδας και των Ελλήνων και αφετέρου διάδοση των πολιτιστικών αγαθών στον ευρύτερο ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.

Συνοψίζοντας, θέλω να τονίσω ότι προκειμένου η Παιδεία να αποτελέσει πράγματι παράγοντα Πολιτισμού είναι καταρχήν ευθύνη της Πολιτείας να αναλάβει τις κατάλληλες νομοθετικές πρωτοβουλίες και δράσεις για το συντονισμό των

ενεργειών των δημόσιων φορέων, προκειμένου να δημιουργηθούν στην ελληνική κοινωνία οι ευνοϊκοί όροι και προϋποθέσεις. . (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Άρθρο,21.01.05

Με την έναρξη του Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία στις 21 Ιανουαρίου, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας υλοποιεί τη δέσμευσή του για θεσμοθετημένο διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς, ως προϋπόθεση υλοποίησης μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή για την Παιδεία στις 8 Νοεμβρίου 2004, ο Πρωθυπουργός, τόνισε την ανάγκη αναβάθμισης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος με στόχο την σύγκλιση προς τα ευρωπαϊκά πρότυπα, θέση με την οποία συμφώνησε και η αξιωματική αντιπολίτευση. Η προτεραιότητα αυτή, συνεπάγεται την υλοποίηση δεσμεύσεων τις οποίες έχει αναλάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο του συντονισμού των εκπαιδευτικών πολιτικών στην ΕΕ και ειδικότερα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010».

Ο εθνικός διάλογος θα διεξαχθεί στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, το οποίο εξασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση των ενδιαφερόμενων φορέων στην Ολομέλεια και στα επιμέρους Συμβούλια Τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Βασική αρχή διεξαγωγής του διαλόγου στο ΕΣΥΠ, είναι η αρχή της δημοκρατικής διαβούλευσης με σκοπό την πληρέστερη καταγραφή των προβλημάτων στην εκπαίδευση και τη διατύπωση συγκεκριμένων μέτρων επίλυσης. Κατά αυτόν τον τρόπο, θα ενισχύσουμε τη δημοκρατική νομιμοποίηση των μέτρων τα οποία θα προκύψουν για τους σκοπούς της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Ενδεικτικά, αναφέρω ορισμένα από τα ζητήματα τα οποία θα συζητηθούν στον Εθνικό Διάλογο και αφορούν στην αναβάθμιση των σπουδών στην Ανώτατη Εκπαίδευση και στη διασφάλιση της Ποιότητας με διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, στον τρόπο εισαγωγής στην Ανώτατη Εκπαίδευση, στην αναβάθμιση των ΤΕΕ, στην προοπτική διαμόρφωσης του Επαγγελματικού Λυκείου, και στη σύνδεση επαγγελματικών δικαιωμάτων με ακαδημαϊκούς τίτλους στα Πανεπιστήμια και στα Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα.

Είναι ευθύνη της Πολιτείας, των πολιτικών κομμάτων, της εκπαιδευτικής κοινότητας και των κοινωνικών φορέων, να αξιοποιήσουν τον Εθνικό Διάλογο για τη διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την Παιδεία, όπως επίσης και για την εμβάθυνση της δημοκρατίας, μέσω της καθιέρωσης ενός προτύπου δημοκρατικής συμμετοχικής και διαφανούς διαμόρφωσης των δημόσιων πολιτικών. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δεσμεύεται να προσφέρει πλήρη ενημέρωση στους πολίτες για τα ζητήματα του εθνικού διαλόγου και την πορεία συζήτησής τους. . (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Άρθρο,24.10.04

Από τους πρώτους στόχους και προτεραιότητες της νέας πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, ήταν ο σχεδιασμός και κυρίως η δημιουργία ενός νέου

σχολικού μοντέλου, βασισμένου σε έναν εκπαιδευτικό μηχανισμό, ο οποίος θα παρέχει ολοκληρωμένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Αξίζει νομίζω να διευκρινισθεί τι ακριβώς εννοούμε με τον όρο «ολοκληρωμένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες», καθώς η ακριβής κατανόηση του, θα βοηθήσει κάθε εμπλεκόμενο με το σύστημα της εκπαίδευσης, πέρα από τον μαθητή, καθηγητή, αλλά και τον γονέα, να κατανοήσει το ακριβές περιεχόμενο των σχεδιαζομένων αλλαγών.

Με τον όρο «ολοκληρωμένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες» εννοούμε το πλαίσιο δράσεων και ενεργειών, οι οποίες αναπτύσσονται εντός της εκπαιδευτικής διαδικασίας και οι οποίες θα εστιάζουν και θα κατατείνουν αφενός μεν στην καλλιέργεια και δημιουργία ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων, αφετέρου δε, στην παροχή γνώσης, γενικής και εξειδικευμένης, η οποία θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες προκλήσεις της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας.

Το μοντέλο αυτό, θα οργανωθεί με προοπτική, κατά την οριστική του μορφή, την ολοήμερη λειτουργία του.

Αυτό βέβαια προϋποθέτει, τόσο οι κτιριακές υποδομές των σχολικών κτιρίων, όσο και ο απαραίτητος εξοπλισμός και η όλη εν γένει υλικοτεχνική του υποδομή, να ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές ενός σύγχρονου σχολείου.

Οι προδιαγραφές αυτές, πρέπει να καλύπτουν τις απαιτήσεις για δημιουργική απασχόληση των παιδιών, τόσο κατά την διάκρεια του τακτικού σχολικού ωραρίου, όσο και την μετέπειτα παραμονή τους στο χώρο του σχολείου.

Στο σημείο αυτό, θέλω να διευκρινίσω κατηγορηματικά, ότι στόχος του προγράμματος αυτού, δεν είναι η δημιουργία «parking» παιδιών, όπως δυστυχώς είχαν εξελιχθεί μέχρι σήμερα τα ολοήμερα σχολεία, αλλά χώροι δημιουργικής μάθησης που θα ελκύουν τα παιδιά, αλλά και τους γονείς τους. Ένα άλλο σημαντικό θέμα στο οποίο η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας θα δώσει βαρύνουσα σημασία, είναι η υγιεινή και η ασφάλεια των παιδιών.

Το θέμα αυτό άλλωστε, αποτελεί προτεραιότητα μας, όχι μόνο σε μέσο-μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, αλλά και στο βραχυπρόθεσμο, δηλαδή για το «σήμερα» των σχολικών μονάδων και αυτό αποτυπώνεται τόσο μέσα από το Πρόγραμμα του ΟΣΚ (προσεισμικός έλεγχος κτιρίων, γενικότερη αξιολόγηση σχολικών μονάδων, κλπ.), όσο και από τον νέο εξοπλισμό και την υλικοτεχνική υποδομή, με την οποία θα εφοδιασθούν τα σχολεία μας.

Πρόγραμμα Σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών σε όλες τις βαθμίδες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης αναμορφώνεται και εμπλουτίζεται κατά τρόπο ώστε να παρέχει τα γνωστικά εφόδια που θα καταστήσουν τα σημερινά παιδιά, τους αυριανούς ώριμους πολίτες, οι οποίοι θα έχουν τεκμηριωμένη γνώμη και ολοκληρωμένη άποψη, για τα θέματα που θα κληθούν να χειριστούν.

Ασφαλώς και δεν πειραματιζόμαστε με το μέλλον των παιδιών μας. Επενδύουμε όμως σε αυτό το κεφάλαιο με προσοχή και σεβασμό στο σπουδαιότερο και σημαντικότερο εθνικό μας κεφάλαιο που είναι τα παιδιά μας. Θεματικά πεδία όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ισότητα των φύλων, η διάδραση μεταξύ πολιτισμού και παιδείας, αποτελούν καινοτόμα στοιχεία του προγράμματος σπουδών, τα οποία ήδη υλοποιούμε, μέσα από την αξιοποίηση του Προγράμματος της Ολυμπιακής Παιδείας και την επιμόρφωση των ήδη απασχολουμένων εκπαιδευτικών.

Στο Πρόγραμμα αυτό, στηρίζουμε ένα σημαντικό τμήμα της απόκτησης γενικότερης παιδείας και κουλτούρας για τους νέους μας, γι' αυτό και το συγκεκριμένο

προαναφερθέν πρόγραμμα, θα εμπλουτισθεί και θα πλαισιωθεί με εκπαιδευτικούς συναφών, προς το αντικείμενο, ειδικοτήτων.

Στο γενικότερο πλαίσιο πάντως, το πρόγραμμα σπουδών θα υποβοηθείται από τις απαραίτητες εργαστηριακές υποδομές, όπου αυτό απαιτείται, όπως π.χ για την ενίσχυση των θετικών και φυσικών επιστημών.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, την οποία θα αναβαθμίσουμε σε λυκειακό επίπεδο, θα προχωρήσουμε με ταχύτατους ρυθμούς στη δημιουργία, σε πανελλήνια κλίμακα, εργαστηρίων στους αντίστοιχους εκπαιδευτικούς χώρους, πλήρως εξοπλισμένων με το απαραίτητο τεχνολογικό και μηχανολογικό υλικό.

Εκπαιδευτικό δυναμικό

Κρίσιμο παράγοντα στην προσπάθεια μας να δημιουργήσουμε το σχολείο του μέλλοντος αποτελεί το εκπαιδευτικό δυναμικό. Οι εκπαιδευτικοί, δάσκαλοι και καθηγητές, αποτελούν τον καταλύτη, ο οποίος θα τονώσει την εκπαιδευτική διαδικασία.

Για το λόγο αυτό στόχος μας είναι να ενισχύσουμε τα ακαδημαϊκά προσόντα των εκπαιδευτικών, την επιστημονική τους γνώση και παράλληλα να καλλιεργήσουμε την παιδαγωγική τους ικανότητα.

Προωθούμε την επιμόρφωση τους στις νέες τεχνολογίες και την παιδαγωγική επιστήμη, θέλοντας να αξιοποιήσουμε και νέες μεθόδους διδακτικής όπως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και η διαπροσωπική επαφή εκπαιδευτή και εκπαιδευομένου.

Κρίσιμο στοιχείο, παράλληλα, στην εκπαιδευτική μας πρόταση, είναι η δια εκπαίδευση και επιμόρφωση.

Η πρόταση αυτή, η οποία αποτελεί άλλωστε και κυβερνητική δέσμευση, προβλέπει την δημιουργία του απαραίτητου θεσμικού πλαισίου για την δια βίου μάθηση έτσι ώστε να αποτυπωθεί νομοθετικά η συνεχής παροχή γνώσης, η οποία απευθύνεται σε όλους, χωρίς ηλικιακές διακρίσεις.

Η αύξηση των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας και των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων, η κάλυψη όλης της επικράτειας από τέτοιες μονάδες υποδοχής με παράλληλη βελτίωση του σχετικού προγράμματος σπουδών, είναι μερικές μόνο από τις βασικές επιλογές μας.

Η δημιουργία ενός τέτοιου σχολείου βέβαια, δεν μπορεί να προέλθει μόνο δια της άνωθεν επιβολής. Η πολιτική βούληση είναι σίγουρα το πρώτο βήμα, αλλά όχι το τελευταίο, στην προσπάθεια για την δημιουργία ενός νέου εκπαιδευτικού συστήματος.

Χρειάζεται ο διάλογος και η συνεργασία όλων των ενδιαφερομένων μερών, της εκπαιδευτικής κοινότητας, των γονέων, και όλων των πολιτικών παρατάξεων.

Στο πλαίσιο αυτό, προωθούμε άμεσα τις διαδικασίες για την έναρξη του Εθνικού Διαλόγου, ο οποίος θα αρχίσει εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, δηλαδή στα τέλη Σεπτεμβρίου με την συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου για την Παιδεία (ΕΣΥΠ), ενός οργάνου το οποίο καίτοι συστήθηκε, ουδέποτε μέχρι σήμερα λειτούργησε ουσιαστικά, συμβάλλοντας στον υψηλό ρόλο που του είχε ανατεθεί.

Για την σημερινή πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, κάθε άποψη είναι χρήσιμη και για αυτό επιθυμητή.

Γι αυτό, καλούμε όλους τους ενδιαφερομένους και εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική μας διαδικασία, να συμμετάσχουν πρόθυμα στην διαδικασία, έχοντας σαν πρωταρχικό τους στόχο την βελτίωση της παρεχόμενης Παιδείας. (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Άρθρο,30.01.05

Στην προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή για την Παιδεία στις 8 Νοεμβρίου 2004, ο Πρωθυπουργός τόνισε την ανάγκη αναβάθμισης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος με στόχο την σύγκλιση προς τα ευρωπαϊκά πρότυπα, θέση με την οποία συμφώνησε η αξιωματική αντιπολίτευση. Η προτεραιότητα αυτή συνεπάγεται την υλοποίηση δεσμεύσεων τις οποίες έχει αναλάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο του συντονισμού των εκπαιδευτικών πολιτικών στην ΕΕ και ειδικότερα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος 'Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010'.

Με την έναρξη του Εθνικού Διαλόγου για την Παιδεία στις 21 Ιανουαρίου, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας πραγματοποιεί τη δέσμευσή του για θεσμοθετημένο διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς, ως προϋπόθεση υλοποίησης μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ο Εθνικός Διάλογος συνάδει με τη δέσμευση της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας για διαφάνεια και συναίνεση στη διακυβέρνηση της χώρας, ενώ ανταποκρίνεται στις απόψεις περί 'νέου πολιτικού πολιτισμού' και 'συμμετοχικής δημοκρατίας, οι οποίες χαρακτήρισαν τον επίσημο λόγο των πολιτικών κομμάτων στις πρόσφατες εθνικές εκλογές. Η παρουσία του Πρωθυπουργού, αλλά και των προέδρων του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΝ καταδεικνύει τη σημασία που αποδίδεται από τον ευρύτερο πολιτικό κόσμο στη διαδικασία συζήτησης για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Ορισμένα από τα ζητήματα τα οποία θα συζητηθούν στον Εθνικό Διάλογο είναι:

- η αναθεώρηση της μεθόδου, των προγραμμάτων διδασκαλίας και της ύλης των μαθημάτων και η επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού στις δύο πρώτες βαθμίδες εκπαίδευσης.
- η αναβάθμιση του Λυκείου και η συζήτηση για τον τρόπο εισαγωγής στην Ανώτατη Εκπαίδευση.
- η αναβάθμιση των ΤΕΕ και η προοπτική διαμόρφωσης του Επαγγελματικού Λυκείου.
- η σύνδεση επαγγελματικών δικαιωμάτων με ακαδημαϊκούς τίτλους και προγράμματα κατάρτισης.
- θεσμικά ζητήματα λειτουργίας των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- αναβάθμιση των σπουδών στην Ανώτατη Εκπαίδευση και διασφάλιση της Ποιότητας με διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης.

Ο εθνικός διάλογος θα διεξαχθεί στο **Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας**, το οποίο εξασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή εκπροσώπηση των ενδιαφερόμενων φορέων στην Ολομέλεια και στα επιμέρους Συμβούλια Τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αλλά και στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής.

Βασική αρχή διεξαγωγής του διαλόγου στο ΕΣΥΠ είναι η αρχή της δημοκρατικής διαβούλευσης, η οποία θα κατευθύνει τον διάλογο μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας, των εκπροσώπων της εκπαιδευτικής κοινότητας, των πολιτικών κομμάτων και των αρμόδιων κοινωνικών φορέων. Η υιοθέτηση της αρχής αυτής εξυπηρετεί μεταξύ άλλων τους εξής στόχους :

α) η πληρέστερη καταγραφή των προβλημάτων της Εκπαίδευσης μέσω της επεξεργασίας, κωδικοποίησης και σύνθεσης ενός ευρύτερου φάσματος προβλημάτων και προτάσεων.

β) την ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης του διαλόγου μέσω της ανοικτής πρόσκλησης κατάθεσης προτάσεων και λύσεων,

γ) τη δημόσια δίκαιη εξέτασή τους με γνώμονα την εξυπηρέτηση των διαπιστωμένα κοινών προβλημάτων των πολιτών,

δ) την κωδικοποίηση προτάσεων και λύσεων με στόχο την αποτελεσματική τους αξιοποίηση από την εκτελεστική εξουσία.

Το ΕΣΥΠ θα αποτελέσει τον πρωταρχικό θεσμό για την διεξαγωγή του διαλόγου στο πλαίσιο των επιμέρους Συμβουλίων Τριτοβάθμιας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Τριτοβάθμιας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα Συμβούλια αυτά πρέπει να εργάζονται στη βάση συγκεκριμένης διάταξης θεμάτων και ορισμένου χρονοδιαγράμματος για την προετοιμασία τελικών εισηγήσεων προς την Ολομέλεια.

Ο Εθνικός Διάλογος για την Παιδεία πρόκειται να είναι ανοικτός στην ευρύτερη εκπαιδευτική κοινότητα και γενικότερα, στην ελληνική κοινωνία. Προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός της ανοικτής διαβούλευσης, προτείνεται να δοθεί δημόσιο βήμα κατάθεσης ζητημάτων στην εκπαιδευτική κοινότητα και στην ευρύτερη κοινωνία μέσω της ενεργοποίησης ειδικής διαδικτυακής πύλης από το ΕΣΥΠ. Η πύλη αυτή θα αποτελεί βασική πηγή άμεσης ενημέρωσης για το ευρύτερο κοινό για την πορεία του εθνικού διαλόγου και τις προτάσεις-λύσεις που καταθέτουν τα διάφορα μέρη, ώστε να εξυπηρετηθεί ο σκοπός της δημοκρατικής διαφάνειας. Επιπλέον, η διαδικτυακή πύλη πρέπει να ενταχθεί σε ένα σύνολο δράσεων από την πλευρά του Υπουργείου για την δημόσια ενημέρωση επί των κοινών ευρωπαϊκών στόχων στα θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης

Κατά το στάδιο της διαβούλευσης εντός των αρμόδιων θεσμών, είναι δυνατόν να διεξάγεται ένας παράλληλος ανοικτός διάλογος στην κοινωνία με ειδικά αφιερώματα στον έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, τη διοργάνωση συζητήσεων και ημερίδων στο πλαίσιο των πανεπιστημίων, των δήμων, ερευνητικών ινστιτούτων και 'think tanks'. Το Υπουργείο θα ενθαρρύνει τέτοιες πρωτοβουλίες όμως, η ευθύνη της διοργάνωσης θα ανήκει αποκλειστικώς σε φορείς και ομάδες της κοινωνίας των πολιτών. Το ΕΣΥΠ θα ενθαρρύνει την αποστολή εκθέσεων με κωδικοποιημένες προτάσεις-συμπεράσματα που θα προκύπτουν από τέτοιες συζητήσεις, τις οποίες πιθανώς να δημοσιοποιεί στη σχετική διαδικτυακή πύλη του εθνικού διαλόγου.

Είναι ευθύνη της Πολιτείας, των πολιτικών κομμάτων, της εκπαιδευτικής κοινότητας και των κοινωνικών φορέων να αξιοποιήσουν τον Εθνικό Διάλογο για τη διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την Παιδεία, όπως επίσης, και για την εμβάθυνση της δημοκρατίας μέσω της καθιέρωσης ενός προτύπου δημοκρατικής, συμμετοχικής και διαφανούς διαμόρφωσης των δημόσιων πολιτικών. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δεσμεύεται να προσφέρει πλήρη ενημέρωση στους πολίτες για τα ζητήματα του εθνικού διαλόγου και την πορεία συζήτησής τους. . (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Άρθρο,30.05.04

Η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση είναι μια διαδικασία εξελικτική που διαρκώς προχωρεί σε νέες απραπούς. Ολοένα και περισσότερες πτυχές της καθημερινής ζωής των ευρωπαίων πολιτών καλύπτονται από τις πολιτικές και το θεσμικό πλαίσιο που υιοθετεί η Ευρωπαϊκή Ένωση. Από τις σημαντικότερες θεματικές που καλύπτει αυτή η πορεία εξευρωπαϊσμού της καθημερινότητας των πολιτών είναι και η εκπαιδευτική πολιτική.

Η εκπαιδευτική πολιτική δεν ανήκει στις αποκλειστικές ή τις συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα επιφυλάσσουν την αρμοδιότητα για την εκπαίδευση στα κράτη-μέλη, ενώ τα όργανα της Ένωσης μπορούν να αναπτύσσουν απλώς συμπληρωματικές δράσεις, αποσκοπώντας σε ένα συντονισμό που όμως σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να περιλαμβάνει εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ελλάδα αναπτύσσει μια έντονη πολιτική δραστηριότητα και συμβάλλει θετικά και ουσιαστικά σε πολιτικά ζητήματα που κυριαρχούν στην τρέχουσα ατζέντα του διαλόγου σε επίπεδο Συμβουλίου Υπουργών Παιδείας στην Ένωση. Έτσι έχουμε καταθέσει, στα πλαίσια της Άτυπης Συνόδου Υπουργών στο Δουβλίνο, τον περασμένο Απρίλιο, μια ολοκληρωμένη θέση σχετικά με την δυνατότητα αξιοποίησης του δια βίου επαγγελματικού προσανατολισμού. Ενός εργαλείου που θα συμβάλλει αποφασιστικά στην ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή και εθνική-ελληνική στρατηγική για την προώθηση της απασχόλησης και καταπολέμησης της ανεργίας.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της Επιτροπής Παιδείας του Συμβουλίου Υπουργών έχουμε συμβάλλει στην ανάδειξη της δια βίου μάθησης, ως το σημείο «κλειδί» για την πραγμάτωση του κύριου στόχου της στρατηγικής της Λισσαβόνας που είναι η μετατροπή της ευρωπαϊκής κοινωνίας σε μια κοινωνία γνώσης που θα έχει τη μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, συζητούμε αυτή την περίοδο στη Σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών Παιδείας την πιστοποίηση των μορφών της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, ως συμπληρωματικών μοντέλων εκπαίδευσης, και την καθιέρωση του ευρωπαϊκού διαβατηρίου εκπαίδευσης (Europass), ενός φακέλου δηλαδή που θα περιγράφει με ενιαίο για όλα τα κράτη- μέλη τρόπο, τα εκπαιδευτικά και γνωστικά προσόντα του καθενός.

Όλες αυτές οι πολιτικές επιλογές, κωδικοποιούνται στο πλαίσιο του Σχεδίου Συνταγματικής Συνθήκης που συντάξαμε στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης για το Μέλλον της Ευρώπης. Στις διατάξεις του κειμένου αυτού (άρθρο III-182) οριοθετούνται τα βασικά σημεία που η ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική θα έχει ως άξονες και που τα κράτη- μέλη, όπως η Ελλάδα, θα κληθούν να αναπτύξουν.

Τα σημεία αυτά είναι:

- α) η ανάδειξη της ευρωπαϊκής διάστασης της παιδείας, κυρίως μέσω της εκμάθησης και της διάδοσης των γλωσσών των κρατών- μελών,
- β) η τόνωση της κινητικότητας φοιτητών και εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων και μέσω της ακαδημαϊκής αναγνώρισης διπλωμάτων και περιόδων σπουδών,
- γ) η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων,
- δ) η ενθάρρυνση της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως.

Τα σημεία αυτά λοιπόν, συνθέτουν το πλαίσιο εντός του οποίου θα καθιερωθεί ο ενιαίος ευρωπαϊκός εκπαιδευτικός χώρος.

Παράλληλα, στο άρθρο III-183 του Σχεδίου Συνθήκης παρέχεται η δυνατότητα στην Ένωση να εφαρμόζει πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία στηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την

αρμοδιότητα των κρατών- μελών για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Η δράση της Ένωσης στο πεδίο της επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι ενταγμένη στη συνολική στρατηγική της Λισσαβόνας.

Αποσκοπεί στην προσαρμογή των πολιτικών εκπαίδευσης στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης και στην ουσιαστική συμβολή τους στη βελτίωση του επιπέδου και της ποιότητας απασχόλησης. Σημαντική παράμετρος αυτής της στρατηγικής είναι η ανάδειξη της δια βίου μάθησης ως κεντρικού σημείου αναφοράς της εκπαιδευτικής πολιτικής και βασικού στοιχείου του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Συνακόλουθα, το περιεχόμενο της δια βίου μάθησης θα εστιάσει σε δεξιότητες που θα ανταποκρίνονται σε αυτό το στόχο, όπως οι δεξιότητες πληροφορικής, οι ξένες γλώσσες, η τεχνολογική αντίληψη, το επιχειρηματικό πνεύμα και οι κοινωνικές δεξιότητες.

Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής επιλογής, έχουν τεθεί οι ακόλουθοι στόχοι, οι οποίοι περιγράφονται και στο Σχέδιο Συνθήκης:

- α) Η διευκόλυνση της προσαρμογής στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, ιδίως μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και του επαγγελματικού επαναπροσανατολισμού,
- β) Η βελτίωση της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και της συνεχιζόμενης κατάρτισης για να διευκολύνεται η επαγγελματική ένταξη και επανένταξη στην αγορά της εργασίας,
- γ) Η διευκόλυνση της πρόσβασης στην επαγγελματική εκπαίδευση και ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων και ιδίως των νέων,
- δ) τόνωση της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων στον τομέα της κατάρτισης.

Οι επερχόμενες εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρέχουν μια πολύ καλή ευκαιρία να γίνει ένας ουσιαστικός πολιτικός διάλογος για το περιεχόμενο της προαναλυθείσας πολιτικής. Εμείς έχουμε διαμορφώσει τις πολιτικές θέσεις μας για την ευρωπαϊκή προοπτική της ελληνικής εκπαιδευτικής πολιτικής και επιζητούμε την πολιτική αξιολόγηση τους, από το σύνολο του ελληνικού λαού.

Εναπόκειται δε, στις άλλες πολιτικές δυνάμεις της χώρας να ανταποκριθούν σε αυτή την πολιτική πρόκληση. . (<http://www.giannakou.gr>)

➤ Δελτία Τύπου

Δελτίο τύπου,02.03.06

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το σημαντικότερο, που είναι το σύνολο της πορείας του Υπουργείου Παιδείας, οι προβλέψεις, οι σχεδιασμοί σ' όλα τα επίπεδα Εκπαίδευσης.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι, τη διοίκηση δεν την αποφασίζουμε εμείς. Την αποφασίζουν τα εκλεκτορικά σώματα. Το ποιά θα είναι η θητεία των Πρυτάνεων, έχει ήδη περάσει σε διάταξη νόμου. Μιλάμε για τη λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας, για το

σχέδιο νόμου για την Ανώτατη Εκπαίδευση, για την Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, που ήδη έχει περάσει από την Κυβερνητική Επιτροπή. Είναι μια σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων και θεσμικών αλλαγών.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή τη στιγμή, αυτό που υπάρχει με τα ΤΕΕ δεν δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να μπουν στα Πανεπιστήμια. Εμείς φτιάχνουμε Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση ακριβώς στα μέτρα των καλύτερων εκπαιδευτικών συστημάτων της Ευρώπης. Δίνουμε εναλλακτικές λύσεις στα παιδιά. Θέλω όμως να σας θυμίσω – το θυμάμαι γιατί τότε ήμουν φοιτήτρια – πως όταν ο κ. Ράλλης έκανε την Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, τα κόμματα αυτά πάλι τα ίδια λέγανε.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Βεβαίως θα υπάρξει. Όπως ξέρετε, υπάρχει η Επιτροπή στα πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας. Υπάρχουν Πρυτάνεις, οι οποίοι θα στείλουν προτάσεις. Και, όπως είναι γνωστό, υπάρχει μια διαδικασία διαλόγου για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Άλλωστε έχει τελετηρήσει το βίο του το πλαίσιο αυτό. Είναι του 1983, όπως γνωρίζετε.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Τίποτα απολύτως.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ασχολείται αυτή τη στιγμή ο Υφυπουργός για να δούμε ποια είναι η βασιμότητα του θέματος αυτού.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Τα ζητήματα αυτά, τα οποία ελέγχει και η Interpol και η Europol, ασφαλώς μας ανησυχούν, αλλά δεν είναι φαινόμενο διαδεδομένο. Εντάσσονται στο πλαίσιο της εγκληματικής δράσης ορισμένων ομάδων, που οπωσδήποτε αντιμετωπίζεται στις σύγχρονες χώρες. (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Δελτίο τύπου, 02.02.06

Τα παιδιά από την Αλβανία είναι της Έκτης Δημοτικού του Αρσακείου, που είχα την ευκαιρία να τα δω σε προηγούμενη επίσκεψη μου με τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλο

Είμαι πολύ χαρούμενη από τη συζήτηση που είχα μαζί τους. Είναι παιδιά Ελλήνων ομογενών και παιδιά αλβανικής καταγωγής, που μιλούν θαυμάσια ελληνικά και θέλω να πω, ως Υπουργός Παιδείας, ότι η έννοια του δίγλωσσου σχολείου, ανταποκρίνεται στην έννοια ευρωπαϊκού σχολείου.

Δίνει ευκαιρίες στα παιδιά να αγαπήσουν μια άλλη χώρα, να δείχνουν ανεκτικότητα ώστε όταν μεγαλώσουν να αναπτύξουν αντιλήψεις δημοκρατικές και φιλελεύθερες.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το πιο συγκινητικό ήταν η απαγγελία στίχων του Ελύτη, οι αναφορές στην Αρχαία Ελληνική Κωμωδία και Τραγωδία, δηλαδή η αναδίφηση της δικής μας

ιστορίας και της Ελληνικής Γλώσσας και όσα έχει προσφέρει στον πολιτισμό «και ως εργαλείο» μιας πιο διεθνούς και παγκόσμιας αντίληψης των πραγμάτων. Νομίζω ότι αυτό είναι πολύ σημαντικό.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οι κίνδυνοι δεν πρέπει να σχολιάζονται. Όπως ξέρετε τα Πανεπιστήμια έχουν το αυτοδιοίκητο και εγώ εξακολουθώ να επιμένω να έχω εμπιστοσύνη στη μεγάλη υπευθυνότητα τόσο των φοιτητών όσο και πανεπιστημιακών καθηγητών.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν θα ερευνήσουμε εμείς αν είναι υποκινούμενες ή όχι. Εμείς δεχόμαστε ότι υπάρχει μια μερίδα πανεπιστημιακών ή και φοιτητών που δεν θέλει να αλλάξει τίποτα. Βρισκόμαστε σε Δημοκρατικό Σύστημα η Κυβέρνηση έχει Λαϊκή Εντολή, υπάρχει στήριξη από το κοινοβούλιο και ιδιαίτερα όσον αφορά στα θέματα του Συντάγματος υπάρχει στήριξη της ευρύτερης πλειοψηφίας των δυο μεγάλων κομμάτων.

Εμείς ένα πράγμα ξέρουμε. Ότι υπάρχουν πράγματα που πρέπει ν' αλλάξουν. Τα Πανεπιστήμια μας και οι φοιτητές μας μπορούν και δικαιούνται να ανταποκριθούν στα καλύτερα επιστημονικά δεδομένα σε όλο το χώρο της Ευρώπης. Παντού υπάρχει ένας διάλογος, παντού γίνονται αλλαγές.

Υπάρχουν ζητήματα που πρέπει να αλλάξουν, αλλά κυρίως αυτό που είναι σημαντικό πρέπει να εξασφαλιστεί το μεγαλύτερο «άνοιγμα» των Πανεπιστημίων, να σταματήσει η εσωστρέφεια, όπως λένε και οι Πρυτάνεις στη πρότασή τους.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έχουν φέρει κάποια συγκεκριμένη πρόταση. Ξέρω ότι η θέση τους είναι να μην αλλάξει τίποτα, αλλά ξέρετε όταν όλος ο κόσμος γύρω μας αλλάζει, η ιστορία το λέει, αυτοί που λένε να μην αλλάξει τίποτα συνήθως είναι χαμένοι.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα το δώσουμε στη δημοσιότητα. Έχει γίνει μακρύς διάλογος. Οι πόρτες του υπουργείου είναι ανοιχτές σε όλους και γι' αυτό δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Και με όλο τον σεβασμό στη θέση πολλών για την τροποποίηση του Συντάγματος, το Σύνταγμα θα αλλάξει με την διαδικασία που προβλέπεται. Δεν ξέρουμε τι θέση θα πάρει κάθε Βουλευτής. Τα μεγάλα κόμματα έχουν πάρει θέση, τώρα να θεωρούμε ότι πρέπει να κλείσουν τα Πανεπιστήμια επί τη προοπτική ότι σε μερικά χρόνια θα αλλάξει το Σύνταγμα;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι, προσπαθούμε να βρούμε κατάλληλο χώρο. Έχουμε βρει έναν ορισμένο χώρο. Οι διαδικασίες θα προχωρήσουν, δεν υπάρχει αμφιβολία γι' αυτό. Το Ελληνικό Κράτος θέλει να δώσει την ευκαιρία σε μουσουλμάνους Έλληνες και μη που κατοικούν στην Ελλάδα, να ασκούν ελεύθερα τα θρησκευτικά τους καθήκοντα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή τη στιγμή ανιχνεύονται οι προϋποθέσεις. Βεβαίως υπάρχει ένας χώρος εκεί και θέλουμε να είμαστε εντάξει με όλες τις προϋποθέσεις. .
(<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Δελτίο Τύπου, 02.02.06 Β'

Υπάρχει πάντα η συμπαράσταση του Υπουργείου Παιδείας, θεωρούμε εξαιρετικά σημαντικό ότι ο χώρος είναι τέτοιος που προσφέρεται για όποιον θέλει να τον επισκεφθεί και να συζητήσει με τους επιστήμονες που ασχολούνται εδώ. Θέλω να καλέσω την Ακαδημία Αθηνών να συνεχίσει αυτό το έργο, αλλά και να επεκταθεί και σε άλλες δραστηριότητες που πραγματικά θα δώσουν την ευκαιρία όχι μόνο στη γνώση του παρελθόντος, αλλά και στην κριτική σκέψη για τη δημιουργία καλύτερου μέλλοντος. . (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Δελτίο Τύπου, 02.07.06

«Κύριε υπουργέ, διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί, κύριοι γενικοί γραμματείς, Σεβασμιώτατε. Όπως θα θυμάστε, κυρίως τα δύο υπουργεία, Ανάπτυξης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αλλά λαμβάνοντας υπόψη, ότι ένα πλήθος φορέων και υπουργείων ασχολείται με τα θέματα της έρευνας, ανέλαβαν πέρυσι να ξαναδοούν τον τρόπο, τις διαδικασίες και το αποτέλεσμα της δουλειάς έρευνας που γίνεται στη χώρα μας.

Είναι γεγονός ότι σε όλη την Ευρώπη αυτή τη στιγμή γίνονται τέτοιες εξελίξεις, προκειμένου να επιτευχθούν τα μεγαλύτερα δυνατά αποτελέσματα και αυτά να τύχουν εφαρμογής. Να επιστρέφει, εάν θέλετε, με την έννοια του δημοσίου συμφέροντος, η δουλειά που γίνεται στην εύρυνα να μη γίνεται το ίδιο πράγμα από πολλά κατεσπαρμένα κέντρα με τον ίδιο στόχο, ενώ μπορούν να συνενωθούν οι δυνάμεις. Και βέβαια να υπάρχουν και γενικότερα οι κατευθυντήριες γραμμές, που συνιστούν εθνικό συμφέρον.

Έτσι, λοιπόν, συστήθηκε η Επιτροπή αυτή, με επικεφαλής το γενικό γραμματέα του υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κ. Καραμάνο, και με τη συμμετοχή του κατεξοχόν υπευθύνου, του κ. Τσουκαλά, του γενικού γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, υπό την εποπτεία των υπουργών και των υπευθύνων. Έγινε μια πολύ σοβαρή δουλειά, μετά από συζήτηση επί των αρχών, με ακαδημαϊκούς, με επιστήμονες, ώστε να έρθει σήμερα μια συγκεκριμένη πρόταση για το ποια πρέπει να είναι τα όργανα και οι διαδικασίες προκειμένου να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στις ερευνητικές προσπάθειες αλλά και η μεγαλύτερη δυνατή διεθνοποίηση καθώς και η δυνατότητα επανόδου σπουδαίων επιστημόνων που βρίσκονται σε άλλες χώρες. Είτε σε μονιμότερη βάση είτε για συνεργασίες. Έχουμε την εντύπωση ότι αυτό μπορεί να βοηθήσει και στην καλύτερη χρήση των κεφαλαίων, και μέσα από μια πρόθεση της κυβέρνησης να ενισχύσει τα κονδύλια της έρευνας και εν όψει των εξελίξεων που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση που αφορούν είτε στη δημιουργία αυτού του Ινστιτούτου που προτείνει ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε άλλων υποδομών.

Το σίγουρο είναι ένα: Πως θέλουμε να δώσουμε τη δυνατότητα για πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Σήμερα, λοιπόν, θα σας τα πει και ο συνάδελφος υπουργός Ανάπτυξης , δίνουμε στη δημοσιότητα προς διαβούλευση μια πάρα πολύ συγκεκριμένη πρόταση, που αφορά στα όργανα, στις διαδικασίες, στην πολιτική εποπτεία, στη διεύρυνση της συμμετοχής, των ακαδημαϊκών, των προσώπων που ασχολούνται με την έρευνα – το

80% της έρευνας γίνεται στα πανεπιστήμια, το υπόλοιπο γίνεται στα ερευνητικά κέντρα-, ώστε μετά από μια ουσιαστική διαβούλευση να καταλήξουμε σε τελικά συμπεράσματα.

Το σίγουρο είναι ένα: ότι αναβαθμίζεται η υπόθεση αυτή, υπό την πολιτική εποπτεία του Πρωθυπουργού, και συνδέονται τα κυβερνητικά όργανα με τη δουλειά που γίνεται στα ερευνητικά κέντρα, όχι από πλευράς επιρροής, προς Θεού. Η έρευνα, αντιλαμβάνεστε, έχει τα δικά της στοιχεία. Θεωρούμε όμως ότι αυτό θα βοηθήσει και την αναβάθμιση, ουσιαστικά στην αναβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας. Διότι σε τελική ανάλυση ο χώρος αυτός είναι χώρος έρευνας και εκπαίδευσης κατεξοχήν.

Θέλω, λοιπόν, να ζητήσω κι εγώ τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή στη διαβούλευση αυτή, ώστε να καταλήξουμε σε ουσιαστικά συμπεράσματα. Να συμφωνήσουμε. Και να συμφωνήσουμε και στο δια ταύτα. Να επιταχύνουμε όλες τις διαδικασίες και το πώς θα επιδιώξουμε αριστείες στον τομέα αυτό» .
(<http://www.giannakou.gr>)

Δελτίο Τύπου, 03.04.06

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το Υπουργείο ασχολείται με το ζήτημα αυτό. Πρέπει να υπάρξουν χώροι λατρείας, όχι μόνο για τους ξένους που ζουν στην Ελλάδα αλλά και για τους Έλληνες υπηκόους Μουσουλμανικού θρησκευόμενου.

Μη λησμονείτε ότι ένας μεγάλος αριθμός, χιλιάδες άνθρωποι, που ζουν στο Βοτανικό έχουν έρθει από τη Θράκη.

Είναι κάτι που η Κυβέρνηση το αναζητεί όχι λόγω εξωτερικών πιέσεων αλλά γιατί αποτελεί υποχρέωση μας παρά το γεγονός ότι δεν έχει γίνει καμία αίτηση από μουσουλμανικές κοινότητες μέχρι στιγμής.

Εξετάζεται το θέμα γενικά.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτό είναι θέμα της Πολιτείας.

Η Πολιτεία ζητά τη γνώμη του Αρχιεπισκόπου και πρέπει να σας πω ότι ο Αρχιεπίσκοπος ουδέποτε έθεσε τέτοιο θέμα τουλάχιστον στο Υπουργείο Παιδείας. .
(<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Δελτίο Τύπου, 03.04.06

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: Είχαμε μια διεξοδική συζήτηση για θέματα πολύ σημαντικά. Το Υπουργείο θεωρεί ότι η ποιότητα στην Εκπαίδευση και ιδίως στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι βασικό ζήτημα. Από την πλευρά μας ξεκαθαρίσαμε μέσα από τον διάλογο, ότι βεβαίως το άρθρο 16 του Συντάγματος πρέπει να αναθεωρηθεί αλλά, υπό όρους και προϋποθέσεις τέτοιες, που θα εξασφαλίζουν τη δυνατότητα της ίδρυσης μη Κρατικών Πανεπιστημίων.

Τα πράγματα θα είναι πάρα πολύ αυστηρά στα θέματα της ποιότητας και ότι βεβαίως δεν αναμένουμε να γίνουν μη Κρατικά Πανεπιστήμια για να αναβαθμισθούν τα Δημόσια Πανεπιστήμια. Το πρώτο καθήκον της Πολιτείας είναι τα Δημόσια Πανεπιστήμια τα οποία στηρίζουμε απολύτως. Θα δούμε τις δημοκρατικές διαδικασίες τις οποίες θα ακολουθήσει η Επιτροπή της Βουλής για την συνταγματική αναθεώρηση, θα υπάρξει μεγάλος διάλογος, θα συζητήσουμε πάλι, αλλά λέω από τώρα ότι τα κριτήρια θα είναι πάρα πολύ αυστηρά. Δεν πρόκειται απλώς να πούμε ότι ο οποιοσδήποτε ιδιώτης μπορεί να κάνει Πανεπιστήμιο, σε καμία περίπτωση.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: Να διευκρινήσω ότι δεν είμαστε αποφασισμένοι, ως κυβέρνηση, να προχωρήσουμε με τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια.

Φοβάμαι ότι δεν καταλάβατε. Πρέπει να αρθεί η απαγόρευση γιατί είμαστε η μόνη χώρα που έχει μια τέτοια απαγόρευση και αυτό δημιουργεί άλλα προβλήματα με την δικαιοχρηση τα οποία είναι πολύ χειρότερα.

Εγώ δεν ξέρω αν κάποιος θα κάνει Ιδιωτικό Πανεπιστήμιο ή μη Κρατικό Πανεπιστήμιο. Εμάς η υποχρέωση μας είναι στα Δημόσια Πανεπιστήμια. Εφόσον δημιουργηθούν και τέτοια και εφόσον η Βουλή αποφασίσει για τέτοια Πανεπιστήμια, η δεύτερη υποχρέωση μας είναι ο απόλυτος έλεγχος των αυστηρών προϋποθέσεων και διαδικασιών. Γιατί ένα Πανεπιστήμιο δεν είναι ένα απλό εκπαιδευτήριο, είναι χώρος διδασκαλίας και έρευνας. Επομένως σε θέματα αρχών, παρά τις διαφωνίες μας, συμφωνούμε στα ποιοτικά ζητήματα.

Συζητήσαμε και άλλα θέματα επίσης τα οποία έχουν σημασία. Η πόρτα του Υπουργείου, είναι πάντα ανοιχτή για την ΠΟΣΔΕΠ για να έχουμε ουσιαστικότερες συζητήσεις και προτάσεις.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: Καταρχήν το άσυλο προορίζεται κυρίως για τους Πανεπιστημιακούς και για τους φοιτητές. Ταραχοποιά στοιχεία τα οποία δεν έχουν σχέση με το Πανεπιστήμιο είναι ένα πρόβλημα. Είναι ένα από τα ζητήματα τα οποία θα συζητηθούν και εκεί, πράγματι, θα είναι βαρύνουσα η γνώμη του Πανεπιστημίου.

Βεβαίως το Πανεπιστημιακό Άσυλο δεν λειτουργεί λόγω της ομοφωνίας. Αποφάσεις που λαμβάνονται με ομοφωνία όπως ξέρετε δεν είναι Δημοκρατικές, αυτό είναι σαφές. Η πλειοψηφία αποφασίζει. Δεν προδικάζω τίποτα, αλλά είναι ένα θέμα προς συζήτηση διότι αποτελεί η διατάραξη αυτή και οι επιθέσεις από εξωπανεπιστημιακά στοιχεία, επίθεση στον ακαδημαϊκό χαρακτήρα των Ανωτάτων Ιδρυμάτων, επίθεση στον Ελληνικό Λαό ο οποίος χρηματοδοτεί αυτή την υπόθεση και επίθεση στους Πανεπιστημιακούς δασκάλους στην ουσία.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: Υπάρχουν πολλές προτάσεις. Άσυλο στα Πανεπιστήμια θα υπάρχει πάντοτε, η έννοια, η Ακαδημαϊκή, το καταλαβαίνετε. Αλλά θα βρούμε πως και με ποιο καλύτερο τρόπο θα προστατεύσουμε τη ζωή και την περιουσία των Πανεπιστημιακών και των φοιτητών .

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: Δεν έχω αυτή τη στιγμή κάτι άλλο στο πρόγραμμα εκτός από τη μετάβαση μου στην Κίνα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: Οι Υπουργοί μπορούν να κάνουν περιοδείες.

Αυτό που μπορούν να κάνουν πραγματικά, είναι να εκτελούν το έργο τους όπως πρέπει, και η πολιτική εισπράττεται διαχρονικά, όχι αυθημερόν, να το ξέρετε. .
(<http://www.giannakou.gr>)

* * *

➤ Εφημερίδες

Εφημερίδες, 13.11.04

Εάν επρόκειτο η σημερινή νεολαία να ξεσηκωθεί και να συγκρουσθεί με το κοινωνικό, ή πολιτικό – θεωρούμενο – κατεστημένο θα έπρεπε πρώτα να συγκρουσθεί με αυτό που ορισμένοι θέλουν να την κάνουν να θεωρεί ως εαυτό της, δηλαδή την ισοπέδωση και την προώθηση ευκόλων λύσεων.

Αν επρόκειτο η Νεολαία να ξεσηκωθεί, θα έπρεπε σε κάθε περίπτωση, να το κάνει για λόγους ουσίας, ποιότητας και αξιοκρατίας, δηλαδή για λόγους δημοκρατίας.

Θα έπρεπε να το κάνει για το δικαίωμα της στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας και στη γνώση, μέσω της οποίας εξασφαλίζει ισχύ και κοινωνική αποτελεσματικότητα.

Σε μία τέτοια σύγκρουση εγώ θα ήμουν μαζί με την νεολαία.

Η νεολαία πρέπει και μπορεί να φέρνει το καινούριο.

Αν επρόκειτο να ξεσηκωθεί για αυτό και αν οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι στόχοι για αυτό το καινούριο υπηρετούν πραγματικά τον άνθρωπο, υπηρετούν ουσιαστικά ένα απόλυτα αξιοκρατικό σύστημα σε όλα τα επίπεδα και τότε θα μπορούσε κανείς να προκρίνει ένα τέτοιο ξεσηκωμό ή μια τέτοια επανάσταση.

Εκεί μπορεί να υπάρξουν και συμμαχίες.

Υπάρχουν πάντα πρόσωπα και δυνάμεις ακόμα και στο χώρο που θεωρείται πολιτικό και κοινωνικό κατεστημένο, που πιστεύουν σε παρόμοιες αρχές και αξίες και αναζητούν επίσης συμμαχίες για να αλλάξουν τα πράγματα. .

(<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Εφημερίδες, 17.11.06

«Το πρόβλημα είναι σύνθετο.

Αφορά την αλλαγή της οικογένειας των δομών της κοινωνίας. Αφορά τα τηλεοπτικά μέσα και τον καταγιισμό των μηνυμάτων που πολλές φορές έρχονται σε αντίθεση με αυτό που πρέπει να φτιάξει το σχολείο»

«το σχολείο δεν μπορεί να λύσει όλα τα προβλήματα» . (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Εφημερίδες,30.11.06

«Ορισμένοι άνθρωποι συνδέουν τόσο στενά την παρουσία και τη δράση τους με έναν συγκεκριμένο χώρο, ώστε το όνομά τους να θεωρείται σχεδόν ταυτόσημο με το χώρο που αντιπροσωπεύουν. Ο Χρήστος Τεγόπουλος, με την πολυετή εκδοτική δραστηριότητά του, κατάφερε να καταξιωθεί στη συνείδηση του αναγνωστικού κοινού ως "κατ' εξοχήν" εκδότης. Ο Χρ. Τεγόπουλος αναδείχθηκε σε λειτουργό της πληροφόρησης και της πολυφωνίας. Το πνευματικό του τέκνο, η "Ελευθεροτυπία", μετέτρεψε κυριολεκτικά το όνομά της σε όραμα, που υπηρέτησε με συνέπεια σε όλη του τη ζωή ο Χρ. Τεγόπουλος. Θερμά συλλυπητήρια τόσο στους οικείους του, όσο και στην ευρύτερη οικογένεια της "Ελευθεροτυπίας"». (<http://www.giannakou.gr>)

➤ Εγκύκλιος

Εγκύκλιος,14.12.06

Για την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων σχετικά με τη χρήση κινητών τηλεφώνων από μαθητές και εκπαιδευτικούς στο χώρο του σχολείου

Αποφασίζουμε

1. Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να έχουν στην κατοχή τους κινητά τηλέφωνα εντός του σχολικού χώρου.

Στην εξαιρετική περίπτωση που ο μαθητής έχει στην κατοχή του κινητό τηλέφωνο υποχρεούται, καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής του εντός του σχολικού χώρου, να το έχει εκτός λειτουργίας και μέσα στην τσάντα του.

Κάθε παρέκκλιση από τα ανωτέρω αποτελεί αντικείμενο παιδαγωγικού ελέγχου και αντιμετωπίζεται:

α) για τους μαθητές του Δημοτικού σχολείου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 13 του Π.Δ. 201/1998 (ΦΕΚ 161 Α') για την καλύτερη παιδαγωγική αντιμετώπιση του θέματος

β) για τους μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τις προβλεπόμενες στο Π.Δ. 104/1979 (ΦΕΚ 23 Α') σχολικές κυρώσεις.

2. Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν κατά την ώρα της διδασκαλίας να έχουν θέσει εκτός λειτουργίας τα κινητά τους τηλέφωνα. Παράλειψη του ανωτέρω καθήκοντος αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα, που εμπίπτει στην έννοια της περιπτώσεως στ) της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α').(<http://www.giannakou.gr>)

➤ Ομιλία

Ομιλία, 04.07.03

Κύριε Πρόεδρε,

Μετά την κατάθεση του σχεδίου Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, τα μέρη III και IV που αποτελούν την εξειδίκευση των αρχών σε πολιτικές, είναι εξαιρετικά σημαντικά για την άσκηση ουσιαστικής πολιτικής από τα υπερεθνικά όργανα.

Οι δύο συνεδριάσεις που θα αφιερωθούν σ'αυτά με στόχο την τελική τους αποτύπωση, είναι προφανώς εξαιρετικά ουσιαστικές για την τελική πρόταση που θα καθορίσει το μέλλον της Ευρώπης.

Δύο είναι τα βασικά σημεία της παρέμβασής μου, το θέμα των ναρκωτικών και το θέμα της κοινής αμυντικής πολιτικής.

Λόγω της μη ρητής αναφοράς της αντιμετώπισης των ναρκωτικών στις διατάξεις του Πρώτου Μέρους περί αρμοδιοτήτων της Ένωσης, οι σχετικές αναφορές για το θέμα αυτό στις διατάξεις του Τρίτου Μέρους πρέπει να εμπλουτιστούν.

Έτσι πρέπει να υπάρξει προσθήκη στο άρθρο III-153 παρ. 3 ώστε να αναφέρονται και τα ναρκωτικά ως θέμα επί του οποίου η Ένωση πρέπει να λάβει μέτρα, στα πλαίσια της προσπάθειας της να διασφαλίσει ένα υψηλό επίπεδο ασφάλειας για τους Ευρωπαίους πολίτες.

Στο άρθρο III-167 παρ. 1, όπου με ευρωπαϊκό νόμο θα καθοριστούν έννοιες ποινικών αδικημάτων για την καταπολέμηση των οποίων η Ένωση θα αναπτύξει δράση, πρέπει η υπάρχουσα αναφορά στην «παράνομη διακίνηση ναρκωτικών» να εμπλουτιστεί και να συγκεκριμενοποιηθεί έτσι ώστε να καλύπτει ρητά την παράνομη διακίνηση, εμπορία και χρήση ναρκωτικών.

Στο άρθρο III-172 παρ. 1, στην περιγραφή της αποστολής της Europol, είναι ανάγκη να αναφέρονται ρητά ως μορφές σοβαρών εγκλημάτων που επηρεάζουν δύο ή περισσότερα κράτη το οργανωμένο έγκλημα και η παράνομη διακίνηση, εμπορία και χρήση ναρκωτικών. Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η αντιμετώπιση αυτών των εγκλημάτων δεν εμπίπτει στο ευρωπαϊκό κοινό συμφέρον. Έτσι, με την αναφορά αυτή πρώτον δίνουμε τη δυνατότητα στη Europol να αναπτύξει δράση κατά αυτών των εγκλημάτων και δεύτερον δημιουργούμε μια ολοκληρωμένη ρύθμιση που συνδέει, σε νομικό επίπεδο, το πρόβλημα των ναρκωτικών με το οργανωμένο έγκλημα, κάτι που αποτελεί πραγματικότητα.

Εκτός όμως από την ποινική μεταχείριση των ναρκωτικών είναι αναγκαία και η ανάδειξη, σε νομικό επίπεδο, της υγειονομικής διάστασης του προβλήματος των ναρκωτικών. Για το λόγο αυτό πρέπει να υπάρξει προσθήκη στο άρθρο III-174 παρ. 1

όπου θα αναλύεται η υπάρχουσα αναφορά στη συμπληρωματική δράση της Ένωσης κατά των ναρκωτικών. Θα πρέπει να τονιστεί η φύση της δράσης αυτής ως συνόλου συντονισμένων ενεργειών των Κρατών Μελών και της Ένωσης, όπου θα εμπλέκονται πολλές επιστημονικές ειδικότητες και το πεδίο δράσης θα είναι εντός και εκτός της Ένωσης. Σκόπιμη είναι επιπλέον η αναφορά στην ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των Κρατών Μελών.

Σε ό,τι αφορά την κοινή αμυντική πολιτική της Ένωσης, οι διατάξεις του Τρίτου Μέρους πρέπει να είναι πιο συγκεκριμένες και περιεκτικές από τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους, καθώς τις εξειδικεύουν.

Συνεπώς πρέπει να υπάρχει μια συνεκτική δομή μεταξύ των σχετικών διατάξεων. Αυτό μπορεί να γίνει εάν στη διάταξη του άρθρου III-209 παρ. 2, περί ένοπλης επίθεσης εναντίον ενός Κράτους Μέλους που μετέχει σε μορφές συνεργασίας για την κοινή αμυντική πολιτική της Ένωσης, υπάρξει ρητή παραπομπή στη ρήτρα αλληλεγγύης του άρθρου III-226 και ιδίως στη δεύτερη παράγραφο. Η αίτηση συνδρομής προς τα άλλα Κράτη Μέλη δεν πρέπει να είναι δυνητική αλλά υποχρεωτική για να έχει ουσιαστικό νόημα η έννοια της αλληλεγγύης μεταξύ των Κρατών Μελών.

Στο άρθρο III-226, όπου αναλύεται η ρήτρα αλληλεγγύης και παρέχεται εξουσιοδότηση για την υιοθέτηση κανονιστικής Ευρωπαϊκής απόφασης που θα ρυθμίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της ρήτρας, είναι ανάγκη να αναφερθεί ρητά ότι η παροχή συνδρομής θα περιλαμβάνει τη χρήση κάθε μέσου, πολιτικού ή στρατιωτικού. Με τον τρόπο αυτό θα είναι η ρύθμιση ολοκληρωμένη και αποτελεσματική, καθώς θα περιγράφει τόσο τη διαδικασία όσο και τα μέσα συνδρομής. . (<http://www.giannakou.gr>)

* * *

Ομιλία, 06.06.02

Κύριε Πρόεδρε,

Καλούμεθα σήμερα ν' απαντήσουμε στα ερωτήματα που έχουν τεθεί σχετικά με την ενίσχυση του ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Επ' αυτών θέλω να παρατηρήσω τα εξής:

Οι Ευρωπαίοι πολίτες θεωρούν ότι οι Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα η άρση των περιορισμών στα εσωτερικά σύνορα εξασφαλίζουν ελευθερία διακίνησης, ενισχύουν τις υπάρχουσες δημοκρατικές δομές στα κράτη μέλη και δημιουργούν ισχυρότερες πεποιθήσεις για την ευρωπαϊκή διάσταση των εθνικών ζητημάτων. Εντούτοις απαιτούν εντονότερες προσπάθειες για τη δημιουργία αισθήματος ασφάλειας για τους ίδιους, θέμα που συνδέεται σαφώς με την ύπαρξη ενός ενιαίου χώρου δικαιοσύνης. Κατά την τελευταία εικοσαετία έχει διαπιστωθεί η στενή σχέση "κλασσικού" οργανωμένου εγκλήματος, τρομοκρατίας, εμπορίου ναρκωτικών και πάσης φύσεως όπλων, ξεπλύματος χρημάτων, καθώς και

εκμετάλλευσης και διακίνησης ανθρώπων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί την ανάγκη εξεύρεσης νέων θεσμών και μεθόδων για την αντιμετώπιση των πάσης φύσεως εγκληματικών δραστηριοτήτων, των οποίων η ανάπτυξη δεν γνωρίζει σύνορα. Οι προαναφερθείσες εγκληματικές δραστηριότητες μπορούν και πρέπει να αντιμετωπισθούν με κοινούς μηχανισμούς ή συντονισμό δράσεων.

Τα μέσα που διαθέτει σήμερα η Ένωση, ασφαλώς πρέπει να διευρυνθούν αλλά και να απλουστευθούν ως προς τις διαδικασίες συνεργασίας προκειμένου να καλύψουν τις εκτεταμένες δυνατότητες που διαθέτει το διεθνές αλλά και εθνικό έγκλημα στον τομέα της τεχνολογίας. Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην διερεύνηση και διαλεύκανση σημαντικών υποθέσεων οφείλονται συχνά στις γραφειοκρατικές δομές της συνεργασίας και τους διαφορετικούς κανόνες που ισχύουν στα κράτη μέλη και που δημιουργούν εμπλοκές στην εξέλιξη των πάσης φύσεως ερευνών. Είναι προφανές ότι το σύνολο των διαδικασιών αυτών τελεί και πρέπει να τελεί πάντοτε υπό την αυστηρή εφαρμογή του εκάστοτε νομοθετικού πλαισίου που προστατεύει τα ατομικά δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών.

Η μέχρι σήμερα εμπειρία έχει αποδείξει ότι δεν είναι δύσκολη η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο κοινών κανόνων και αρχών για την αντιμετώπιση των ιδίων αδικημάτων που προσλαμβάνουν μάλιστα ευρωπαϊκό ή διεθνή χαρακτήρα. Είναι ανάγκη να μην επιτραπεί στο οργανωμένο έγκλημα να χρησιμοποιεί τις εθνικές νομοθεσίες προκειμένου να μειώσει τους κινδύνους που συνεπάγεται η παράνομη δραστηριότητα. Παραδείγματος χάριν ένας καταρχήν συντονισμός των ποινών για τα ίδια αδικήματα, δηλαδή ο καθορισμός ορίου *minimum* και *maximum* ποινής, καθώς και η δυνατότητα να εκδικάζονται σε

ένα κράτος μέλος υποθέσεις που αφορούν σε συγκεκριμένα άτομα και έχουν σχέση με περισσότερα κράτη μέλη, μπορούν να διευκολύνουν το έργο των αρχών της δικαιοσύνης.

Τα εθνικά Κοινοβούλια, αν υπάρξει ο αναγκαίος συντονισμός, μπορούν και πρέπει να εμπλακούν στο επίπεδο των ευρωπαϊκών αποφάσεων αλλά και της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων των δράσεων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Κοινοβούλιο.

Είναι ανάγκη να θεσπιστούν κοινά μέτρα επιτήρησης των εξωτερικών συνόρων σε συνδυασμό με μια κοινή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου. Ταυτόχρονα πρέπει να εξετασθεί η αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής πολιτικής ανάπτυξης και βοήθειας προς τις τρίτες χώρες.

Η Europol πρέπει να αναπτύξει επιχειρησιακή ικανότητα πέραν των μηχανισμών πληροφόρησης και μελέτης που διαθέτει σήμερα.

Τέλος, η ύπαρξη του τρίτου πυλώνα δεν διευκολύνει την άσκηση πολιτικής για τη δικαιοσύνη και ασφάλεια τη στιγμή μάλιστα που οι αυτοί οι τομείς άσκησης πολιτικής προσλαμβάνουν ιδιαίτερη σημασία. Ο τρίτος πυλώνας πρέπει να κοινοτικοποιηθεί.

Μας χρειάζεται συνολικά ένα κοινό θεσμικό πλαίσιο για την αστική και ποινική δικαιοσύνη που θα βασίζεται στην κοινοτική λογική και η λειτουργία του θα ελέγχεται από τα κοινοτικά όργανα. Η πολιτική μας στο ζήτημα αυτό πρέπει να

ανταποκριθεί πλήρως στην πρόκληση που αποτελεί η λειτουργία του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου όπως αυτός νοείται σε πολιτικό, κοινωνικό, και οικονομικό επίπεδο. . (<http://www.giannakou.gr>)

➤ Πρακτικά Βουλής

Πρακτικά Βουλής, 04.07.06

MARIETTA GIANNAKOY (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, δεν θεωρώ καθόλου ηλίθιους τους Έλληνες! Αν κάνατε αυτή την αναφορά, για να δούμε πρωτοσέλιδα αύριο, το θεωρώ λάθος. Καθόλου ηλίθιους δεν τους θεωρώ! Θεωρώ ότι ο καθένας έχει τους δικούς του προσανατολισμούς. Ως γνωστόν η δημοκρατία δεν είναι μόνο για ορισμένους που λένε ό,τι θέλουν, είναι για όλους και ο καθένας εκφράζει την άποψή του. Φέτος είναι 2% λιγότεροι αυτοί που πέρασαν κάτω από τη βάση. Δεύτερον, ουδέποτε έμπαιναν όλοι. Μιλάτε για 39.000. Πάντοτε έμενε ένας αριθμός απέξω.

Τρίτον, φέτος προσπαθήσαμε και να δώσουμε στην περιφέρεια και σε σχολές αριθμό που πραγματικά έχουν ανάγκη, όπως είναι τα παιδαγωγικά τμήματα και σε σχολές που υπάρχει πρόβλημα, όπως η ιατρική, δεχτήκαμε ακριβώς τις προτάσεις των πανεπιστημίων. Έχω ήδη δηλώσει ως προς το εξεταστικό σύστημα ότι είναι επόμενο θέμα. Πράγματι πρέπει να βγει από το λύκειο και εκεί θα κάνουμε μεγάλη συζήτηση. Σ' αυτό έχετε δίκιο. Δεν είναι δυνατόν όμως να ερχόμαστε κάθε φορά που περνάει ένας νόμος, που φαίνεται μία γενική συναίνεση και να λέμε ότι η υπόθεση της παιδείας είναι να κόβουμε και να ράβουμε και να δημιουργούμε μία εικονική πραγματικότητα.

Κατ' αρχήν εσείς ο ίδιος πολλές φορές έχετε ισχυριστεί ότι τα πανεπιστήμια δεν έχουν σχέση με την αγορά εργασίας. Έχουν ή δεν έχουν; Τα πανεπιστήμια είναι για να φτιάχνουν επαγγελματίες, ή δεν είναι; Ας αποφασίσουμε τι ακριβώς θέλουμε. Εγώ σας λέω όμως ότι η παιδεία δεν μπορεί να ζήσει χωρίς αρχές μέσα σε εικονική πραγματικότητα. Η παιδεία είναι για όλους. Πρέπει να δίνει ίσες ευκαιρίες σε όλους και έχει πολλά κακά, πολλές μειονεξίες, αλλά μη μας λέτε ότι χάλασε η παιδεία τα τελευταία δύο χρόνια! Ξέρουμε καλά τα προβλήματα, κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν θα απαξιώσουμε τα προβλήματα της παιδείας. Πρέπει βήμα-βήμα να προχωρήσουμε όλοι μαζί, αλλά παιδεία χωρίς ποιότητα δεν γίνεται. Παιδεία με κριτήρια λαϊκισμού δεν γίνεται.

MARIETTA GIANNAKOY (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, όπως ενθυμείστε πέρσι με νόμο που ήρθε στη Βουλή και μετά από μακρά συζήτηση στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων αποφασίστηκε η βάση του 10 είτε ως βαθμός πρόσβασης, είτε το ήμισυ του αρίστου στα μόρια. Το λέω αυτό γιατί επιχειρήθηκε και σκόπιμη παραπληροφόρηση αυτές τις μέρες ενώ ο νόμος ήταν σαφής και οι ίδιοι άνθρωποι που έκαναν την παραπληροφόρηση είχαν ορθώς πληροφορήσει την περασμένη χρονιά. Κύριε Πρόεδρε, θέλω να σημειώσω ότι ο νόμος δεν πρόκειται να αλλάξει, ούτε η

πολιτική. Σας υπενθυμίζω ότι το σύνολο της Ακαδημαϊκής Κοινότητας μέσα από τα ΜΜΕ στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων επικρότησε την υπόθεση αυτή και θα αρχίσω από αυτό που λέτε για τα παιδιά που θα μείνουν έξω. Έτσι και αλλιώς κάθε χρόνο δεν έμπαιναν όλοι και πρέπει να σημειώσουμε ότι δεν είναι όλα τα παιδιά κατάλληλα για τα πανεπιστήμια υπό την έννοια ότι άλλοι δεν έχουν μελετήσει αρκετά, άλλοι έχουν διαφορετικούς προσανατολισμούς και ο ρόλος μας είναι να τους δώσουμε όλες τις δυνατές ευκαιρίες προς όλες τις δυνατές κατευθύνσεις. Να μην πιέζουμε παιδιά με βαθμό 1 ή 2 να μπαίνουν στην ανώτατη εκπαίδευση.

Ξέρετε επίσης ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας κατέρριψε όλα τα επαγγελματικά δικαιώματα τα οποία δημιουργούμε τώρα ξανά λόγω της έλλειψη ακαδημαϊκού χαρακτήρα του χώρου των ΤΕΙ. Και επίσης ξέρετε ότι σε πάρα πολλά ΤΕΙ δεν συμπληρωνόταν ο αριθμός όπως στο ΤΕΙ Κεφαλονιάς όπου αντί για 200 άτομα μπήκαν μόνο 7 και ζήτησε το ίδιο το ΤΕΙ να κλείσει και εν συνεχεία να αλλάξει με άλλο γνωστικό αντικείμενο. Σημειώνω ότι σε όλα τα ΤΕΙ δεν υπήρχε γνωστικό αντικείμενο που έγιναν τα τελευταία χρόνια και άλλα επαγγελματικά δικαιώματα. Για 106 ήδη έχουν βγει οι αποφάσεις και υπάρχουν άλλα 76. Αυτή ήταν η περίφημη ανωτατοποίηση των ΤΕΙ που έγινε από την προηγούμενη κυβέρνηση. Σημειώνω ακόμα τα εξής στοιχεία που νομίζω ότι πρέπει να τα ξέρετε γιατί και εσείς επανειλημμένα έχετε θέσει το θέμα της πραγματικής ποιότητας στην εκπαίδευση. Άλλωστε, έχετε μακρά εμπειρία στο χώρο της Ευρώπης και τα ξέρετε αυτά. Σε σύνολο εγγεγραμμένων σε ΤΕΙ 464 σπουδαστών σε τμήμα της περιφέρειας τα τελευταία 7 χρόνια πήραν πτυχίο μόλις 6 άτομα. Σε άλλο τμήμα επί συνόλου εγγεγραμμένων 688 την τελευταία εξαετία, πήραν πτυχίο μόλις 10. Δεν θέλω να σας αναφέρω όλα τα περιφερειακά ΤΕΙ της χώρας. Είναι απόλυτη ανάγκη η ανώτατη εκπαίδευση να καλύπτεται από πραγματικά ακαδημαϊκό χαρακτήρα. Δεν είναι δυνατόν, λοιπόν, η Κυβέρνηση να αλλάξει αυτήν την πολιτική την οποία θεωρεί τεκμηριωμένη και αποδεκτή από την κοινωνία. Ως προς το δεύτερο ερώτημά σας, όπως γνωρίζετε, πράγματι ένα 15% με ποσόστωση από τα ΤΕΕ μπαίνει στα Τ.Ε.Ι., αλλά μπαίνει με χωριστές εξετάσεις. Μπαίνει με εξετάσεις που δεν είναι της ποιότητας των εξετάσεων του ενιαίου λυκείου. Ούτε ως προς αυτό πρόκειται να αλλάξει η κυβερνητική πολιτική. Σας ευχαριστώ. (<http://www.alfavita.gr>)

* * *

Πρακτικά Βουλής, 03.03.05

- Η Κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη τώρα εν θερμώ επειδή όλα τα media ασχολούνται μ' αυτό το θέμα, να ανοίξει συζητήσεις που πιθανόν να στρεβλωθούν, να τραυματίσουν και να δημιουργήσουν συγκρούσεις στον λαό.

- Θα σας πω με ειλικρίνεια. Γιατί να έχει μείνει αλώβητη η εκκλησία από τέτοια φαινόμενα, την ώρα που η χώρα μας τα τελευταία χρόνια ανεβαίνει την κλίμακα της διαφθοράς;

- Η Κυβέρνηση δεν κάνει επιλεκτικές στηρίξεις. Απ' την ώρα που ο Μακαριότατος, έχει εκλεγεί και έχει την συναίνεση της πολύ μεγάλης πλειοψηφίας των μητροπολιτών

με βάση το σύνταγμα και τους νόμους, δεν μπορεί η Κυβέρνηση εκεί να παρέμβει, ούτε να κάνει τέτοιες υποδείξεις.

- Όχι, κ. Πολίτη. Εγώ δεν έχω λόγους να πιστέψω ότι από συγκεκριμένη πρόθεση ο Μακαριότατος, εξέθρεψε τέτοια φαινόμενα.

- Είναι μια έντονη προσωπικότητα ο Αρχιεπίσκοπος. Δεν έχω λόγους και δεν έχω τέτοια δείγματα μέχρι σήμερα να θεωρήσω, ότι είχε κανένα συμφέρον να εκτεθεί σε τέτοια φαινόμενα. Δεν είχε κανένα συμφέρον.

Ισχυρός μέσα στην Σύνοδο είναι, δεν βλέπω κανένα συμφέρον. Λάθη βλέπω αλλά συμφέρον δεν μπορώ να ισχυριστώ.

- Κατ' αρχήν να μιλήσουμε για σχέσεις εκκλησίας-κράτους γιατί τι θα πει χωρισμός. Βλέποντας τα μοντέλα που έχουν δημιουργηθεί σε διάφορες χώρες, θα σας πω ότι κανείς δεν είναι ευχαριστημένος.

Οι δε επιρροές υπάρχουν. Πρέπει δε να σας πω ότι ακόμα και εάν τελείως χωρισμένη η ορθόδοξη εκκλησία από το κράτος, πάλι επιρροή θα είχαν. Λοιπόν, δεν είναι τα πράγματα τόσο απλά όσο θέλουμε να τα παρουσιάσουμε με μια λέξη χωρισμός. Άρα είναι θέμα σχέσεων.

- Κατ' αρχήν ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Ελλάδος το προβλέπει. Και εγώ απορώ με τις τροπολογίες που κατατέθηκαν γι' αυτό το θέμα. Πρέπει δε να σας πω, ότι παλιότερα από το '77 που έγινε ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Ελλάδος ιδιαίτερα μέχρι το '81 και λιγότερο μέχρι το '85 γίνονταν συνεχώς έλεγχοι. Από το '85 σταμάτησαν οι έλεγχοι.

- Βεβαίως, αλλά όχι ως συμβολική κίνηση, ότι τάχα όλοι είναι διεφθαρμένοι. Αυτό είναι λάθος. Το Υπουργείο κάνει το καθήκον του.

- Όχι – όχι. Διότι η εκλογική βάση αποφασίζει με πολιτικά κριτήρια κ. Πολίτη, μη γελιόμαστε. Σέβεται την Εκκλησία, δεν αποφασίζει με εκκλησιαστικά κριτήρια, μη γελιόμαστε. Και πάρα πολλοί πολίτες που είναι στο ΠΑΣΟΚ ψήφισαν το ΠΑΣΟΚ, αλλά είχαν άλλη άποψη στο θέμα των ταυτοτήτων. Και εγώ είχα άλλη άποψη, την είχα, την έχω και θα την έχω πάντοτε.

Επιπλέον μιλάτε σε έναν υπουργό, ο οποίος έχει από την πρώτη στιγμή μιλήσει για διακριτούς ρόλους και οφείλω να σας πω, ότι δεν είχα κανένα πρόβλημα μέχρι σήμερα με την ιεραρχία της Εκκλησίας, είναι ξεκάθαροι και διακριτοί οι ρόλοι. Ούτε ποτέ πίεσαν, ούτε ποτέ δημιούργησαν θέμα εδώ στο Υπουργείο.

Για ό,τι είναι να συνεννοηθούμε, μπορεί να είναι «ναι» η απάντησή μας, μπορεί να είναι «όχι».

- Όχι, δεν είναι οι φόροι στην Εκκλησία. Ακούστε, κάποια στιγμή η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ σταμάτησε να απαλλάσσει τις δωρεές στα ιδρύματα. Μιλάμε για τις δωρεές

σε όλα τα ιδρύματα. Εξ' αυτού του λόγου, σταμάτησαν οι δωρεές στα ιδρύματα, μεταξύ αυτών και στα ιδρύματα της Εκκλησίας.

Αυτό που έγινε επί ΠΑΣΟΚ είναι, ότι το 35% των χρημάτων που έμπαιναν στο παγκάρι έρχονταν στο ταμείο του Υπουργείου Παιδείας, προκειμένου να πληρωθούν οι κληρικοί. Απ' αυτό απήλλαξε το ΠΑΣΟΚ την Εκκλησία τρεις ή τέσσερις μήνες προ των εκλογών, για να πούμε την αλήθεια δηλαδή και πιθανόν να το ψήφισαν χωρίς να το καταλάβουν οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, αλλά έτσι έγινε.

- Όχι, να σας απαντήσω. Κατ' αρχήν η αντιπολίτευση παραμένει στο διάλογο και προχθές έγινε και πολύ ουσιαστική συζήτηση για την αξιολόγηση. Ο διάλογος δεν περιλαμβάνει μόνο τις ομάδες των εκπαιδευτικών. Εγώ κατ' αρχήν τους καλώ να ξανά γυρίσουν. Διότι τι σημαίνει διάλογος; Προσέρχομαι, εκφράζω τις διαφωνίες μου, παραμένω και τις παλεύω μέχρι τέλους.

Δεν είναι όμως διάλογος όταν είμαι μειοψηφία στην άποψη, να ισχυρίζομαι ότι αποχωρώ. Άλλωστε αυτοί που αποχώρησαν, είχαν πει από την αρχή ότι ήθελαν να αποχωρήσουν.

- Νομίζω ναι, ότι φοβούνται τις αλλαγές. Το κατανοώ σε κάποιο βαθμό, αλλά οι αλλαγές που θα κάνουμε είναι γνωστές, είναι από το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας και γενικότερα έχουμε πει, ότι εμείς είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε μια υπέρβαση του προγράμματός μας προκειμένου να συμφωνήσουμε όλα τα κόμματα μαζί και θυμάστε και στη Βουλή ο Γιώργος ο Παπανδρέου συνεισέφερε πάρα πολύ σ' αυτή την υπόθεση.

- Ακούστε, ο λαός κοιτάζει και τι θα πάρει κάθε φορά από κάποιον. Αλλά αυτή είναι η δημοκρατία, αλλάζει δηλαδή η διακυβέρνηση. Εγώ θέλω να σας πω κ. Πολίτη, ότι εμείς πρέπει να κάνουμε το χρέος μας. Υπάρχει ένα άλλο μεγάλο ζήτημα που αφορά σ' αυτό που πολλοί το λένε διαπλοκή. Είναι η φαλκίδευση του υγιούς ανταγωνισμού, η διαφθορά και οι επιρροές ανθρώπων που δεν είναι φανεροί στον πολιτικό αγώνα.

Δεν τα χρεώνω όλα στο ΠΑΣΟΚ. Είναι και ο χαρακτήρας, είναι οι αντιλήψεις, είναι πολλά, αλλά έχουμε ορισμένες ιδιοτυπίες σε σχέση με τους άλλους Ευρωπαίους εταίρους μας. Κι αυτό το βλέπει κανείς παντού. Κατ' αρχήν είναι βαθιά συντηρητική χώρα η Ελλάδα.

Και θα σας έλεγα ότι η παράταξή μας είναι η λιγότερο συντηρητική, γιατί έχει πολύ εντονότερα φιλελεύθερα στοιχεία.

- Εμένα με ανησυχεί η υπόθεση της δικαιοσύνης πιο πολύ. Κι εάν θέλετε με ανησυχεί και η υπόθεση του Τύπου. Δηλαδή αυτό το έντονα συναισθηματικό και υπερβολικό καθώς και η έξω από το ρεαλισμό εικόνα. Οφείλεται βέβαια και στα πολλά media. Έχουμε στην Ελλάδα τόσα media όσα έχει όλη η υπόλοιπη Ευρώπη. Δεν υπάρχει υγιής ανταγωνισμός.

- Η δικαιοσύνη αντανακλά και στον τελευταίο πολίτη. Φαντάζεστε πώς αισθάνεται ο τελευταίος πολίτης όταν προσφεύγει στην δικαιοσύνη; Τι πρέπει να κάνει; Να αναζητήσει ένα κοινό δικηγόρο, ή να βρει έναν δικηγόρο που υποτίθεται ότι θα έχει προσβάσεις; Διότι και εκεί είναι ένα μεγάλο ερώτημα.

Ο Γεώργιος Παπανδρέου έλεγε ότι εδώ και στην Ιαπωνία δεν λειτουργούν οι μυστικές υπηρεσίες. Εδώ γιατί όλοι μιλάνε πολλοί και όλοι τα ξέρουν όλα και στην Ιαπωνία γιατί κανένας δεν μιλάει καθόλου. Δηλαδή είναι χαρακτηριστική η ρήση αυτή του Γεωργίου Παπανδρέου και πολύ ευφυής για να καταλάβει κανείς ότι είμαστε έτσι ως χαρακτήρες. Δηλαδή αυτή η λογική της παρέμβασης υπάρχει παντού.

- Το μαχαίρι στο κόκαλο στη δικαιοσύνη και θεσμικά και με μηχανισμούς ελέγχου. Διότι και η δικαιοσύνη είναι ένα σχετικά κλειστό σύστημα, όπως αντιλαμβάνεστε και σε όλα τα κλειστά συστήματα έχουμε παρόμοια φαινόμενα.

Π.χ. η πολιτική δεν είναι κλειστό σύστημα. Κρίνεται συνεχώς ο κόσμος. Εκεί δεν κρίνεται.

➤ Συνέντευξη Τύπου

Συνέντευξη Τύπου, 28.05.04

Θα σας πω δυο λόγια σχετικά με το Συμβούλιο το οποίο έχει πάρα πολύ ενδιαφέρον. Πρέπει να πω ότι είχε προηγηθεί βέβαια το Άτυπο Συμβούλιο στο Δουβλίνο στο οποίο είχαμε συμφωνήσει για ορισμένα ζητήματα.

Τα ζητήματα αιχμής σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο αυτή τη στιγμή είναι:

Ο δια βίου Επαγγελματικός Προσανατολισμός.

Η δια βίου Κατάρτιση κι Εκπαίδευση.

Η κατά κάποιο τρόπο τυποποίηση των επαγγελματικών προσόντων που στοχεύει στην ελεύθερη διακίνηση εργαζομένων.

Η ενοποίηση του συνόλου των προγραμμάτων, υπό μια ομπρέλα με βάση τη ζητηθείσα εμπειρία, εννοώ τα παλιά προγράμματα Σώκρατες, Λεονάρντο Νταβίντσι κλπ.

Τώρα ενοποιούνται κάτω από μια γενικότερη ομπρέλα για την οποία εγώ έκανα την πρόταση να ονομαστεί Σωκράτης το συνολικό πρόγραμμα.

Μιλάμε για τα προγράμματα Comenius, Grundvi, Leonardo Da Vinci, Tempus Plus, Jean Mone κλπ.

Υπάρχει μια μακρά εμπειρία από τα επιμέρους προγράμματα για την σχολική κατάρτιση ή για την δια βίου μάθηση, για την τριτοβάθμια, το παλιό Tempus, αυτή τη στιγμή ενοποιούνται κι αυτό δίνει πάρα πολλά πλεονεκτήματα και στα κράτη μέλη που έχουν μια μακρά εμπειρία στη συνεργασία μεταξύ τους, δίνει και τη δυνατότητα να γίνουν σωστότερα τα προγράμματα στα νέα κράτη –μέλη, στους δέκα και προγράμματα όπως το Tempus Plus που αφορά στην τριτοβάθμια και έχει σχέση με τη γειτονία με τις άλλες χώρες που συνδέεται και με την εξωτερική πολιτική, δίνει την ευκαιρία στα κράτη μέλη, εν συνεργασία με βάση όπως είπα την δοθείσα εμπειρία να λειτουργήσουν καλύτερα κι όχι ανταγωνιστικά σε σχέση με τα προγράμματα αυτά.

Αυτό θα διευκολύνει και μας στο επίπεδο του Υπουργείου Παιδείας για την αξιολόγηση των προγραμμάτων και για το γενικότερο κοντρόλ αν θέλετε και την εκπροσώπηση εδώ.

Επίσης θέμα του Συμβουλίου απετέλεσε η αλλαγή του κανονισμού του CEDEFOP που όπως ξέρετε εδρεύει στη Θεσσαλονίκη είναι το Ευρωπαϊκό ίδρυμα το οποίο έχει έρθει από τη Γερμανία.

Ο κανονισμός του είναι του 1975 και αλλάζει αυτή τη στιγμή.

Σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε, παρότι αυτό είναι κοινοτικό ίδρυμα δεν υπεισέρχεται η Ελληνική Πολιτική.

Υπάρχει η εκπροσώπηση δι ενός προσώπου του κράτους στο ινστιτούτο αυτό, αλλά σε μια εποχή που κατεξοχήν απασχολεί η σύνδεση της Παιδείας και της Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και η σύνδεση της ανάπτυξης ανταγωνιστικότητας της Εκπαίδευσης και της Απασχόλησης νομίζουμε ότι το ίδρυμα αυτό μπορεί να παίξει πολύ πιο ενεργό ρόλο σε σχέση με τις Ευρωπαϊκές Πολιτικές, όσον αφορά στη χώρα μας και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Αυτά σε γενικές γραμμές περί Συμβουλίου, θεωρούμε θετική την εξέλιξη παρά το γεγονός ότι η Παιδεία θεωρείται ντοσιέ Εθνικής Πολιτικής έμμεσα λόγω της εσωτερικής αγοράς και άλλων πολιτικών στα επίπεδα σχέσεων αγοράς εργασίας και εκπαίδευσης όπως αντιλαμβάνεστε υπεισέρχονται κοινοτικές πολιτικές και επαγγελματικά δικαιώματα.

Το πρόβλημα πιστεύω ότι θα λυθεί εν τέλει.

Η ουσία είναι μια βρισκόμαστε σε μια εποχή που έχουμε ένα τεράστιο όγκο γνώσεων που προέρχονται από την κλασική παιδεία και από το παρελθόν πρέπει να προσθέσουμε ένα τεράστιο όγκο γνώσεων και πρέπει όλα αυτά να τα συνδυάσουμε έτσι που να μην εξοντώσουμε μαθητές κι εκπαιδευόμενους.

Επίσης ένα βασικό στοιχείο της νέας πολιτικής είναι η συνεχής επιμόρφωση κι εκπαίδευση των εκπαιδευτών που πολλές φορές δεν μπορούν να ανταποκριθούν στον καταγισμό των νέων δεδομένων .

Σ' αυτό το επίπεδο εμείς στην Ελλάδα έχουμε τα προγράμματα κοινωνίας της πληροφορίας, την εκπαίδευση των εκπαιδευτών σε αυτά.

Τις διαδικασίες επιμόρφωσης των δασκάλων και καθηγητών που εκεί θα ρίξει μεγάλο βάρος το Υπουργείο.

Δεν μπορώ να σας πω με ακρίβεια αυτή τη στιγμή, αλλά πρέπει να σας πω ότι όσον αφορά στα Κοινοτικά Προγράμματα, μια γενική άποψη, η θεωρία ότι πρέπει να απορροφήσουμε κεφάλαια ανεξάρτητα από το πώς θα το κάνουμε είναι λάθος.

Σημασία έχει η κοινωνική αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων π.χ. ακόμα κι αν ένα πρόγραμμα πάει καλά, αν ένα σύνολο προγραμμάτων που προέρχονται από άλλες πολιτικές δεν συνδυάζεται με αυτό ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο τότε χάνονται χρήματα, προσπάθειες και υπάρχουν απογοητεύσεις.

Αυτό που λείπει από τα κράτη μέλη, δεν είναι μόνο πρόβλημα ελληνικό, είναι όταν γίνεται μια προσπάθεια σε μια περιφέρεια να γίνεται συνδυασμός όλων των προγραμμάτων.

Αυτά που προέρχονται από την γεωργική πολιτική, αυτά που προέρχονται από την περιφερειακή πολιτική, από την Παιδεία, από τον Πολιτισμό.

Τα πάντα.

Ούτως ώστε μια τέτοια συνδυαστική δράση να προσθέτει ουσιαστικά στην ανάπτυξη. Νομίζω ότι μετά από τόσα χρόνια εμπειρίας και η Ελλάδα φυσικά, μετά από 23 χρόνια παρουσίας ενεργού με διαφωνίες και συμφωνίες μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση νομίζω ότι έχουμε καταλήξει τι πρέπει να γίνει και τι δεν πρέπει να γίνει, γιατί στην Πολιτική και το τι δεν πρέπει να γίνει, γίνεται σημαντική υπόθεση και θα συνεργαστούμε σε πολλά από αυτά με το Υπουργείο Πολιτισμού που έχει σχέση

αλλά και με το Υπουργείο Εξωτερικών π.χ. το Tempus Plus που αφορά στην καλή γειτονία.

Χρειάζεται δηλαδή ένας γενικότερος κυβερνητικός συντονισμός και θα τολμούσα να πω, αυτό το είδαμε πρώτα στην υπόθεση ισότητας των φύλων, αλλά θα τολμούσα να πω ότι όλα τα κοινοτικά προγράμματα χρειάζονται μια mainstream πολιτική.

Διαλέξαμε ως κυβέρνηση να ενημερώνουμε συνεχώς για το που πάει αυτή η υπόθεση.

Πριν υπήρχε μια πολιτική σιωπής.

Να μην δυσαρεστήσουμε κανένα, εγώ έχω την αίσθηση ότι μπορούμε να βρούμε τον τρόπο στο τέλος να είναι όλοι ευχαριστημένοι και το περιεχόμενο της Παιδείας καλύτερο.

Όπως γνωρίζετε η οδηγία 8948 τροποποιήθηκε μεταξύ των άλλων και για λόγους που αφορά σε παλιότερες αποφάσεις του δικαστηρίου και η Ελλάδα είχε καταδικαστεί για θέματα που αφορούν στην αναγνώριση από το Τεχνικό Επιμελητήριο των Επαγγελματιών Προσόντων άλλων Πολυτεχνείων από άλλες χώρες π.χ. στη Βρετανία είναι τρία χρόνια το Πολυτεχνείο.

Στην Ελλάδα είναι πέντε χρόνια.

Η οδηγία αυτή ήρθε να συμπληρώσει τη λογική της εσωτερικής αγοράς, διότι στη πραγματικότητα ελεύθερη κυκλοφορία δεν υπάρχει αν δεν υπάρξει ένα σύστημα κάποιας αναγνώρισης.

Έμμεσα βέβαια αναγνώριση κρύβει και το περιεχόμενο της Παιδείας και της Κατάρτισης αν είναι του ιδίου επιπέδου.

Δηλαδή πως θα μπορεί ένας έλληνας να πάει να δουλέψει στη Γερμανία.

Και έμμεσα πάλι ναι μεν δεν αφορά σε ακαδημαϊκούς τίτλους αλλά υπεισέρχεται στο θέμα της Παιδείας.

Από την άλλη το θέμα της καθαυτό Παιδείας είναι Εθνική Πολιτική και παραμένει με βάση την πρόταση για το νέο Σύνταγμα.

Προηγουμένως η πολιτική ήταν τα αφήνουμε έτσι και βλέπουμε τι γίνεται.

Λέμε όχι σε όλα...

Εμείς δεν συμφωνούμε με αυτό.

Θεωρούμε ότι δεν μπορούμε απλώς να λέμε όχι σε όλα και να οδηγηθούμε σε καταδίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Θεωρούμε ότι επί της ουσίας, τύποις μεν η Κομισιόν έχει δίκιο λέγοντας ότι δεν μπορείτε να ελέγχετε τις υπηρεσίες που προσφέρουμε franchising γιατί γι' αυτό μιλάμε όχι για τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών γενικώς που υπάγονται στο Υπουργείο Εμπορίου.

Μιλάμε για τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών Ιταλίας που κάνουν franchising και που δίνουν τίτλους ξένου Πανεπιστημίου σε φοιτητές που δεν έχουν φοιτήσει εκεί, στο ξένο Πανεπιστήμιο.

Αυτή τη στιγμή το ΔΙ.Κ.Α.ΤΣ.Α προκειμένου να το αναγνωρίσει λέει φέρτε μου μια βεβαίωση ότι κατοικούσατε εκεί που είναι το Πανεπιστήμιο.

Τα Πανεπιστήμια αυτά δεν έχουν διάθεση να κάνουν επενδύσεις στην Ελλάδα απλώς αποκτούν μια εκπροσώπηση.

Δεν μπορούμε λοιπόν εμείς να πούμε ότι σε σύστημα που δεν αξιολογείται από το Υπουργείο μπορούμε να αναγνωρίζουμε τίτλους σπουδών.

Για να είμαστε ειλικρινείς.

Τα δικά μας Πανεπιστήμια θα έχουν τετραετές πρόγραμμα και θα γίνεται παντού αξιολόγηση.

Πως είναι δυνατόν σε κάτι που δεν ξέρουμε τι περιέχει, δεν υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας να πούμε ότι αναγνωρίζουμε τίτλους Πανεπιστημιακών Σπουδών και όπως

έχει σήμερα η κατάσταση ξεκάθαρα δεν αναγνωρίζουμε με τίποτα τίτλους Πανεπιστημιακών Σπουδών.

Επί της ουσίας η διαδικασία είναι ότι θα έρθει στο Κοινοβούλιο πάλι, θα έρθει στο Συμβούλιο, είναι συναπόφαση όπως ξέρετε, θα έρθει και στα δυο Νομοθετικά Σώματα.

Εμείς λέμε στην πρόταση μας, αφήστε μας να ελέγχουμε το περιεχόμενο των σπουδών που κάνουν στην Ελλάδα μέσω του franchising.

Αφήστε μας επίσης να κάνουμε συνεννοήσεις να παρέμβουμε στην υπόθεση αυτή και να δούμε για παράδειγμα ποια συνεννόηση γίνεται μεταξύ του Πανεπιστημίου «χ.» στη Βρετανία και του τάδε ΙΕΚ στην Ελλάδα.

Λέει η Κομισιόν ότι αυτό είναι υπόθεση ανταγωνισμού, είναι δική μου αρμοδιότητα δεν πέφτει λόγος στα κράτη μέλη και δεν σας επιτρέπω καν.

Ετσι λοιπόν στις τροπολογίες που υπεβλήθησαν από τους Γερμανούς τους Ιταλούς και από εμάς τίποτα δεν έγινε δεκτό.

Από την άλλη πλευρά εμείς στο τέλος καταψηφίσαμε μαζί με την Γερμανία.

Γιατί η Γερμανία καταψήφισε η οποία έχει ένα επίπεδο επαγγελματικής κατάρτισης εξαιρετικό;

Γιατί η Γερμανία σκέφτηκε ότι κάποιος που θα τελειώσει στην Ελλάδα μέσω αυτής της διαδικασίας θα πάει στη Γερμανία και θα ζητάει αναγνώριση.

Άρα εν τέλει εμπλέκονται όλα τα κράτη κι άρα κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλο μας αφήνοντας το ντοσιέ στους Υπουργούς για την ανταγωνιστικότητα.

Αυτό που η Ελλάδα ζητάει είναι να έρθει το ντοσιέ στους Υπουργούς Παιδείας.

Πρώτον γιατί εκεί έχουν ομοφωνία και μπορούμε να διαπραγματευτούμε αλλιώς και να φτιάξουμε ένα ικανοποιητικό σύστημα για όλους.

Δεύτερον διότι αυτό ισχύει για λόγους αρχής.

Δεν είναι δυνατόν να λέμε ότι το Εθνικό Κράτος ελέγχει τα συστήματα Παιδείας κι από την άλλη πλευρά να λέμε ότι επειδή αυτό είναι θέμα κινητικότητας να μην έχουμε καμία παρέμβαση πλέον.

Το ζήτησα από την Ολλανδική Προεδρία κι η Υπουργός Παιδείας μου είπε, ήρθε και στην Αθήνα, ότι το βλέπει θετικά και της ζήτησα το Νοέμβριο στο επίσημο Συμβούλιο που θα γίνει στις Βρυξέλλες να γίνει μια πρώτη συζήτηση.

Δηλαδή χωρίς να υποχρεώσουμε τα κράτη μέλη να έχουν το ίδιο σύστημα Παιδείας να πάψουμε να κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλο μας.

Εμείς δεν έχουμε την άποψη ότι πρέπει να τιμωρήσουμε αυτά τα παιδιά που φοιτούν σε τέτοια Κέντρα, αλλά όπως δεν θέλουμε να θεωρήσουμε ότι τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών είναι Πανεπιστήμια, έτσι δεν θέλουμε να αφήσουμε και τα Πανεπιστήμια να γίνουν Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών.

Διότι αν κάνουμε κάτι χωρίς σοβαρή βάση και χωρίς έλεγχο θα υποβαθμιστεί περαιτέρω το κέντρο του Πανεπιστημίου.

Δεν είναι σωστό.

Νομίζω ότι αυτή τη λύση θα επέλεγε ο κάθε λογικός άνθρωπος.

Είδα ότι και από το ΠΑΣΟΚ η κ. Δαμανάκη πήρε την ίδια θέση και αναμένουμε.

Αυτές είναι οι προσπάθειες μας.

Εμείς αυτή τη στιγμή συζητάμε το franchising δεν λέμε να έρθουν τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών στο Υπουργείο Παιδείας.

Αυτή τη στιγμή εγώ δεν έχω μηχανισμό να ελέγξω το σύνολο τους και δεν έχω κανένα λόγο να το κάνω.

Στα ΚΕΣ αποκτά κάποιος γνώσεις και υπάρχει ο ιδιωτικός τομέας ο οποίος χρησιμοποιεί με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο τους ανθρώπους αυτούς.

Εμένα αυτή τη στιγμή με απασχολεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο το ΚΕΣ ή το ΙΕΚ που κάνει franchising όχι οποιοδήποτε Κέντρο έχει ανοίξει οποιοδήποτε στην Ελλάδα.

Λέω λοιπόν ότι από την ώρα που εμένα δεν μου αναγνωρίζει δεν μου αναγνωρίζει το δικαίωμα να ελέγξω το περιεχόμενο αυτής της συμφωνίας για το franchising, αντιλαμβάνεστε ότι εγώ δεν μπορώ να τους αναγνωρίσω ως Πανεπιστήμιο.

Πως ελέγχο τα σχολεία μου, τα Πανεπιστήμια μου.

Εάν ένα Πανεπιστήμιο της Βρετανίας θέλει αυτούσιο όπως είναι με τα συστήματα του να έρθει στην Ελλάδα, βεβαίως μπορεί να το κάνει διότι αυτό είναι θέμα Διακρατικών Συμφωνιών.

Ήδη μας έχει προτείνει η Γερμανία να κάνουμε σε ορισμένους τομείς Ελληνογερμανικό Πανεπιστήμιο Δημόσιο.

Εδώ μιλάμε για άλλο πράγμα.

Αυτοί δεν κάνουν καμία επένδυση στην Ελλάδα απολύτως.

Στην Ελλάδα πληρώνει ο φοιτητής ένα ποσό και παίρνει ένα χαρτί.

Υποτίθεται ότι αυτά τα Πανεπιστήμια πιστοποιούν τις υπηρεσίες που παρέχουν τα ΚΕΣ στην Ελλάδα.

Πως είναι δυνατόν το Πανεπιστήμιο του Μπρίστολ να πιστοποιεί τις υπηρεσίες που παρέχονται στην Ελλάδα με τη συμφωνία που έχει κάνει και να μην αφήνει εμένα που είμαι το Υπουργείο Παιδείας στην Ελλάδα να πιστοποιήσω και εγώ το περιεχόμενο για να το αναγνωρίσω .

Αυτά δεν είναι λογικά.

Μπορεί να αφορούν στον ανταγωνισμό αλλά έμμεσα τα Επαγγελματικά Δικαιώματα παραπέμπουν σε Ακαδημαϊκούς Τίτλους.

Δεν είναι δυνατό χωρίς πιστοποίηση εμείς να αναγνωρίσουμε ως Πανεπιστήμια αυτά τα Κέντρα.

Είναι αδύνατο.

Το απαγορεύει το Σύνταγμα καταρχήν.

Όχι, όπως έχει τυπικά και σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Αυτοί μπορεί να απειλήσουν ότι θα πάνε εμάς στο Δικαστήριο, αλλά από την άλλη πλευρά και γι' αυτό θέλω να το φέρω στο Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας, δεν είναι δυνατόν το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο να μας υποχρεώσει στην αναγνώριση.

Εμείς δεν θα την κάνουμε ποτέ.

Παραδείγματος χάριν τα ιδιωτικά σχολεία στην Ελλάδα όχι απλώς ελέγχονται από το Κράτος, έχουν τα ίδια αναλυτικά προγράμματα δηλαδή και το ένα και το άλλο στην ουσία παρέχουν πτυχία ισότιμα...ιδιωτικά και μέσης εκπαίδευσης.

Είναι δυνατόν στα Πανεπιστήμια να πούμε ότι το κομμάτι που αφορά σε τέτοιες ιδιωτικές σχέσεις με Δημόσια έστω Πανεπιστήμια έξω δεν το ελέγχει κανείς και παίρνουν ένα χαρτί που αναγνωρίζεται ως Πανεπιστήμιο;

Με καμία δύναμη.

Το πρόβλημα υπάρχει, αλλά δεν λύνεται με το να αναγνωρίσουμε όποιο χαρτί.

Ο κ. Χατζηδάκης πήρε μια πρωτοβουλία και έκανε μια τροπολογία που είναι η θέση της Κομισιόν.

Είναι η θέση της Κομισιόν η τροπολογία Χατζηδάκη.

Και αν δεν είχε γίνει η Κομισιόν πάλι την ίδια θέση θα είχε λάβει χθες.

Από εκεί και πέρα επειδή μας απασχολεί και επειδή δεν αποτελεί σοβαρή Κρατική Πολιτική το να λες επειδή είναι 30.000 παιδιά δώσε τους εκεί ένα χαρτί ότι είναι Πανεπιστήμιο....

Τα Πανεπιστήμια υπάγονται σε συγκεκριμένους κανόνες κι αξιολογήσεις σε όλο τον κόσμο.

Δεν θα κάνουμε εμείς τα Πανεπιστήμια Κέντρα ελευθέρων Σπουδών.

Βεβαίως μας απασχολεί ότι κάποια παιδιά πηγαίνουν εκεί και ότι κάποιους τους λένε ότι θα σου δώσω ένα χαρτί από Πανεπιστήμιο έξω.

Θέλουμε να βρούμε λύση και γι' αυτό ζητάμε να έρθει στο Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας, διότι εάν εμάς μας αφήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να ελέγξουμε τις παρεχόμενες υπηρεσίες με βάση το franchising, τότε εμείς θα βρούμε ποια Επαγγελματικά Δικαιώματα θα τους δώσουμε.

Μας απασχολεί επί της ουσίας το θέμα και γι' αυτό ενημερώνουμε τους δημοσιογράφους.

Τα κράτη μέλη μπορούν να πουν ότι αυτό αφορά στην Παιδεία.

Με ομοφωνία το Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας μπορεί να αποφασίσει και επαναλαμβάνω θα μπορούσε και ο έλεγχος αυτών των Πανεπιστημίων να είναι διπλός.

Δηλαδή να είναι μια γενικότερη πολυδιακρατική συμφωνία η οποία λέει ότι οι υπηρεσίες της χώρας προέλευσης και της χώρας υποδοχής μπορούν να ελέγξουν το επίπεδο και να δώσουν επαγγελματικά δικαιώματα, αλλά δεν μπορεί να απαγορεύεται στο κράτος μέλος με βάση τον ανταγωνισμό να θεωρεί τις οποιεσδήποτε εκπαιδευτικές υπηρεσίες ως Πανεπιστήμιο.

Αυτό που κάνει η Βρετανία το κάνει στην Ελλάδα στην Ιταλία και στην Ισπανία.

Δεν το κάνει στη Γαλλία, ούτε στη Γερμανία πάει να παράσχει τέτοιες υπηρεσίες.

Οι νέες χώρες δεν έχουν το πρόβλημα γιατί το Σύνταγμα τους δεν το απαγορεύει.

Η Κύπρος για παράδειγμα που δεν το υποστήριξε αυτό.

Έχει ένα σύστημα που δεν έχει κανένα ισχυρό Δημόσιο Τομέα.

Στην Ελλάδα υπάρχει ισχυρός Δημόσιος Τομέας.

Αυτοί ενδιαφέρονται για τον ιδιωτικό τομέα.

Ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να αναγνωρίσει τα ΚΕΣ.

Δικό του πρόβλημα.

Άρα το πρόβλημα είναι για μας.

Οι τομείς της Πληροφορικής και της Οικονομίας κυρίως δίνουν τέτοια χαρτιά.

Υπάρχουν τομείς που δεν έχει τις υποδομές.

Μπορεί να φτιάξει γιατρούς ένα Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών;

Είναι αδύνατον.

Για μας η αξιολόγηση θα διατρέχει όλη την Παιδεία και την Εκπαίδευση και να πιστοποιείται και αυτός που πηγαίνει σε αυτά τα Κέντρα να ξέρει τι τον περιμένει.

Να ξέρει ποια είναι τα Επαγγελματικά του Δικαιώματα και να σταματήσουν αυτές οι γκρίνιες.

Πολιτική που βασίζεται σε λόμπι, πόσες χιλιάδες είναι αυτοί ή οι άλλοι δεν πρόκειται να γίνει στην Παιδεία.

Αντιλαμβάνεστε ότι όταν στις Πανελλήνιες Εξετάσεις δίνουν δεκάδες χιλιάδες παιδιά για να περάσουν στα Πανεπιστήμια, ανεξάρτητα από την ουσία, όταν τελειώνουν δεν

μπορεί να τους πει κάποιος ότι ο άλλος που πήγε και πλήρωσε δίπλα σε Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών, όταν πάνε να δώσουν εξετάσεις στο Δημόσιο ότι έχουν τα ίδια Επαγγελματικά Δικαιώματα.

Αυτά δεν είναι λογικά.

Αν μας αφήσουν να τα ελέγξουμε και δούμε το επίπεδο τους από κει και πέρα θα δούμε τι θα κάνουμε.

Αλλά δεν είναι δυνατόν επαναλαμβάνω σύστημα Παιδείας και Εκπαίδευσης μέσα στην Ελλάδα να δίνει χαρτιά όπως του αρέσει χωρίς καμία πιστοποίηση τελεία και παύλα.

Επειδή το ΔΙ.Κ.Α.ΤΣ.Α τους ζητά που διέμεναν όλο αυτό το διάστημα, διαμαρτύρονται και λένε ότι αυτά είναι προσωπικά δεδομένα και διαμένουμε όπου μας αρέσει.

Θέλουμε να δώσουμε λύση έντιμη σωστή και με βάση το περιεχόμενο των σπουδών.

Γι' αυτό προσπαθούμε να έρθει στο Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας.

Η προηγούμενη Πολιτική ήταν δεν ασχολούμεθα, δεν μας νοιάζει, δεν θα γίνει ποτέ αυτό στην Ελλάδα.

Εμείς δεν λέμε έτσι.

Εμείς λέμε ότι μας νοιάζει και θέλουμε να μη κάνουμε κάτι που θα βλάψει το περιεχόμενο της Παιδείας.

Η Επίτροπος Παιδείας δεν έχει αντίρρηση να έχουμε στο Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας... και μπορούμε παράλληλα να συζητήσουμε.

Εσείς έχετε μεγάλη εμπειρία από την Ένωση.

Σήμερα συζητάμε κάτι, αύριο το βλέπουμε γραμμένο σε χαρτί και την Τρίτη ημέρα αποφασίζετε.

Πόσα πράγματα δεν έχουν αποφασιστεί, ενώ λέγανε ότι αυτό δεν θα γίνει ποτέ.

Την ώρα που έμμεσα μπαίνουν θέματα Παιδείας και Εκπαίδευσης η υπόθεση Εσωτερική Αγορά, οφείλει να επιληφθεί και το Νομοθετικό Συμβούλιο για τα θέματα Παιδείας.

Αν υπήρχε μεγαλύτερη ελαστικότητα θα μπορούσαμε σιγά σιγά να το λύσουμε και να βγάλουμε άκρη.

Το Σύνταγμα απαγορεύει τα Ιδιωτικά Πανεπιστήμια.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία.

Αυτά είναι Ιδιωτικά Ιδρύματα που έχουν συνεργασία με ξένο Πανεπιστήμιο, όπου δεν έχουμε πουθενά αποδείξεις ότι όλο το σύστημα του ξένου Πανεπιστημίου έχει μεταφερθεί στην Ελλάδα.

Αυτό πρέπει να το κατανοήσετε δεν αφορά στα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών.

Αφορά στο franchising μεταξύ ιδιωτικών μονάδων που είναι είτε ΙΕΚ είτε Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών με ξένα Πανεπιστήμια χωρίς τη μεταφορά καμίας υποδομής ίδιας με αυτή που υπάρχει στα ξένα Πανεπιστήμια εδώ.

Επίσης πρέπει να σας πω το εξής.

Τα ξένα Πανεπιστήμια πάλι ελέγχονται για να πάρουν Επαγγελματικά Δικαιώματα στην Ελλάδα δεν έρχονται έτσι αυτόματα.

Αν εξαιρέσετε τους γιατρούς που υπάρχει η οδηγία του 76' κανείς δεν έρχεται αυτόματα.

Το θέμα είναι απολύτως συγκεκριμένο δεν είναι δυνατόν χωρίς να τα ελέγχουμε και να λείει η Κομισιόν ότι δεν δικαιούστε λόγο της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας γιατί αφορά στον ανταγωνισμό, ν' αναγνωρίσουμε κάτι τέτοιο.

Υπό την πλήρη εποπτεία και τον έλεγχο του Κράτους.

Τα ίδια αναλυτικά προγράμματα.

Οι δάσκαλοι των ιδιωτικών αν φύγουν από τα ιδιωτικά σχολεία, ξαναμπαίνουν μέσα στο παλιό σύστημα.

Αν απολυθούν προσλαμβάνονται από το Δημόσιο.

Υπάρχει έλεγχος και Σχολικοί Σύμβουλοι.

Η μόνη διαφορά είναι ότι πληρώνουν οι γονείς.

Ουδεμία άλλη διαφορά υπάρχει στον πλήρη έλεγχο του Κράτους μεταξύ των μεν και των δε.

(Ερώτηση για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο)

Το ανοικτό Πανεπιστήμιο Πατρών το οποίο είναι Κρατικό πληρώνεις.

Για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Πατρών ελάχιστα πληρώνει το Κράτος.

Δεν υπάρχουν περισσότεροι από 100 καθηγητές, λειτουργεί θαυμάσια.

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα του Κρατικού Πανεπιστημίου της Δυτικής Μακεδονίας πληρώνονται και έχουμε πενταπλάσιες αιτήσεις από όσες μπορεί να σηκώσει το Πανεπιστήμιο.

Και βλέπουμε με τα νέα συστήματα τα οποία άρχισε η προηγούμενη Κυβέρνηση και θα συνεχίσουμε εμείς ότι είναι και πιο σοβαρή η κατάσταση και πιο υπεύθυνη.

Αρα δεν είναι εκεί το πρόβλημα.

Γενικότερα τα Πανεπιστήμια όπως ξέρετε από παλιά είχανε συστήματα αναγνώρισης μεταξύ τους.

Εγώ όταν τελείωσα την Ιατρική Σχολή Αθηνών πήγα στο Βέλγιο, ήταν διαβατήριο καταπληκτικό.

Ιατρική Σχολή Αθηνών.

Τώρα έχουμε τις διαδικασίες.

Μπολόνια, Πίζα, αποφάσεις Κοπενχάγης.

Αλλά κατ' ουσίαν γνωρίζει το ένα Πανεπιστήμιο τι μετράει το άλλο.

Κι επειδή είναι δημόσια τα Πανεπιστήμια γνωρίζουν και οι χώρες.

Επομένως ένας τέτοιος συντονισμός με τις επαφές που δημιουργούνται ανάμεσα στους επιστήμονες και τα επίπεδα, μπορεί να βοηθήσει πάρα πολύ και στην ελεύθερη κυκλοφορία.

Η Ευρώπη κατά βάσιν δεν έχει πρόβλημα οι νέες χώρες το έχουν.

Πρέπει να επιτρέψουν σε μας να δούμε, αυτό που κάνουν στο Λονδίνο είναι ίδιο με αυτό που κάνουν στην Αθήνα.

Στο Λονδίνο ξέρουμε τα Προγράμματα Σπουδών, αυτό που δεν ξέρουμε είναι εδώ και πως αυτοί πιστοποιούν τα εδώ και τι εγγυήσεις δίνουν.

Αυτό είναι τουριστική πολιτική σε πολλές περιπτώσεις.

Γιατί δεν έρχονται να κάνουν επενδύσεις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ

Είναι σαφές ότι η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος έκανε μια κίνηση πάρα πολύ θετική.

Η Ελληνική Κυβέρνηση όπως είπα ενδιαφέρεται για την αγαστή συνεργασία των Εκκλησιών για το καλό του Ελληνισμού.

Δεν παρεμβαίνει σε Εκκλησιαστικά ζητήματα αλλά διασφαλίζει τη Νομιμότητα και το έκανε αυτό.

Αναμένεται η Σύγκληση της Ιεραρχίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως για την θετική αντίδραση σε αυτό που συνέβη και την άρση όλων αυτών των ποινών.

Και εγώ θα αισθανθώ ευτυχής εάν παρουσία μου ο Αρχιεπίσκοπος επισκεφθεί το Πατριαρχείο για ένα πανηγυρικό συλλείτουργο το οποίο θα ανοίξει μια νέα σελίδα στις σχέσεις των δυο Εκκλησιών.

Όλα αυτά έχουν σχέση και με τις γενικότερες διεθνείς κινήσεις που υπάρχουν.

Με το ρόλο της Τουρκίας.

Εμείς ενδιαφερόμαστε το Πατριαρχείο να έχει και Οικουμενική επιρροή και διεθνές κύρος.

Ενδιαφερόμαστε η Ελληνική Εκκλησία για το καλό του λαού, να έχει έναν ισχυρότερο ρόλο.

Νομίζουμε ότι αυτά που ενώνουν τις δυο πλευρές είναι πανίσχυρα σε σχέση με μικρές λεπτομέρειες και τριβές και συγκρούσεις που χωρίζουν και δημιουργούν πρόβλημα και στο Διεθνή ρόλο της χώρας μας.

Αυτό το ρόλο έπαιξε η Κυβέρνηση η οποία εκλήθη από όλους να παρέμβει.

Ναι.

Ας σημειωθεί βέβαια ότι αυτό ήταν 10 μήνες και η προηγούμενη Κυβέρνηση, η οποία ζητούσε από μας να παρέμβουμε και διαμαρτύρετω, δεν έκανε τις αναγκαίες κινήσεις. Δεν ξέρω αν δεν μπορούσε.

Βεβαίως όλα έχουν ρίσκο στην Πολιτική.

Ναι.

Είναι θέμα χαρακτήρα. .

(<http://www.giannakou.gr>)

➤ Συνεντεύξεις

Συνεντεύξεις, 03.04.04

« Όπως είπε ο κ. Καραμανλής το βράδυ των εκλογών , το βασικό στοίχημα της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας είναι η Παιδεία. Η επιλογή μου για το χαρτοφυλάκιο αυτό με τιμά και θα ανταποκριθώ στην εμπιστοσύνη του πρωθυπουργού όσο μπορώ καλύτερα».

« Γιατί ακριβώς η παιδεία είναι ένας τομέας που αφορά στο πιο ευαίσθητο κομμάτι της κοινωνίας μας, τα παιδιά μας και τη νέα γενιά. Μια επιτυχημένη εκπαιδευτική πολιτική είναι πάντα το ζητούμενο. Για μένα προσωπικά είναι μια πρόκληση, και σας διαβεβαιώνω ότι δεν είμαι διατεθειμένη να δεχθώ «ηλεκτροσόκ» από τη θέση της υπουργού Παιδείας».

« Φυσικά δεν περιμένετε να σας πω εγώ τι είχε στο μυαλό του ο Πρωθυπουργός όταν συγκροτούσε το κυβερνητικό σχήμα . Πάντως, το κυβερνητικό πρόγραμμα του κόμματος θα είναι η βασική κατευθυντήρια γραμμή μας, αλλά σίγουρα θ' αναληφθούν κι άλλες πρωτοβουλίες με σκοπό μια ολοκληρωμένη πολιτική παρέμβαση στο χώρο της παιδείας. Όσο για τις σχέσεις μου με τον Μακαριότατο, σας διαβεβαιώ ότι είναι άριστες».

« Για μένα το σχολείο πρέπει να προσφέρει όχι απλώς γνώση, αλλά και αγωγή. Το υπουργείο παράγει εκπαιδευτική πολιτική με στρατηγικούς στόχους, συντονίζει την εκπαιδευτική διαδικασία , αλλά δεν πρέπει να λειτουργεί συγκεντρωτικά στην εποχή της κοινωνίας της γνώσης και της πληροφορίας.

Η συνεργασία μας με τις εκπαιδευτικές μονάδες κάθε βαθμίδας θα είναι διαρκής και ουσιαστική. Όσον αφορά στην επιλογή των βιβλίων, εμείς στο πρόγραμμα μας είχαμε θέσει τη δυνατότητα αξιοποίησης περισσότερων του ενός βιβλίων στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας , πολύ πριν από τον κ. Παπανδρέου. Ούτως ή άλλως είναι ένα θέμα που εξετάζουμε σε βάθος».

«Μα είναι φυσικό, ο πρωθυπουργός να εποπτεύει άμεσα τους κρίσιμους τομείς του κυβερνητικού έργου, δεδομένων των προκλήσεων που έχει να αντιμετωπίσει η χώρα, όπως π.χ. οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Και φυσικά η επιλογή των συνεργατών του σε αυτούς τους τομείς είναι αποκλειστικό του προνόμιο».

« Η συμμετοχή των γυναικών δεν είναι πάντοτε θέμα αριθμού αλλά και ρόλου. Και όπως θα παρατηρήσατε, το γεγονός ότι για πρώτη φορά τοποθετείται γυναίκα στο νευραλγικό πόστο του υπουργείου Παιδείας, γυναίκα στο αρμόδιο υπουργείο για τους Ολυμπιακούς Αγώνες και προτείνεται γυναίκα πρόεδρος Βουλής δείχνει ένα νέο ποιοτικό στοιχείο , που υποδηλώνει ότι ο πρωθυπουργός θεωρεί ότι δεν υπάρχει καμία διαφορά μεταξύ των δυο φύλων, ως προς τη διαχείριση τομέων του κυβερνητικού έργου».

«Η συγκρότηση του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως είπατε , είναι προνόμιο και ευθύνη του πρωθυπουργού. Το γεγονός ότι, επίσης άξια πρόσωπα δεν μετέχουν στο κυβερνητικό σχήμα σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο κριτικής».

«Γενικά , η Νέα Δημοκρατία επελέγη από τον ελληνικό λαό , υποστηρίζοντας ότι θα φέρει μια νέα κυβερνητική φιλοσοφία, μια πολιτική αλλαγή ουσίας και συμπεριφοράς. Ο πρωθυπουργός δεν έκανε τίποτα παραπάνω από το να καταστήσει πολιτικά σαφή την κοινή μας αντίληψη για τον τρόπο συμπεριφοράς της κυβέρνησης». . (<http://www.giannakou.gr>)

